Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/1351

22.5.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2024/1351,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2024,

turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnasta, asetusten (EU) 2021/1147 ja (EU) 2021/1060 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 604/2013 kumoamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 78 artiklan 2 kohdan e alakohdan ja 79 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ([2]),

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([3]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Unionin olisi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen muodostamisen yhteydessä varmistettava, ettei henkilöitä tarkasteta sisärajoilla, sekä kehitettävä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita sekä jäsenvaltioiden ulkorajojen valvontaa koskeva yhteinen politiikka, joka perustuu jäsenvaltioiden väliseen yhteisvastuuseen ja oikeudenmukaiseen vastuunjakoon ja joka on oikeudenmukainen kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä kohtaan sekä kansainvälisen ja unionin oikeuden, mukaan lukien perusoikeudet, mukainen.

(2) Jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen vahvistamiseksi tarvitaan kokonaisvaltainen turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaa koskeva lähestymistapa, joka yhdistää sisäiset ja ulkoiset osatekijät. Tällaisen lähestymistavan vaikuttavuus edellyttää, että kaikkia osatekijöitä käsitellään yhdessä ja ne pannaan täytäntöön johdonmukaisesti ja yhdennetysti.

(3) Tällä asetuksella olisi edistettävä tällaista kokonaisvaltaista lähestymistapaa vahvistamalla yhteinen kehys toimille, joita unioni ja jäsenvaltiot toteuttavat kukin toimivaltansa puitteissa turvapaikka-asioiden ja asiaan liittyvän muuttoliikkeen hallintaa koskevan toimintapolitiikan alalla, vaalimalla ja täsmentämällä turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen alan politiikassa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 80 artiklan mukaisesti noudatettavaa jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatetta, myös kyseisen periaatteen rahoitusvaikutuksien osalta. Yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteen olisi oltava lähtökohta, jonka pohjalta jäsenvaltiot yhdessä jakavat vastuun muuttoliikkeen hallinnasta erityisesti alueella, johon sovelletaan Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää.

(4) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan muun muassa tarjota pääsy kansainvälisen suojelun piiriin ja asianmukaiset vastaanotto-olosuhteet niitä tarvitseville, edistää laillisia väyliä, mahdollistaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevien sääntöjen tehokas soveltaminen, hallinnoida tehokkaasti sellaisten kolmansien maiden kansalaisten paluuta, jotka eivät täytä tai eivät enää täytä jäsenvaltioiden alueella oleskelun edellytyksiä, estää kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden sääntöjenvastainen muuttoliike ja luvaton edelleen liikkuminen jäsenvaltioiden välillä, torjua muuttajien salakuljetusta ja ihmiskauppaa, myös vähentämällä niiden aiheuttamia haavoittuvuuksia, ja antaa tukea muille jäsenvaltioille yhteisvastuutarjousten muodossa osana niiden panosta kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan.

([1]) EUVL C 155, 30.4.2021, s. 58.
([2]) EUVL C 175, 7.5.2021, s. 32.
([3]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 10. huhtikuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 14. toukokuuta 2024.

(5) Jotta voidaan lujittaa yhteistyötä kolmansien maiden kanssa turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen alalla, mukaan lukien takaisinotto sekä puuttuminen sääntöjenvastaisen muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisiin syihin ja työntötekijöihin, on tarpeen edistää ja rakentaa räätälöityjä ja molempia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia kyseisten maiden kanssa. Tällaisten kumppanuuksien olisi tarjottava kehys asiaa koskevien unionin politiikkatoimien ja välineiden paremmalle koordinoinnille kolmansien maiden kanssa ja perustuttava ihmisoikeuksiin, oikeusvaltioperiaatteeseen ja unionin yhteisten arvojen kunnioittamiseen. Kokonaisvaltaisen lähestymistavan ulkoisten osatekijöiden osalta mikään tässä asetuksessa ei vaikuta olemassa olevaan toimivallan jakoon jäsenvaltioiden ja unionin välillä tai unionin toimielinten välillä. Kyseistä toimivaltaa käytetään jatkossakin perussopimusten menettelysääntöjä täysimääräisesti kunnioittaen sekä Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti, varsinkin unionin ei-sitovien välineiden osalta.

(6) Yhteinen kehys tarvitaan, jotta voidaan tehokkaasti puuttua yhä yleistyvään ilmiöön, jossa maahan saapuu yhtä aikaa sekä kansainvälistä suojelua tarvitsevia että niitä, jotka eivät ole sen tarpeessa, ja jotta voidaan ottaa huomioon, että vastuun unioniin sääntöjenvastaisesti saapuvista muuttajista ja turvapaikanhakijoista ei pitäisi kuulua pelkästään yksittäisille jäsenvaltioille vaan koko unionille. Tämän asetuksen soveltamisalaan olisi sisällytettävä myös henkilöt, joille on myönnetty maahanpääsy.

(7) Jotta voidaan varmistaa unionin ja sen jäsenvaltioiden toimivaltuuksiensa puitteissa toteuttamien toimien ja toimenpiteiden johdonmukaisuus ja vaikuttavuus, turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnan alalla tarvitaan yhdennettyä päätöksentekoa ja kokonaisvaltainen lähestymistapa sisäisine ja ulkoisine osatekijöineen. Unionin ja jäsenvaltioiden olisi kunkin toimivaltansa puitteissa ja sovellettavaa unionin oikeutta ja kansainvälisiä velvoitteita noudattaen varmistettava turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaa koskevien politiikkatoimien johdonmukaisuus ja täytäntöönpano.

(8) Jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltioiden turvapaikka-, vastaanotto- ja maahanmuuttojärjestelmät ovat hyvin varautuneet ja että kyseisten järjestelmien kussakin osassa on riittävä kapasiteetti, jäsenvaltioilla olisi oltava tarvittavat henkilöresurssit sekä aineelliset ja taloudelliset resurssit ja infrastruktuuri niin, että turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaa koskevat politiikkatoimet voidaan panna tehokkaasti täytäntöön, ja niiden olisi osoitettava tarvittava henkilöstö toimivaltaisille viranomaisilleen tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava asianmukainen koordinointi asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten välillä sekä muiden jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten kanssa.

(9) Strategisen lähestymistavan mukaisesti jäsenvaltioilla olisi oltava kansallisia strategioita, joilla varmistetaan niiden kapasiteetti panna tehokkaasti täytäntöön turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaa koskevat järjestelmänsä unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan täysimääräisesti noudattaen. Kyseisiin strategioihin olisi sisällyttävä ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä muuttoliikepaineen riskin vähentämiseksi sekä tietoja valmiussuunnitelmista, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2024/1346 ([4]) säädetyt valmiussuunnitelmat, ja asiaankuuluvia tietoja tässä asetuksessa säädettyjen yhdennetyn päätöksenteon sekä yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteista ja niistä johtuvista oikeudellisista velvoitteista kansallisella tasolla. Komission ja asiaankuuluvien unionin elinten, toimistojen ja virastojen ja erityisesti Euroopan unionin turvapaikkaviraston, jäljempänä ”turvapaikkavirasto”, olisi voitava tukea jäsenvaltioita niiden laatiessa kansallisia strategioitaan. Jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisten kuuleminen, kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja tapauksen mukaan, voisi myös parantaa ja lujittaa kansallisia strategioita. Komission olisi laadittava yhteinen malli sen varmistamiseksi, että kansalliset strategiat ovat tiettyjen keskeisten osatekijöiden osalta vertailukelpoisia.

(10) Jotta voidaan varmistaa, että unionin turvapaikkasäännöstön soveltamisen varmistamiseksi on käytössä tehokas seurantajärjestelmä, jäsenvaltioiden kansallisissa strategioissa olisi otettava huomioon myös turvapaikkaviraston ja Euroopan raja- ja merivartioviraston sekä muiden asiaankuuluvien elinten, toimistojen, virastojen tai järjestöjen suorittaman seurannan, neuvoston asetuksen (EU) 2022/922 ([5]) mukaisesti tehdyn arvioinnin asiaan liittyvien osien samoin kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1356 ([6]) 10 artiklan mukaisesti toteutetun seurannan tulokset. Jäsenvaltiot voisivat ottaa huomioon myös muiden asiaan liittyvien seurantamekanismien tulokset.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1346, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (EUVL L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([5]) Neuvoston asetus (EU) 2022/922, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2022, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta (EUVL L 160, 15.6.2022, s. 1).

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1356, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kolmansien maiden kansalaisia ulkorajoilla koskevan seulonnan käyttöönotosta ja asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(11) Komission olisi hyväksyttävä pitkän aikavälin eurooppalainen turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintastrategia, jäljempänä ”strategia”, jossa vahvistetaan strateginen lähestymistapa kansallisten strategioiden johdonmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi unionin tasolla, tässä asetuksessa sekä unionin primaarioikeudessa ja sovellettavassa kansainvälisessä oikeudessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

(12) Koska on tärkeää varmistaa, että unioni on varautunut ja kykenee mukautumaan turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnan kehittyviin realiteetteihin, komission olisi hyväksyttävä vuosittain Euroopan vuotuinen turvapaikka- ja muuttoliikekertomus, jäljempänä ”kertomus”. Kertomuksessa olisi arvioitava edeltävien 12 kuukauden turvapaikka-, vastaanotto- ja muuttoliiketilannetta kaikkiin jäsenvaltioihin suuntautuvilla ja kaikissa jäsenvaltioissa sijaitsevilla muuttoreiteillä, sen olisi toimittava unionin varhaisvaroitus- ja tilannetietoisuusvälineenä muuttoliikkeen ja turvapaikka-asioiden alalla, ja siinä olisi esitettävä strateginen tilannekuva ja tulevaa vuotta koskevia ennusteita. Kertomuksessa olisi esitettävä tietoja muun muassa unionin ja jäsenvaltioiden varautumisesta, jonka avulla ne voivat reagoida ja mukautua muuttoliiketilanteen kehitykseen, ja asiaankuuluvien unionin elinten, toimistojen ja virastojen suorittaman seurannan tuloksista. Kertomukseen sisältyvät tiedot ja arvioinnit olisi otettava huomioon tämän asetuksen IV osassa säädettyyn yhteisvastuumekanismiin liittyvissä päätöksentekomenettelyissä.

(13) Kertomus olisi laadittava jäsenvaltioita ja asiaankuuluvia unionin elimiä, toimistoja ja virastoja kuullen. Komission olisi kertomusta varten käytettävä olemassa olevia raportointimekanismeja, lähinnä yhteistä tilannetietoisuutta ja -analyysia, edellyttäen, että poliittisen kriisitoiminnan integroidut järjestelyt on aktivoitu, sekä komission suosituksella (EU) 2020/1366 ([7]) vahvistettua muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevaa EU:n mekanismia. Sen varmistamiseksi, että unioni on varautunut ja kykenee mukautumaan turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnan kehittyviin realiteetteihin, ja sitä kautta vuotuisen turvapaikka- ja muuttoliikesyklin ja yhteisvastuumekanismin menestyksekkään toiminnan kannalta on äärimmäisen tärkeää, että jäsenvaltiot, neuvosto, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto ja asiaankuuluvat unionin elimet, toimistot ja virastot myötävaikuttavat tällaisiin olemassa oleviin raportointimekanismeihin ja varmistavat tietojen asianmukaisen ja oikea-aikaisen vaihdon. Tiedot muista asiaankuuluvista lähteistä, mukaan lukien Euroopan muuttoliikeverkosto, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutettu ja Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö, olisi niin ikään otettava huomioon. Komission olisi pyydettävä lisätietoja jäsenvaltioilta ainoastaan silloin, kun kyseisiä tietoja ei ole saatavilla näiden raportointimekanismien ja asiaankuuluvien unionin elinten, toimistojen ja virastojen kautta, jotta vältytään päällekkäiseltä työltä.

(14) Jotta voidaan varmistaa, että käytössä on tarvittavat välineet, joilla voidaan auttaa jäsenvaltioita puuttumaan haasteisiin, joita voi aiheutua siitä, että niiden alueella on kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä riippumatta siitä, miten he ovat ylittäneet jäsenvaltioiden ulkorajat, kertomukseen olisi liitettävä päätös, jossa määritetään, mitkä jäsenvaltiot ovat muuttoliikepaineen alaisena tai muuttoliikepaineen riskin alaisena tulevana vuonna tai mitä jäsenvaltioita kohtaa merkittävä muuttoliiketilanne, jäljempänä ”päätös”. Muuttoliikepaineen alaisena olevien jäsenvaltioiden olisi voitava tukeutua vuotuiseen yhteisvastuureserviin sisältyvien yhteisvastuutarjousten käyttöön.

(15) Jotta muuttoliikepaineen alaisena oleville jäsenvaltioille ja osallistuville jäsenvaltioille voidaan tarjota ennustettavuutta, kertomukseen ja päätökseen olisi liitettävä komission ehdotus, jossa määritetään konkreettiset vuotuiset yhteisvastuutoimenpiteet, mukaan lukien sisäiset siirrot, rahoitusosuudet ja soveltuvin osin vaihtoehtoiset yhteisvastuutoimenpiteet, sekä niiden tulevana vuonna unionin tasolla todennäköisesti tarvittava mittaluokka, ottaen huomioon, että yhteisvastuun eri tyypit ovat samanarvoisia. Komission ehdotuksessa määritettyjen toimenpiteiden tyyppien ja mittaluokan olisi vastattava vähintään sisäisten siirtojen ja rahoitusosuuksien vuotuisia vähimmäiskynnysarvoja. Kyseiset kynnysarvot olisi vahvistettava tässä asetuksessa, jotta voidaan varmistaa ennustettava suunnittelu osallistuvissa jäsenvaltioissa ja tarjota vähimmäistakeet hyötyville jäsenvaltioille. Jos se katsotaan tarpeelliseksi, komissio voisi ehdotuksessaan määrittää suuremmat sisäisten siirtojen tai rahoitusosuuksien vuotuiset määrät. Jotta voitaisiin säilyttää yhteisvastuutoimenpiteiden samanarvoisuus, tässä asetuksessa määritettyjen vuotuisten määrien välinen suhdeluku olisi säilytettävä. Vastaavasti komission ehdotuksessa olisi vuotuisten määrien määrittämisen yhteydessä otettava huomioon poikkeukselliset tilanteet, joissa yhteisvastuulle ei tulevana vuonna olisi ennustettua tarvetta.

(16) Jotta voidaan varmistaa parempi koordinointi unionin tasolla ja kun otetaan huomioon tässä asetuksessa säädetyn yhteisvastuujärjestelmän erityispiirteet eli se, että järjestelmä perustuu sitoumuksiin, jotka kukin jäsenvaltio on yhteisvastuun tyypin suhteen täyttä harkintavaltaa käyttäen antanut EU:n korkean tason yhteisvastuufoorumissa, jäljempänä ”korkean tason foorumi”, täytäntöönpanovalta vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamiseksi olisi siirrettävä neuvostolle, joka toimii komission ehdotuksesta. Neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta olisi määritettävä konkreettiset vuotuiset yhteisvastuutoimenpiteet, mukaan

([7]) Komission suositus (EU) 2020/1366, annettu 23 päivänä syyskuuta 2020, muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevasta EU:n mekanismista (muuttoliikettä koskeva varautumis- ja kriisisuunnitelma) (EUVL L 317, 1.10.2020, s. 26).

lukien sisäiset siirrot, rahoitustoimenpiteet ja soveltuvin osin vaihtoehtoiset yhteisvastuutoimenpiteet, sekä niiden tulevana vuonna unionin tasolla todennäköisesti tarvittava mittaluokka ottaen kuitenkin huomioon, että yhteisvastuun eri tyypit ovat samanarvoisia. Neuvoston täytäntöönpanosäädökseen vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta olisi sisällytettävä myös nimenomaiset sitoumukset, jotka kukin jäsenvaltio on antanut.

(17) Hyötyville jäsenvaltioille olisi annettava mahdollisuus panna täytäntöön toimia kolmansissa maissa tai niihin liittyen tämän asetuksen sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1147 ([8]) soveltamisalan ja tarkoituksen mukaisesti.

(18) Jäsenvaltioiden ja komission olisi varmistettava, että rahoitusosuuksilla rahoitettavien toimien täytäntöönpanossa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjaa, jäljempänä ”perusoikeuskirja”. Rahoitusosuuksilla tuettaviin jäsenvaltioiden ohjelmiin olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 ([9]) 15 artiklassa säädettyjä mahdollistavia edellytyksiä, mukaan lukien horisontaalinen mahdollistava edellytys ”Perusoikeuskirjan tehokas soveltaminen ja täytäntöönpano”. Jäsenvaltioiden olisi rahoitusosuuksilla tuettavien toimien valinnassa sovellettava asetuksen (EU) 2021/1060 73 artiklassa vahvistettuja säännöksiä, mukaan lukien perusoikeuskirjan ottaminen huomioon. Jäsenvaltioiden olisi rahoitusosuuksilla rahoitettavien toimien osalta sovellettava asetuksen (EU) 2021/1060 mukaisesti niiden ohjelmia varten perustettuja hallinto- ja valvontajärjestelmiä. Jäsenvaltioiden olisi asetuksen (EU) 2021/1060 mukaisesti suojattava unionin talousarviota ja sovellettava rahoitusoikaisuja peruuttamalla rahoitusosuuksista myönnetty tuki kokonaan tai osittain, jos komissiolle ilmoitettujen menojen todetaan olevan sääntöjenvastaisia. Komissio voi keskeyttää maksuajan kulumisen, keskeyttää kaikki maksut tai osan niistä ja soveltaa rahoitusoikaisuja asetuksessa (EU) 2021/1060 vahvistettujen säännösten mukaisesti.

(19) Osallistuvilla jäsenvaltioilla olisi vuotuisen yhteisvastuureservin operatiivisen toimeenpanon aikana oltava mahdollisuus hyötyvän jäsenvaltion pyynnöstä esittää vaihtoehtoisia yhteisvastuutarjouksia. Vaihtoehtoisilla yhteisvastuutarjouksilla olisi oltava käytännön ja operatiivista arvoa. Jos komissio asianomaisen jäsenvaltion kanssa käydyn kuulemisen jälkeen katsoo, että tällaiset asianomaisen jäsenvaltion mainitsemat toimet ovat tarpeen, tällaiset tarjoukset olisi määritettävä komission ehdotuksessa neuvoston täytäntöönpanosäädökseksi vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta. Osallistuvien jäsenvaltioiden olisi voitava antaa sitoumuksia tällaisista tarjouksista, vaikka niitä ei olisi määritetty komission ehdotuksessa neuvoston täytäntöönpanosäädökseksi vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta, ja ne olisi otettava huomioon rahoituksen muodossa tarjottavana yhteisvastuuna ja niiden rahallinen arvo olisi arvioitava ja niitä olisi sovellettava realistisella tavalla. Jos hyötyvä jäsenvaltio ei pyydä kyseisiä tarjouksia tiettynä vuonna, ne olisi vuoden lopussa muunnettava rahoitusosuuksiksi.

(20) Päätöksentekomenettelyn helpottamiseksi komission ehdotusta neuvoston täytäntöönpanosäädökseksi vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta ei saisi julkistaa ennen kuin neuvosto on hyväksynyt sen.

(21) Komission olisi seurattava muuttoliiketilannetta ja tiedotettava siitä säännöllisillä katsauksilla, jotta yhteinen kehys voidaan panna tehokkaasti täytäntöön ja yksilöidä puutteet, vastata haasteisiin ja estää turvapaikka-, vastaanotto- ja maahanmuuttojärjestelmiin kohdistuvan paineen kasautuminen.

(22) Jotta voidaan varmistaa SEUT 80 artiklassa vahvistettu oikeudenmukainen vastuunjako ja yhteisvastuu sekä jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolinen jakautuminen, olisi perustettava pakollinen yhteisvastuumekanismi, josta tarjotaan tehokasta tukea muuttoliikepaineen alaisena oleville jäsenvaltioille ja jolla varmistetaan nopea pääsy kansainvälisen suojelun myöntämistä koskeviin oikeudenmukaisiin ja tehokkaisiin menettelyihin. Tällaisesta mekanismista olisi tarjottava erityyppisiä samanarvoisia yhteisvastuutoimenpiteitä, ja sen olisi oltava joustava ja pystyttävä nopeasti mukautumaan muuttoliikehaasteiden muuttuvaan luonteeseen. Yhteisvastuutoimenpiteet olisi suunniteltava tapauskohtaisesti, jotta ne voitaisiin räätälöidä kyseisen jäsenvaltion tarpeisiin.

(23) Yhteisvastuumekanismin sujuvan täytäntöönpanon varmistamiseksi komission olisi nimitettävä EU:n yhteisvastuukoordinaattori. EU:n yhteisvastuukoordinaattorin olisi seurattava ja koordinoitava yhteisvastuumekanismin operatiivisia näkökohtia ja toimittava keskitettynä yhteyspisteenä. EU:n yhteisvastuukoordinaattorin olisi helpotettava jäsenvaltioiden välistä viestintää tämän asetuksen täytäntöönpanossa. EU:n yhteisvastuukoordinaattorin olisi yhteistyössä turvapaikkaviraston kanssa edistettävä yhtenäisiä työmenetelmiä sisäisesti siirrettävien henkilöiden yksilöimiseksi ja näiden henkilöiden yhdyttämiseksi sisäisen siirron kohdejäsenvaltioiden kanssa, jotta voitaisiin

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1147, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston perustamisesta (EUVL L 251, 15.7.2021, s. 1).

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

erityisesti varmistaa, että merkitykselliset yhteydet otetaan huomioon. Jotta EU:n yhteisvastuukoordinaattorin tehtävät voitaisiin hoitaa tehokkaasti, EU:n yhteisvastuukoordinaattorin toimistolle olisi tarjottava riittävästi henkilöstöä ja resursseja ja hänen olisi voitava osallistua korkean tason foorumin kokouksiin.

(24) Tällä asetuksella perustetun yhteisvastuumekanismin tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden ministeritason tai muun ylemmän poliittisen tason edustajat olisi kutsuttava koolle korkean tason foorumiin, jonka olisi tarkasteltava kertomusta, päätöstä ja komission ehdotusta neuvoston täytäntöönpanosäädökseksi vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta ja kartoitettava kokonaistilanne ja tehtävä päätelmä vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamiseksi tarvittavista yhteisvastuutoimenpiteistä ja niiden tasoista sekä tarvittaessa muista muuttoliikkeen hallintatoimenpiteistä. Jotta voitaisiin varmistaa vuotuisen yhteisvastuureservin sujuva toiminta ja operatiivinen toimeenpano, EU:n yhteisvastuukoordinaattorin olisi komission puolesta kutsuttava koolle EU:n teknisen tason yhteisvastuufoorumi, jäljempänä ”teknisen tason foorumi”, joka koostuu riittävän korkean hierarkiatason edustajista, kuten jäsenvaltioiden asiaankuuluvien viranomaisten korkean tason viranhaltijoista, ja toimittava sen puheenjohtajana. Turvapaikkaviraston ja, tapauksen mukaan ja EU:n yhteisvastuukoordinaattorin kutsusta, Euroopan raja- ja merivartioviraston ja Euroopan unionin perusoikeusviraston olisi osallistuttava teknisen tason foorumiin.

(25) Kun otetaan huomioon, että etsintä- ja pelastustoiminta juontuu kansainvälisistä velvoitteista, yhteisvastuutoimenpiteistä hyötyvien saajajäsenvaltioiden joukossa saattaa olla jäsenvaltioita, joissa tapahtuu toistuvasti etsintä- ja pelastustoimien yhteydessä maihin laskemisia. Olisi oltava mahdollista määrittää ohjeellinen prosenttiosuus niistä yhteisvastuutoimenpiteistä, jotka saattaisivat olla tarpeen asianomaisten jäsenvaltioiden osalta. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi otettava huomioon tällaisten maihin laskemisten tuloksena saapuvien henkilöiden haavoittuvuudet.

(26) Jotta muuttoliikepaineeseen liittyvään tilanteeseen voitaisiin reagoida oikea-aikaisesti, EU:n yhteisvastuukoordinaattorin olisi tuettava nopeaa sisäistä siirtoa sellaisille kansainvälistä suojelua hakeville ja saaville henkilöille, jotka voitaisiin siirtää sisäisesti. Hyötyvän jäsenvaltion olisi laadittava luettelo henkilöistä, jotka voitaisiin siirtää sisäisesti, pyydettäessä turvapaikkaviraston avustuksella, ja voitava käyttää EU:n yhteisvastuukoordinaattorin kehittämiä välineitä. Henkilöille, jotka voitaisiin siirtää sisäisesti, olisi annettava tilaisuus kertoa, että heillä on merkityksellisiä yhteyksiä tiettyihin jäsenvaltioihin, mutta heillä ei saisi olla oikeutta valita tiettyä sisäisen siirron kohdejäsenvaltiota.

(27) Jotta voidaan varmistaa asianmukaiset yhteisvastuutoimenpiteet ja jos jäsenvaltioiden tarjoukset ovat määritettyihin tarpeisiin nähden riittämättömiä, neuvoston olisi voitava kutsua korkean tason foorumi uudelleen koolle niin, että jäsenvaltioilla on mahdollisuus antaa sitoumuksia täydentävistä yhteisvastuutarjouksista.

(28) Arvioidessaan, onko jäsenvaltio muuttoliikepaineen tai muuttoliikepaineen riskin alaisena tai kohtaako sitä merkittävä muuttoliiketilanne, komission olisi laajan määrällisen ja laadullisen arvioinnin perusteella otettava huomioon useita tekijöitä, mukaan lukien turvapaikkaviraston antamat asiaan liittyvät suositukset ja muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevan EU:n mekanismin nojalla kerätyt tiedot. Tällaisiin tekijöihin olisi sisällyttävä kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten, sääntöjenvastaisten rajanylitysten, kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden luvattoman jäsenvaltioiden välillä edelleen liikkumisen, annettujen ja täytäntöönpantujen palauttamispäätösten sekä annettujen ja toteutettujen siirtopäätösten määrä, meritse, myös etsintä- ja pelastusoperaatioiden seurauksena toteutettujen maihin laskemisten kautta, saapuneiden henkilöiden määrä, turvapaikanhakijoiden haavoittuvuudet ja jäsenvaltion kapasiteetti hallita turvapaikka- ja vastaanottotapauksiin liittyvää työkuormaa, jäsenvaltioiden maantieteellisestä sijainnista ja suhteista asiaankuuluviin kolmansiin maihin johtuvat erityispiirteet sekä mahdolliset muuttajien välineellistämistilanteet.

(29) Niitä jäsenvaltioita varten, joiden on päätöksessä määritetty olevan muuttoliikepaineen alaisena tai jotka katsovat olevansa muuttoliikepaineen alaisena, olisi vahvistettava mekanismi, jotta ne voivat hyödyntää vuotuista yhteisvastuureserviä. Niiden jäsenvaltioiden, joiden on päätöksessä määritetty olevan muuttoliikepaineen alaisena, olisi voitava hyödyntää vuotuista yhteisvastuureserviä yksinkertaisella tavalla pelkästään ilmoittamalla komissiolle ja neuvostolle aikomuksestaan käyttää vuotuista yhteisvastuureserviä, minkä jälkeen EU:n yhteisvastuukoordinaattorin olisi komission puolesta kutsuttava koolle teknisen tason foorumi. Niiden jäsenvaltioiden, jotka katsovat olevansa muuttoliikepaineen alaisena, olisi reservin hyödyntämiseksi esitettävä muuttoliikepaineen olemassaoloa ja laajuutta koskevat asianmukaiset perustelut ja muita asiaankuuluvia tietoja ilmoituksella, joka komission olisi arvioitava pikaisesti. Hyötyvien jäsenvaltioiden olisi käytettävä vuotuista yhteisvastuureserviä kohtuullisella ja oikeasuhteisella tavalla muiden muuttoliikepaineen alaisena olevien jäsenvaltioiden yhteisvastuutarpeet huomioon ottaen. EU:n

yhteisvastuukoordinaattorin olisi varmistettava käytettävissä olevien yhteisvastuutarjousten tasapuolinen jakautuminen hyötyvien jäsenvaltioiden kesken. Jos jäsenvaltio katsoo olevansa kriisitilanteessa, olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1359 ([10]) säädettyä menettelyä.

(30) Jos jäsenvaltiot ovat itse hyötyviä jäsenvaltioita, niitä ei pitäisi velvoittaa toteuttamaan niiden sitoumusten mukaisia tarjouksia vuotuiseen yhteisvastuureserviin. Vastaavasti jos jäsenvaltiota kohtaa, tai se katsoo että sitä kohtaa, muuttoliikepaine tai merkittävä muuttoliiketilanne, joka voisi haitata sen kykyä toteuttaa sen sitoumuksen mukaiset tarjoukset sellaisten haasteiden vuoksi, joihin kyseisen jäsenvaltion täytyy puuttua, kyseisen jäsenvaltion olisi oltava mahdollista pyytää sen sitoumuksen mukaisen tarjouksen täysimääräistä tai osittaista vähentämistä.

(31) Yhteisvastuumekanismin toimintaan olisi pakollisen oikeudenmukaisen osuuden periaatteen mukaisesti sovellettava jäsenvaltioiden väkilukuun ja BKT:n kokoon perustuvaa viiteperustetta, jonka avulla määritetään kunkin jäsenvaltion kokonaistarjous. Jäsenvaltio voisi vapaaehtoisesti esittää pakollisen oikeudenmukaisen osuutensa ylittävän kokonaistarjouksen auttaakseen muuttoliikepaineen alaisena olevia jäsenvaltioita. Osallistuvien jäsenvaltioiden olisi vuotuisen yhteisvastuureservin operatiivisen toimeenpanon yhteydessä toteutettava sitoumuksensa suhteessa omaan kokonaissitoumukseensa siten, että joka kerta, kun reservistä käytetään yhteisvastuuta, kyseiset jäsenvaltiot tarjoavat yhteisvastuuta oikeudenmukaisen osuutensa mukaisesti. Tämän asetuksen toiminnan turvaamiseksi osallistuvia jäsenvaltioita ei pitäisi velvoittaa toteuttamaan yhteisvastuusitoumuksiaan hyötyvään jäsenvaltioon nähden, jos komissio on havainnut kyseisessä hyötyvässä jäsenvaltiossa tämän asetuksen III osassa vahvistettujen sääntöjen osalta järjestelmäpuutteita, jotka voisivat johtaa tämän asetuksen toiminnan kannalta vakaviin kielteisiin seurauksiin.

(32) Vuotuisen yhteisvastuureservin lisäksi jäsenvaltioilla, erityisesti silloin, kun ne ovat muuttoliikepaineen alaisena tai niitä kohtaa merkittävä muuttoliiketilanne, sekä unionilla on käytettävissään EU:n pysyvä muuttoliikkeen hallinnan tukivälineistö, jäljempänä ”välineistö”, joka sisältää unionin säännöstössä tai toimintapoliittisissa välineissä vahvistettuja toimenpiteitä, joiden avulla voidaan vastata jäsenvaltioiden tarpeisiin ja vähentää niihin kohdistuvaa painetta. Jotta voidaan varmistaa, että kaikkia asiaankuuluvia välineitä käytetään tehokkaasti erityisiin muuttoliikehaasteisiin vastaamiseksi, komissiolla olisi oltava mahdollisuus määrittää välineistöstä tarvittavat toimenpiteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaa koskevan unionin oikeuden soveltamista soveltuvin osin. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä käyttämään välineistön välineitä yhdessä vuotuisen yhteisvastuureservin kanssa. Välineistöön sisältyvien toimenpiteiden käyttö ei kuitenkaan saisi olla edellytyksenä yhteisvastuutoimenpiteistä hyötymiselle.

(33) Toissijaisen tason yhteisvastuutoimenpiteenä olisi otettava käyttöön vastuun korvaamiset, joiden nojalla vastuu hakemuksen käsittelystä siirretään osallistuvalle jäsenvaltiolle riippuen siitä, saavuttavatko sisäistä siirtoa koskevat sitoumukset tietyt tässä asetuksessa vahvistetut kynnysarvot. Jotta hyötyville jäsenvaltioille voidaan tarjota riittävästi ennustettavuutta, vastuun korvaamisten soveltamisesta tulee tietyissä olosuhteissa pakollista. Vastuun korvauksina esitettävät yhteisvastuutarjoukset olisi otettava huomioon osana osallistuvan jäsenvaltion pakollista oikeudenmukaista osuutta. Olisi perustettava takeiden järjestelmä, jotta voidaan mahdollisimman pitkälti välttää kannustimet unioniin suuntautuvaan sääntöjenvastaiseen muuttoliikkeeseen ja kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden luvattomaan edelleen liikkumiseen jäsenvaltioiden välillä sekä tukea kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyä koskevan vastuun määrittämistä koskevien sääntöjen sujuvaa toimintaa. Jos vastuun korvaamisten soveltamisesta tulee pakollista, osallistuva jäsenvaltio, joka on antanut sisäisiä siirtoja koskevia sitoumuksia ja jolla ei ole kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia, joiden osalta hyötyvä jäsenvaltio on määritetty korvaamisvastuussa olevaksi, on edelleen velvollinen toteuttamaan sisäistä siirtoa koskevan sitoumuksensa.

(34) Sisäistä siirtoa olisi ensisijaisesti sovellettava kansainvälistä suojelua hakeviin henkilöihin, jolloin olisi ensisijaisesti kiinnitettävä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin, mutta sen soveltamisessa olisi säilytettävä jousto. Sen vapaaehtoisen luonteen vuoksi osallistuvilla ja hyötyvillä jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus ilmaista toiveita sen suhteen, millaiset henkilöt tulevat kyseeseen. Tällaisten toiveiden olisi oltava kohtuullisia, kun otetaan huomioon hyötyvissä jäsenvaltiossa määritetyt tarpeet ja käytettävissä olevat profiilit, jotta voitaisiin varmistaa, että sitoumusten mukaiset sisäiset siirrot voidaan toteuttaa tehokkaasti.

(35) Turvapaikka-asioiden, rajaturvallisuuden ja muuttoliikkeen hallinnan alalla toimivien unionin elinten, toimistojen ja virastojen olisi pyynnöstä voitava antaa jäsenvaltioille ja komissiolle tukea tämän asetuksen täytäntöönpanossa tarjoamalla asiantuntemusta ja operatiivista tukea toimeksiantojensa mukaisesti.

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1359, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, muuttoliikkeeseen ja turvapaikanhakuun liittyviin kriisitilanteisiin ja ylivoimaisen esteen tilanteisiin vastaamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1147 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

(36) Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä on rakentunut vähitellen yhteiseksi suojelun alueeksi, joka perustuu 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan Geneven yleissopimuksen, sellaisena kuin se on täydennettynä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, jäljempänä ”Geneven yleissopimus”, täysimääräiseen ja kokonaisvaltaiseen soveltamiseen, varmistaen, ettei ketään palauttamiskiellon periaatteen mukaisesti palauteta vainottavaksi. Tältä osin ja vaikuttamatta tässä asetuksessa säädettyjen vastuuperusteiden soveltamiseen jäsenvaltioita, jotka kaikki noudattavat palauttamiskiellon periaatetta, pidetään kolmansien maiden kansalaisille turvallisina maina.

(37) On aiheellista sisällyttää Euroopan yhteiseen turvapaikkajärjestelmään selkeä ja toimiva menettely kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi, kuten Eurooppa-neuvosto totesi erityiskokouksessaan Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999. Kyseisen menettelyn perusteiden olisi sekä jäsenvaltioiden että asianomaisten henkilöiden kannalta oltava puolueettomat ja oikeudenmukaiset. Sen avulla olisi erityisesti voitava määrittää nopeasti vastuussa oleva jäsenvaltio, jotta voidaan taata nopea ja tehokas pääsy kansainvälisen suojelun myöntämistä koskeviin oikeudenmukaisiin ja tehokkaisiin menettelyihin ja jotta ei vaaranneta kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyn nopeutta koskevan tavoitteen saavuttamista.

(38) Jotta voitaisiin merkittävästi parantaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden mahdollisuuksia ymmärtää sovellettavia menettelyjä, jäsenvaltioiden olisi mahdollisimman pian annettava heille kielellä, jota he ymmärtävät tai jota heidän voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän, kaikki tämän asetuksen soveltamista koskevat asiaankuuluvat tiedot, erityisesti tiedot vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevista perusteista ja asianomaisista menettelyistä sekä tiedot heidän tämän asetuksen mukaisista oikeuksistaan ja velvoitteistaan, mukaan lukien noudattamatta jättämisen seuraukset. Jotta voitaisiin varmistaa lapsen edun suojaaminen ja taata alaikäisten osallistaminen tässä asetuksessa säädettyihin menettelyihin, jäsenvaltioiden olisi annettava alaikäisille tietoja lapsiystävällisellä tavalla ja ottaen huomioon heidän ikänsä ja kehitystasonsa. Turvapaikkaviraston olisi tältä osin laadittava yhteistä tiedotusmateriaalia sekä erityistä tietoa ilman huoltajaa oleville alaikäisille ja haavoittuvassa asemassa oleville hakijoille tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.

(39) On niin jäsenvaltioiden kuin hakijoidenkin edun mukaista antaa laadukasta tietoa ja oikeudellista tukea, kun on kyse vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisessä noudatettavasta menettelystä sekä hakijoiden oikeuksista ja velvoitteista kyseisessä menettelyssä. Jotta voitaisiin lisätä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisessä noudatettavan menettelyn vaikuttavuutta ja varmistaa tässä asetuksessa säädettyjen vastuuperusteiden asianmukainen soveltaminen, oikeudellinen neuvonta olisi otettava olennaiseksi osaksi vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevaa järjestelmää. Tätä varten hakijoiden saataville olisi heidän pyynnöstään asetettava oikeudellista neuvontaa, jotta voidaan tarjota vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen soveltamiseen liittyvää ohjeistusta ja apua.

(40) Tämän asetuksen olisi perustuttava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 ([11]) periaatteisiin samalla, kun sillä puututaan määritettyihin haasteisiin ja kehitetään yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatetta osana yhteistä kehystä SEUT 80 artiklan mukaisesti. Uudella pakollisella yhteisvastuumekanismilla olisi tätä varten voitava vahvistaa jäsenvaltioiden varautumista niin, että voidaan hallita muuttoliikettä, puuttua tilanteisiin, joissa jäsenvaltioihin kohdistuu muuttoliikepainetta, ja helpottaa säännöllistä yhteisvastuutukea jäsenvaltioiden kesken. Tällaisen yhteisvastuumekanismin tehokas täytäntöönpano on yhdessä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevan toimivan järjestelmän kanssa koko Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän toiminnan keskeinen edellytys.

(41) Tätä asetusta olisi sovellettava toissijaista suojelua hakeviin henkilöihin sekä henkilöihin, jotka voivat saada toissijaista suojelua, jotta voidaan varmistaa kaikkien kansainvälistä suojelua hakevien ja saavien henkilöiden yhdenvertainen kohtelu sekä johdonmukaisuus unionin voimassa olevan turvapaikkasäännöstön ja erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1347 ([12]) kanssa.

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 604/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 31).

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1347, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiselle kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle ja myönnetyn suojelun sisällölle sekä neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU kumoamisesta (EUVL L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

(42) Jotta voidaan varmistaa, että kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt, jotka on uudelleensijoitettu tai joille on myönnetty maahanpääsy Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1350 ([13]) mukaisesti tai joille myönnetään kansainvälistä suojelua tai humanitaarinen asema kansallisten uudelleensijoittamisjärjestelmien mukaisesti, otetaan takaisin siihen jäsenvaltioon, joka on myöntänyt heille maahanpääsyn tai uudelleensijoittanut heidät, tätä asetusta olisi sovellettava myös sellaisiin henkilöihin joille on myönnetty maahanpääsy ja jotka oleskelevat luvatta toiseen jäsenvaltion alueella.

(43) Tehokkuuden ja oikeusvarmuuden vuoksi on olennaisen tärkeää, että tämä asetus perustuu siihen periaatteeseen, että vastuu määritetään vain kerran, paitsi jos sovelletaan jotakin tässä asetuksessa vahvistetuista lakkaamisperusteista.

(44) Direktiiviä (EU) 2024/1346 olisi sovellettava kaikkiin tämän asetuksen mukaisiin hakijoita koskeviin menettelyihin, jollei mainitun direktiivin soveltamista koskevista rajoituksista muuta johdu.

(45) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/1348 ([14]) olisi sovellettava tämän asetuksen mukaisten menettelytakeiden lisäksi ja niitä rajoittamatta, jollei mainitun asetuksen soveltamista koskevista rajoituksista muuta johdu.

(46) Lapsen oikeuksista vuonna 1989 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen sekä perusoikeuskirjan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi tätä asetusta soveltaessaan otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu. Jäsenvaltioiden olisi lapsen etua arvioidessaan otettava asianmukaisesti huomioon erityisesti alaikäisen hyvinvointi ja sosiaalinen kehitys lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, turvallisuusnäkökohdat sekä alaikäisen näkemykset hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti, mukaan lukien hänen taustansa. Lisäksi ilman huoltajaa olevia alaikäisiä varten olisi heidän erityisen haavoittuvan asemansa vuoksi säädettävä erityisistä menettelyä koskevista takeista, mukaan lukien edustajan nimittäminen.

(47) Jotta voitaisiin varmistaa alaikäisille tällä asetuksella vahvistettujen takeiden tehokas soveltaminen, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ilman huoltajaa olevia alaikäisiä koskevia pyyntöjä käsittelevä toimivaltaisten viranomaisten henkilöstö saa asianmukaisen koulutuksen, esimerkiksi turvapaikkaviraston asiaankuuluvien suuntaviivojen mukaisesti, muun muassa sellaisilla aloilla kuin alaikäisen oikeudet ja yksilölliset tarpeet, ihmiskaupan tai hyväksikäytön uhrien varhainen tunnistaminen sekä parhaat käytännöt alaikäisen katoamisen estämiseksi.

(48) Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen sekä perusoikeuskirjan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi tätä asetusta soveltaessaan otettava ensisijaisesti huomioon yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen.

(49) Rajoittamatta kansalaisuuden saamista koskevaa jäsenvaltioiden toimivaltaa sekä sitä, että kansainvälisen oikeuden mukaan kukin jäsenvaltio voi säätää kansalaisuuden saamista ja menettämistä koskevista edellytyksistä, ottaen asianmukaisesti huomioon unionin oikeuden, jäsenvaltioiden olisi tätä asetusta soveltaessaan kunnioitettava kansainvälisiä velvoitteitaan kansalaisuudettomia henkilöitä kohtaan ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden välineiden mukaisesti, soveltuvin osin myös New Yorkissa 28 päivänä syyskuuta 1954 hyväksytyn valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen nojalla. Jäsenvaltioiden olisi tapauksen mukaan pyrittävä tunnistamaan kansalaisuudettomat henkilöt ja lujittamaan heidän suojeluaan niin, että kansalaisuudettomat henkilöt voivat nauttia keskeisiä perusoikeuksia ja voidaan vähentää syrjinnän tai epäyhdenvertaisen kohtelun riskiä.

(50) Jotta voitaisiin estää siirtämästä jäsenvaltioiden kesken henkilöitä, jotka muodostavat turvallisuusriskin, on tarpeen varmistaa, että jäsenvaltio, jossa hakemus ensimmäisen kerran rekisteröidään, ei sovella vastuuperusteita tai että hyötyvä jäsenvaltio ei sovella sisäisen siirron menettelyä, jos on perusteltuja syitä katsoa, että asianomainen henkilö on uhka sisäiselle turvallisuudelle.

(51) Jotta voitaisiin varmistaa, että sama jäsenvaltio käsittelee perusteellisesti saman perheen jäsenten kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset, että heitä koskevat päätökset ovat johdonmukaisia ja ettei saman perheen jäseniä eroteta toisistaan, olisi oltava mahdollista suorittaa kyseisiä hakemuksia koskevat vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyt yhdessä.

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1350, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, uudelleensijoittamista ja humanitaarista maahanpääsyä koskevan unionin kehyksen käyttöönotosta ja asetuksen (EU) 2021/1147 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1350, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj).

([14]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1348, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta (EUVL L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

(52) Perheenjäsenen määritelmän olisi heijastettava nykyisten muuttoliikesuuntausten todellisuutta, jossa hakijat usein saapuvat jäsenvaltioiden alueelle pitkään kestäneen kauttakulkuvaiheen jälkeen. Sen vuoksi määritelmään olisi sisällytettävä myös hakijoiden alkuperämaan ulkopuolella mutta ennen jäsenvaltion alueelle saapumista muodostetut perheet.

(53) Jotta voidaan varmistaa, että perheen yhtenäisyyden periaatetta ja lapsen etua noudatetaan täysimääräisesti, hakijan raskaudesta tai äitiydestä taikka terveydentilasta tai korkeasta iästä johtuvan hakijan ja hänen lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa riippuvuussuhteen olisi oltava velvoittava vastuuperuste. Kun hakija on ilman huoltajaa oleva alaikäinen, velvoittavana vastuuperusteena olisi pidettävä myös sitä, että hänellä on toisen jäsenvaltion alueella perheenjäsen, sisarus tai sukulainen, joka voi huolehtia hänestä. Jotta voidaan ehkäistä tällaisen perheenjäsenen, sisaruksen tai sukulaisen puuttuessa ilman huoltajaa olevien alaikäisten luvatonta edelleen liikkumista, joka ei ole lapsen edun mukaista, vastuussa olevan jäsenvaltion olisi oltava se jäsenvaltio, jossa ilman huoltajaa olevan alaikäisen kansainvälistä suojelua koskeva hakemus ensimmäisen kerran rekisteröitiin, jos se on lapsen edun mukaista. Jos ilman huoltajaa oleva alaikäinen on hakenut kansainvälistä suojelua useassa jäsenvaltiossa ja jokin jäsenvaltio katsoo yksilöllisen arvioinnin perusteella, että ei ole lapsen edun mukaista siirtää häntä vastuussa olevaan jäsenvaltioon, kyseisestä jäsenvaltiosta olisi tultava uuden hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio.

(54) Näyttöä koskevien sääntöjen olisi mahdollistettava asetusta (EU) N:o 604/2013 nopeampi perheenyhdistäminen. Sen vuoksi on tarpeen selventää, että muodollisten todisteiden, kuten alkuperäisten asiakirjatodisteiden ja DNA-tutkimusten, ei olisi oltava tarpeen, jos aihetodisteet ovat keskenään yhdenmukaisia, todennettavissa ja riittävän yksityiskohtaisia, jotta vastuu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä voidaan määrittää. Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi tarkasteltava kaikkia saatavilla olevia tietoja, kuten valokuvia, näyttöä yhteyksistä ja todistajanlausuntoja, jotta suhteista voidaan tehdä oikea arvio. Jotta voidaan helpottaa sellaisten tapausten varhaista tunnistamista, joihin liittyy perheenjäseniä, hakijan olisi saatava turvapaikkaviraston laatima malliasiakirja. Hakijan olisi mahdollisuuksien mukaan täytettävä malliasiakirja ennen henkilökohtaista puhuttelua. Ottaen huomioon perhesiteiden merkityksen vastuuperusteiden hierarkiassa kaikki tapaukset, joihin liittyy perheenjäseniä, olisi asetettava etusijalle tässä asetuksessa säädetyissä asiaankuuluvissa menettelyissä.

(55) Jos hakijalla on tutkintotodistus tai muu pätevyystodistus, todistuksen antaneen jäsenvaltion olisi oltava vastuussa hakemuksen käsittelystä edellyttäen, että hakemus rekisteröidään alle kuuden vuoden kuluttua tutkinto- tai pätevyystodistuksen antamisesta, jolloin varmistettaisiin hakemuksen nopea käsittely siinä jäsenvaltiossa, johon hakijalla on merkityksellinen yhteys tällaisen tutkintotodistuksen perusteella.

(56) Koska jäsenvaltion olisi oltava vastuussa sen alueelle sääntöjenvastaisesti saapuneesta henkilöstä, on tarpeen säätää myös sellaisesta tilanteesta, jossa henkilö saapuu alueelle etsintä- ja pelastusoperaation seurauksena. Poikkeuksesta vastuuperusteeseen olisi säädettävä tilanteessa, jossa jäsenvaltio on siirtänyt sisäisesti henkilöt, jotka ovat ylittäneet toisen jäsenvaltion ulkorajan sääntöjenvastaisesti tai etsintä- ja pelastusoperaation seurauksena. Tällaisessa tilanteessa sisäisen siirron kohdejäsenvaltion olisi oltava vastuussa, jos henkilö hakee kansainvälistä suojelua.

(57) Jäsenvaltion olisi voitava oman harkintansa mukaan poiketa vastuuperusteista erityisesti humanitaarisista, sosiaalisista ja kulttuurisista syistä ja myötätunnosta, jotta perheenjäsenet, sukulaiset tai muut omaiset voidaan saattaa yhteen ja kyseisessä tai toisessa jäsenvaltiossa rekisteröity kansainvälistä suojelua koskeva hakemus käsitellä siinäkin tapauksessa, ettei se tässä asetuksessa säädettyjen perusteiden mukaan ole vastuussa hakemuksen käsittelystä.

(58) Jotta voidaan varmistaa, että tässä asetuksessa säädettyjä menettelyjä noudatetaan, ja ehkäistä tämän asetuksen tehokkaan soveltamisen esteitä, erityisesti jotta voidaan välttää kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden pakeneminen tai luvaton edelleen liikkuminen jäsenvaltioiden välillä, on tarpeen säätää selkeistä velvoitteista hakijalle menettelyn yhteydessä, ja niistä olisi tiedotettava hänelle asianmukaisesti ja hyvissä ajoin. Tällaisten velvoitteiden noudattamatta jättämisen olisi johdettava hakijaan ja hänen vastaanotto-olosuhteisiinsa kohdistuviin aiheellisiin ja oikeasuhteisiin menettelyllisiin seurauksiin. Arvioidessaan hakijan velvoitteiden noudattamista ja yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon hakijan yksilölliset olosuhteet. Perusoikeuskirjan mukaisesti sen jäsenvaltion, jossa tällainen hakija oleskelee, olisi joka tapauksessa huolehdittava siitä, että kyseisen hakijan välittömät aineelliset tarpeet tyydytetään.

(59) Sen mahdollisuuden rajoittamiseksi, että hakijan käyttäytyminen voisi johtaa vastuun lakkaamiseen tai siirtymiseen toiselle jäsenvaltiolle, olisi pidennettävä määräaikoja, jotka johtavat vastuun lakkaamiseen tai siirtymiseen, jos asianomainen henkilö lähtee jäsenvaltioiden alueelta hakemuksen käsittelyn aikana tai pakenee välttääkseen siirron vastuussa olevaan jäsenvaltioon. Lisäksi vastuun siirtyminen siinä tapauksessa, että ilmoittava jäsenvaltio ei ole

noudattanut takaisinottoilmoituksen lähettämisen määräaikaa, olisi poistettava, jotta voidaan ehkäistä sääntöjen kiertämistä ja menettelyn estämistä. Tilanteissa, joissa henkilö on saapunut jäsenvaltioon sääntöjenvastaisesti hakematta turvapaikkaa, olisi pidennettävä ajanjaksoa, jonka jälkeen kyseisen jäsenvaltion vastuu lakkaa ja toisesta jäsenvaltiosta, jossa kyseinen henkilö myöhemmin tekee hakemuksen, tulee vastuussa oleva jäsenvaltio, jotta voitaisiin edelleen kannustaa henkilöitä noudattamaan sääntöjä ja tekemään hakemus ensimmäisessä maahantulojäsenvaltiossa ja näin rajoittaa kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden luvatonta edelleen liikkumista jäsenvaltioiden välillä ja lisätä Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän yleistä tehokkuutta.

(60) Hakijalle olisi järjestettävä henkilökohtainen puhuttelu, jotta voidaan helpottaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä, paitsi jos hakija on paennut tai ei ole saapunut puhutteluun ilman perusteltua syytä tai jos hakijan antamat tiedot riittävät vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseen. Jotta voitaisiin varmistaa, että hakijalta kerätään kaikki merkitykselliset tiedot vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi oikein, puhuttelun suorittamatta jättäneen jäsenvaltion olisi annettava hakijalle tilaisuus esittää kaikki lisätiedot, mukaan lukien asianmukaiset perustelut, joiden vuoksi viranomaisen olisi harkittava henkilökohtaisen puhuttelun tarvetta. Heti kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus rekisteröidään, hakijalle olisi tiedotettava erityisesti tämän asetuksen soveltamisesta, siitä, että hänen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio on määritetty objektiivisten kriteerien perusteella, hänen tämän asetuksen mukaisista oikeuksistaan ja velvoitteistaan sekä velvoitteiden noudattamatta jättämisen seurauksista.

(61) Sen varmistamiseksi, että henkilökohtainen puhuttelu helpottaa mahdollisimman paljon vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä nopeasti ja tehokkaasti, hakijoiden puhuttelun suorittavan henkilöstön olisi oltava saanut riittävä koulutus sekä pääpiirteissään tietoonsa ongelmat, jotka saattavat vaikuttaa kielteisesti hakijan kykyyn tulla puhutelluksi, kuten viitteet siitä, että hakija on saattanut olla kidutuksen tai ihmiskaupan uhri.

(62) Jotta voitaisiin taata hakijoiden yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamista koskevien perusoikeuksien tehokas suojelu, lapsen oikeudet ja suojelu epäinhimilliseltä tai halventavalta kohtelulta siirron takia, hakijoilla olisi oltava kyseisiin oikeuksiin rajoittuva oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin erityisesti perusoikeuskirjan 47 artiklan ja Euroopan unionin tuomioistuimen asiaankuuluvan oikeuskäytännön mukaisesti.

(63) Tämän asetuksen moitteettoman soveltamisen helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi kaikissa tapauksissa ilmoitettava vastuussa oleva jäsenvaltio Eurodac-järjestelmään sen jälkeen, kun vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevat menettelyt on saatettu päätökseen, myös tapauksissa, joissa vastuu johtuu siitä, että vastaanottopyyntöjen lähettämisen tai niihin vastaamisen tai siirron toteuttamisen määräaikoja ei ole noudatettu, sekä tapauksissa, joissa jäsenvaltiosta, jossa ensimmäinen hakemus on tehty, tulee vastuussa oleva jäsenvaltio tai joissa siirtoa ensisijaiseen vastuussa olevaan jäsenvaltioon on mahdotonta toteuttaa, koska on olemassa todellinen vaara siitä, että hakija altistuu perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitetulle epäinhimilliselle tai halventavalle kohtelulle kyseiseen jäsenvaltioon siirtämisen seurauksena, ja sen jälkeen toinen jäsenvaltio määritetään vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi.

(64) Jotta voidaan varmistaa vastuussa olevan jäsenvaltion nopea määrittäminen, vastaanottopyyntöjen tekemisen ja niihin vastaamisen, takaisinottoilmoitusten tekemisen sekä muutoksenhaun ja sen ratkaisemisen määräaikoja olisi yhdenmukaistettava ja lyhennettävä kunnioittaen kuitenkin hakijoiden perusoikeuksia.

(65) Hakijoiden säilöönotossa olisi sovellettava periaatetta, jonka mukaan ketään ei pitäisi ottaa säilöön vain siitä syystä, että hän hakee kansainvälistä suojelua. Säilöönoton olisi oltava mahdollisimman lyhytaikainen, ja siinä olisi noudatettava välttämättömyys- ja suhteellisuusperiaatteita, joten se olisi sallittava vasta viimeisenä keinona. Hakijoiden säilöönotossa on noudatettava erityisesti Geneven yleissopimuksen 31 artiklaa. Säilöön otetun henkilön osalta tässä asetuksessa säädettyjä menettelyjä olisi sovellettava ensisijaisina, mahdollisimman lyhyin määräajoin. Säilöönottoa koskevien yleisten takeiden ja säilöönotto-olosuhteiden osalta jäsenvaltioiden olisi tapauksen mukaan sovellettava direktiivin (EU) 2024/1346 säännöksiä myös tämän asetuksen nojalla säilöön otettuihin henkilöihin. Alaikäisiä ei pääsääntöisesti saisi ottaa säilöön, ja heidät olisi pyrittävä sijoittamaan majoitukseen, jossa on erityisjärjestelyjä alaikäisiä varten. Poikkeusolosuhteissa, viimeisenä keinona ja sen jälkeen, kun on todettu, että muita, lievempiä vaihtoehtoisia toimenpiteitä ei voida soveltaa tehokkaasti, ja kun on arvioitu säilöönoton olevan lapsen edun mukaista, alaikäisiä voidaan ottaa säilöön direktiivissä (EU) 2024/1346 säädetyissä olosuhteissa.

(66) Turvapaikkajärjestelmiin kohdistuvat erityiset paineet usein kärjistävät tai edesauttavat näiden järjestelmien puutteita tai romahtamista, mikä voisi vaarantaa tällä asetuksella perustetun järjestelmän sujuvan toiminnan, ja tämä saattaa johtaa vaaraan siitä, että unionin turvapaikkasäännöstössä ja perusoikeuskirjassa vahvistettuja hakijoiden oikeuksia sekä muita kansainvälisiä ihmisoikeuksia ja pakolaisten oikeuksia loukataan.

(67) Vilpitön yhteistyö jäsenvaltioiden välillä on olennaisen tärkeää Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän asianmukaisen toiminnan kannalta. Tällaiseen yhteistyöhön kuuluu muun muassa tässä asetuksessa vahvistettujen menettelysääntöjen asianmukainen soveltaminen, mukaan lukien se, että otetaan käyttöön ja pannaan täytäntöön kaikki aiheelliset käytännön järjestelyt, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että siirrot tosiasiassa toteutetaan.

(68) Komission asetuksen (EY) N:o 1560/2003 ([15]) mukaisesti siirrot kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon voidaan toteuttaa vapaaehtoiselta pohjalta, valvottuna lähtönä tai saattajan kanssa. Jäsenvaltioiden olisi kannustettava vapaaehtoiseen siirtymiseen antamalla asianomaiselle henkilölle asianmukaista tietoa ja varmistettava, että valvottu lähtö tai saattajan kanssa tapahtuva siirto toteutetaan inhimillisesti sekä perusoikeuksia ja ihmisarvoa että lapsen etua täysimääräisesti kunnioittaen ja ottaen mahdollisimman pitkälle huomioon asiaankuuluvan oikeuskäytännön kehitys erityisesti humanitaarisin perustein tehtävien siirtojen osalta.

(69) Edellyttäen, että se on tarpeen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyä varten, jäsenvaltioiden olisi voitava jakaa kyseistä tarkoitusta varten merkityksellisiä erityisiä tietoja ilman hakijan suostumusta, jos tällaiset tiedot ovat tarpeen, jotta vastuussa olevan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat täyttää velvoitteensa, erityisesti asetuksesta (EU) 2024/1348 johtuvat velvoitteet.

(70) Selkeän ja tehokkaan sisäisen siirron menettelyn varmistamiseksi olisi vahvistettava hyötyviä ja osallistuvia jäsenvaltioita koskevia erityisiä sääntöjä. Jos vastuuta ei määritetä ennen sisäistä siirtoa, sisäisen siirron kohdejäsenvaltion olisi oltava vastuussa lukuun ottamatta tapauksia, joissa sovelletaan perheisiin liittyviä perusteita. Tässä asetuksessa säädettyjä siirtoihin liittyviä sääntöjä ja takeita olisi tapauksen mukaan sovellettava myös sisäistä siirtoa varten tehtäviin siirtoihin. Tällaisilla säännöillä olisi varmistettava, että perheen yhtenäisyys säilyy ja että henkilöitä, jotka saattavat muodostaa uhan sisäiselle turvallisuudelle, ei siirretä sisäisesti.

(71) Unionin talousarviosta olisi myönnettävä aiheellista ja oikeasuhteista rahoitustukea, kun jäsenvaltiot toteuttavat sisäisen siirron yhteisvastuutarjouksena. Jotta voitaisiin kannustaa jäsenvaltioita asettamaan etusijalle ilman huoltajaa olevien alaikäisten sisäinen siirto, olisi säädettävä ilman huoltajaa olevien alaikäisten osalta korkeamman kannustinvaikutuksen korvauksesta.

(72) Asetuksella (EU) 2021/1147 perustetusta turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta ja muista asiaankuuluvista unionin rahastoista, jäljempänä ”rahastot”, olisi voitava ottaa käyttöön varoja, jotta voidaan antaa tukea jäsenvaltioiden toimille tämän asetuksen soveltamiseksi, rahastojen käyttöä koskevien sääntöjen mukaisesti ja tämän vaikuttamatta muihin rahastoista tuettaviin painopisteisiin. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden olisi pystyttävä hyödyntämään asianomaisissa ohjelmissaan olevia määrärahoja, mukaan lukien määrät, jotka asetetaan saataville väliarvioinnin jälkeen. Temaattisista rahoitusvälineistä olisi voitava asettaa saataville lisätukea erityisesti niille jäsenvaltioille, joiden saattaa olla tarpeen lisätä kapasiteettiaan ulkorajoilla tai joissa on niiden turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmiin sekä niiden ulkorajoihin kohdistuvia erityisiä paineita tai tarpeita.

(73) Asetus (EU) 2021/1147 olisi muutettava, jotta voidaan taata täysimääräinen rahoitusosuus unionin talousarviosta yhteisvastuutoimien tukikelpoisiin kokonaismenoihin ja ottaa kyseisten toimien osalta käyttöön erityisiä raportointivaatimuksia osana rahastojen täytäntöönpanoa koskevia voimassa olevia raportointivaatimuksia.

(74) Yhteisvastuutoimien menojen tukikelpoisuusaikaa määriteltäessä olisi otettava huomioon tarve panna yhteisvastuutoimet oikea-aikaisesti täytäntöön. Tämän asetuksen mukaisten varainsiirtojen yhteisvastuuluonteen vuoksi tällaiset siirrot olisi myös käytettävä kokonaisuudessaan yhteisvastuutoimien rahoittamiseen.

([15]) Komission asetus (EY) N:o 1560/2003, annettu 2 päivänä syyskuuta 2003, niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 343/2003 soveltamista koskevista säännöistä (EUVL L 222, 5.9.2003, s. 3).

(75) Tämän asetuksen soveltamista voidaan helpottaa ja sen vaikuttavuutta lisätä jäsenvaltioiden välillä sovittavin kahdenvälisin järjestelyin, joilla parannetaan toimivaltaisten yksiköiden keskinäisiä yhteyksiä, lyhennetään menettelyjen määräaikoja, yksinkertaistetaan vastaanottopyyntöjen ja takaisinottoilmoitusten käsittelyä tai vahvistetaan siirtojen toteuttamista koskevat menettelyt, jotta ne voidaan toteuttaa tehokkaammin.

(76) Olisi varmistettava vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevan järjestelmän jatkuvuus siirryttäessä asetuksen (EU) N:o 604/2013 soveltamisesta tämän asetuksen soveltamiseen. Olisi myös varmistettava tämän asetuksen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1358 ([16]) välinen yhteensopivuus.

(77) Turvapaikkavirastoon olisi perustettava yksi tai useampi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten verkosto ja helpotettava sen toimintaa käytännön yhteistyön ja tietojenvaihdon tehostamiseksi kaikista tämän asetuksen soveltamiseen liittyvistä asioista, mukaan lukien käytännön työvälineiden kehittäminen ja ohjeistus. Kyseisten verkostojen olisi pyrittävä tapaamaan säännöllisesti, jotta voitaisiin tehostaa luottamuksen rakentamista ja yhteisymmärrystä tämän asetuksen täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa liittyvistä haasteista.

(78) Asetuksella (EU) 2024/1358 perustetun Eurodac-järjestelmän toiminnan olisi helpotettava tämän asetuksen soveltamista.

(79) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 767/2008 ([17]) perustetun viisumitietojärjestelmän (VIS) toiminnan ja erityisesti sen 21 ja 22 artiklan täytäntöönpanon olisi helpotettava tämän asetuksen soveltamista.

(80) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden kohtelun osalta jäsenvaltioita sitovat niiden kansainvälisen oikeuden välineiden mukaiset velvoitteet, mukaan lukien Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiaankuuluva oikeuskäytäntö.

(81) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ([18]) sovelletaan tämän asetuksen mukaiseen henkilötietojen käsittelyyn jäsenvaltioissa. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa ja osoittaa, että käsittelyssä noudatetaan kyseistä asetusta ja tämän asetuksen säännöksiä, joissa täsmennetään sen vaatimukset. Kyseisillä toimenpiteillä olisi etenkin varmistettava tämän asetuksen mukaisesti käsiteltyjen henkilötietojen turvallisuus ja erityisesti estettävä laiton tai luvaton pääsy käsiteltyihin henkilötietoihin ja käsiteltyjen henkilötietojen laiton tai luvaton luovuttaminen, muuttaminen tai hävittäminen. Kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen valvontaviranomaisen tai toimivaltaisten valvontaviranomaisten olisi valvottava, että asianomaisten viranomaisten suorittama henkilötietojen käsittely, mukaan lukien tietojen toimittaminen viranomaisille, joilla on toimivalta suorittaa turvallisuustarkastuksia, on lainmukaista. Rekisteröidyille olisi erityisesti ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä, kun henkilötietojen tietoturvaloukkaus todennäköisesti aiheuttaa korkean riskin heidän asetuksen (EU) 2016/679 mukaisille oikeuksilleen ja vapauksilleen.

(82) Jäsenvaltioiden sekä unionin elinten, toimistojen ja virastojen olisi tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä toteutettava kaikki oikeasuhteiset ja tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että henkilötietoja säilytetään suojatusti.

(83) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi tietyiltä osin siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([19]) mukaisesti lukuun ottamatta komission täytäntöönpanopäätöksiä, joilla määritetään, onko

([16]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1358, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Eurodac-järjestelmän perustamisesta biometristen tietojen vertailua varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2024/1351 ja (EU) 2024/1350 ja neuvoston direktiivin 2001/55/EY tehokkaaksi soveltamiseksi ja laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tunnistamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/818 muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 603/2013 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

([17]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60).

([18]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

([19]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

jäsenvaltio muuttoliikepaineen tai muuttoliikepaineen riskin alaisena tai kohtaako sitä merkittävä muuttoliiketilanne.

(84) Komissiolle olisi täydentävien sääntöjen antamiseksi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenten, sisarusten tai sukulaisten tunnistamista; perusteita toteen näytetyn perhesiteen olemassaolon selvittämistä varten ilman huoltajaa olevien alaikäisten osalta; perusteita, joilla arvioidaan sukulaisen valmiuksia huolehtia ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä, myös silloin, kun ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenet, sisarukset tai sukulaiset oleskelevat useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa; seikkoja, joiden perusteella arvioidaan riippuvuussuhdetta; perusteita toteen näytetyn perhesiteen olemassaolon selvittämistä varten riippuvuussuhteessa olevien henkilöiden osalta; perusteita, joilla arvioidaan asianomaisen henkilön valmiuksia huolehtia riippuvuussuhteessa olevasta henkilöstä; ja seikkoja, jotka on otettava huomioon arvioitaessa huomattavan pitkään kestävää matkustuskyvyttömyyttä, kunnioittaen samalla täysimääräisesti lapsen etua tässä asetuksessa säädetyllä tavalla. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa ([20]) vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

(85) Asetukseen (EU) N:o 604/2013 on tehtävä useita huomattavia muutoksia. Kyseinen asetus olisi selkeyden vuoksi kumottava.

(86) Tämän asetuksen soveltamisen tehokas valvonta edellyttää, että sitä arvioidaan säännöllisin väliajoin.

(87) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka on taattu unionin ja kansainvälisessä oikeudessa, myös perusoikeuskirjassa. Tämän asetuksen tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että perusoikeuskirjan 18 artiklassa taattua oikeutta turvapaikkaan ja sen 1, 4, 7, 24 ja 47 artiklassa tunnustettuja oikeuksia noudatetaan täysimääräisesti. Jäsenvaltioiden olisi näin ollen sovellettava tätä asetusta vastaavasti kyseisiä perusoikeuksia täysimääräisesti noudattaen.

(88) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, joita ovat kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön jossakin jäsenvaltiossa rekisteröidyn kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisessä noudatettavien perusteiden ja menettelyjen vahvistaminen sekä yhteisvastuumekanismin perustaminen jäsenvaltioiden tukemiseksi muuttoliikepaineeseen liittyvien tilanteiden käsittelyssä, vaan ne voidaan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

(89) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano viimeistään sen soveltamisajankohtana, unionin ja kansallisella tasolla olisi laadittava ja pantava täytäntöön täytäntöönpanosuunnitelmia, joissa määritetään puutteet ja operatiiviset vaiheet kunkin jäsenvaltion osalta.

(90) SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tämän asetuksen III, V ja VII osa ovat niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan Tanskassa tai jossakin muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, sekä Eurodac-järjestelmästä sormenjälkien vertailua varten Dublinin yleissopimuksen tehokkaaksi soveltamiseksi tehdyn Euroopan yhteisön ja Tanskan kuningaskunnan välisen sopimuksen ([21]) 3 artiklassa tarkoitettuja muutoksia, Tanskan on ilmoitettava komissiolle, onko se päättänyt soveltaa muutosten sisältöä vai ei, samaan aikaan kun muutokset annetaan tai 30 päivän kuluessa sen jälkeen.

(91) SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan sekä 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.

([20]) EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.
([21]) EUVL L 66, 8.3.2006, s. 38.

(92) Islannin ja Norjan osalta tämän asetuksen III, V ja VII osa ovat uutta lainsäädäntöä alalla, joka kuuluu niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Islannissa tai Norjassa jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, tehdyn Euroopan yhteisön sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisen sopimuksen ([22]) liitteen soveltamisalaan.

(93) Sveitsin osalta tämän asetuksen III, V ja VII osa ovat säädöksiä tai toimenpiteitä, joilla muutetaan tai täydennetään niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen ([23]) 1 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä.

(94) Liechtensteinin osalta tämän asetuksen III, V ja VII osa ovat säädöksiä tai toimenpiteitä, joilla muutetaan tai täydennetään niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen 1 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä, joihin viitataan Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymistä Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, koskevan Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen pöytäkirjan ([24]) 3 artiklassa,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSA

KOHDE JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 80 artiklassa vahvistetun yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteen mukaisesti ja vastavuoroisen luottamuksen lujittamiseksi tässä asetuksessa

a) vahvistetaan yhteinen kehys turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnalle unionissa ja Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän toiminnalle;

b) perustetaan yhteisvastuumekanismi;

c) säädetään perusteista ja menettelyistä, joiden mukaisesti määritetään kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) ”kolmannen maan kansalaisella” henkilöä, joka ei ole SEUT 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin kansalainen ja joka ei ole Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399 ([25]) 2 artiklan 5 alakohdassa määritelty unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluva henkilö;

2) ”kansalaisuudettomalla henkilöllä” henkilöä, jota ei mikään valtio lainsäädäntönsä perusteella pidä kansalaisenaan;

3) ”kansainvälistä suojelua koskevalla hakemuksella” tai ”hakemuksella” kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön esittämää pyyntöä saada suojelua jostakin jäsenvaltiosta, kun hakijan voidaan katsoa hakevan pakolaisasemaa tai toissijaista suojeluasemaa;

([22]) EYVL L 93, 3.4.2001, s. 40.
([23]) EUVL L 53, 27.2.2008, s. 5.
([24]) EUVL L 160, 18.6.2011, s. 39.
([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

4) ”hakijalla” kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä, joka on tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, josta ei ole vielä tehty lainvoimaista päätöstä;

5) ”kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyllä” kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten tai perusteiden täyttymisen tarkastelua asetusten (EU) 2024/1348 ja (EU) 2024/1347 mukaisesti, pois lukien menettelyt hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi tämän asetuksen mukaisesti;

6) ”kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen peruuttamisella” kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen joko nimenomaista tai implisiittistä peruuttamista asetuksen (EU) 2024/1347 mukaisesti;

7) ”kansainvälistä suojelua saavalla henkilöllä” kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä, jolle on myönnetty asetuksen (EU) 2024/1347 3 artiklan 4 alakohdassa määritelty kansainvälinen suojelu;

8) ”perheenjäsenellä”, sikäli kuin perhe oli olemassa jo ennen hakijan tai perheenjäsenen tuloa jäsenvaltioiden alueelle, seuraavia jäsenvaltion alueella olevia hakijan perheen jäseniä:

   a) hakijan aviopuoliso tai vakituinen avopuoliso, jos avopuolisot rinnastetaan aviopuolisoihin asianomaisen jäsenvaltion kolmansien maiden kansalaisia koskevassa lainsäädännössä tai asianomaisen jäsenvaltion käytännössä;

   b) a alakohdassa tarkoitettujen puolisoiden tai hakijan alaikäinen lapsi, jos kyseinen lapsi on naimaton, riippumatta siitä, onko kyseinen lapsi syntynyt avioliitossa tai avioliiton ulkopuolella tai adoptoitu kansallisessa lainsäädännössä säädetyn mukaisesti;

   c) jos hakija on alaikäinen ja naimaton, hänen isänsä tai äitinsä tai muu aikuinen, joka on hakijasta vastuussa sen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan, jossa aikuinen oleskelee;

   d) jos kansainvälistä suojelua saava henkilö on alaikäinen ja naimaton, hänen isänsä tai äitinsä tai muu aikuinen, joka on kyseisestä suojelua saavasta henkilöstä vastuussa sen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan, jossa suojelua saava henkilö oleskelee;

9) ”sukulaisella” hakijan aikuista tätiä, setää, enoa tai isovanhempaa, joka oleskelee jäsenvaltion alueella, riippumatta siitä, onko hakija syntynyt avioliitossa tai avioliiton ulkopuolella tai onko hänet adoptoitu kansallisessa lainsäädännössä säädetyn mukaisesti;

10) ”alaikäisellä” alle 18-vuotiasta kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä;

11) ”ilman huoltajaa olevalla alaikäisellä” alaikäistä, joka tulee jäsenvaltioiden alueelle ilman hänestä joko asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan vastuussa olevaa aikuista, niin kauan kuin kyseinen alaikäinen ei tosiasiallisesti ole tällaisen aikuisen huostassa, sekä alaikäistä, joka jää ilman huoltajaa sen jälkeen, kun hän on tullut jäsenvaltioiden alueelle;

12) ”edustajalla” henkilöä tai organisaatiota, jonka toimivaltaiset elimet nimittävät avustamaan ja edustamaan ilman huoltajaa olevaa alaikäistä tässä asetuksessa säädetyissä menettelyissä, jotta voidaan varmistaa lapsen etu ja tehdä tarvittaessa alaikäisen puolesta oikeustoimia;

13) ”oleskeluasiakirjalla” jäsenvaltion viranomaisten antamaa asiakirjaa, jonka perusteella kolmannen maan kansalaisella tai kansalaisuudettomalla henkilöllä on lupa oleskella kyseisen jäsenvaltion alueella, mukaan lukien asiakirjat, joilla tilapäistä suojelua koskevien järjestelyjen nojalla tai siihen asti, kunnes maastapoistamisen täytäntöönpanon esteenä olevat olosuhteet ovat poistuneet, on myönnetty lupa oleskella jäsenvaltion alueella, ei kuitenkaan viisumeja ja oleskelulupia, jotka on myönnetty vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi tämän asetuksen mukaisesti tarvittavana aikana tai kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tai oleskelulupahakemuksen käsittelyn aikana;

14) ”viisumilla” jäsenvaltion myöntämää lupaa tai sen tekemää päätöstä, joka vaaditaan kauttakulkua varten tai maahantuloon kyseisessä jäsenvaltiossa tai useammassa jäsenvaltiossa aiottua oleskelua varten, mukaan lukien seuraavat:

   a) unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti myönnetty lupa tai tehty päätös, joka vaaditaan maahantuloon kyseisessä jäsenvaltiossa sellaista aiottua oleskelua varten, joka kestää yli 90 päivää,

b) unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti myönnetty lupa tai tehty päätös, joka vaaditaan maahantuloon kyseisessä jäsenvaltiossa sellaista kauttakulkua tai aiottua oleskelua varten, joka kestää enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana,

c) lupa tai päätös, joka oikeuttaa kauttakulkuun jäsenvaltioiden yhden tai useamman lentokentän kansainvälisen kauttakulkualueen kautta;

15) ”tutkinto- tai pätevyystodistuksella” tutkinto- tai pätevyystodistusta, joka on saatu ja annettu jäsenvaltiossa sellaisten vähintään yhden lukuvuoden kestäneiden opintojen päätteeksi, jotka on suoritettu jäsenvaltion alueella hyväksytyssä valtakunnallisessa tai alueellisessa yleissivistävän tai ammatillisen koulutuksen ohjelmassa, joka vastaa vähintään kansainvälisen koulutusluokituksen tasoa 2 ja jonka on järjestänyt oppilaitos kyseisen jäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti, pois lukien verkko-opinnot tai muut etäoppimisen muodot;

16) ”oppilaitoksella” julkista tai yksityistä yleissivistävää tai ammatillista koulutusta tarjoavaa oppilaitosta, joka on sijoittautunut johonkin jäsenvaltioon ja jonka kyseinen jäsenvaltio on hyväksynyt kansallisen lainsäädäntönsä tai hallinnollisen käytäntönsä mukaisesti läpinäkyvien kriteerien perusteella;

17) ”pakenemisella” toimintaa, jonka myötä asianomainen henkilö ei pysyttele toimivaltaisten hallinto- tai oikeusviranomaisten käytettävissä vaan esimerkiksi

a) poistuu jäsenvaltion alueelta ilman toimivaltaisten viranomaisten lupaa syistä, jotka eivät ole hänestä riippumattomia,

b) ei ilmoita olevansa poissa tietystä vastaanottokeskuksesta tai määrätyltä asuinalueelta jäsenvaltion vaatiessa tällaista ilmoittamista; tai

c) ei ilmoittaudu toimivaltaisille viranomaisille kyseisten viranomaisten vaatiessa tällaista ilmoittautumista;

18) ”pakenemisen vaaralla” sitä, että yksittäistapauksessa on olemassa kansallisessa lainsäädännössä määriteltyihin objektiivisiin kriteereihin perustuvia erityisiä syitä ja olosuhteita, joiden perusteella voidaan olettaa, että tässä asetuksessa säädettyjen menettelyjen kohteena oleva asianomainen henkilö saattaa paeta;

19) ”hyötyvällä jäsenvaltiolla” jäsenvaltiota, joka saa hyötyä tämän asetuksen IV osassa säädetyistä yhteisvastuutarjouksista;

20) ”osallistuvalla jäsenvaltiolla” jäsenvaltiota, joka esittää tai on velvoitettu esittämään tämän asetuksen IV osassa säädettyjä yhteisvastuutarjouksia hyötyvälle jäsenvaltiolle;

21) ”siirrolla” 42 artiklan nojalla tehdyn päätöksen täytäntöönpanoa;

22) ”sisäisellä siirrolla” kansainvälistä suojelua hakevan tai saavan henkilön siirtämistä hyötyvän jäsenvaltion alueelta osallistuvan jäsenvaltion alueelle;

23) ”etsintä- ja pelastusoperaatioilla” Hampurissa 27 päivänä huhtikuuta 1979 hyväksytyssä kansainvälisessä yleissopimuksessa etsintä- ja pelastuspalvelusta merellä tarkoitettuja etsintä- ja pelastusoperaatioita;

24) ”muuttoliikepaineella” tilannetta, joka syntyy, kun maahan tulee maitse, meritse tai lentoteitse kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä tai he jättävät hakemuksia siinä mittaluokassa, että siitä aiheutuu jäsenvaltiolle, jopa hyvin varautuneelle turvapaikka-, vastaanotto- ja maahanmuuttojärjestelmälle, unionin kokonaistilanne huomioon ottaen suhteettomia velvoitteita, ja se edellyttää välittömiä toimia, erityisesti tämän asetuksen IV osan mukaisia yhteisvastuutarjouksia; ottaen huomioon jäsenvaltion maantieteelliseen sijaintiin liittyvät erityispiirteet ”muuttoliikepaineeseen” luetaan tilanteet, joissa maahan tulee tai uhkaa tulla suuri määrä kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä, myös kun tällaiset maahantulot johtuvat etsintä- ja pelastusoperaatioita seuranneesta toistuvasta maihin laskemisesta tai kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden luvattomasta edelleen liikkumisesta jäsenvaltioiden välillä;

25) ”merkittävällä muuttoliiketilanteella” muuttoliikepaineesta eroavaa tilannetta, jossa hyvin varautunut turvapaikka-, vastaanotto- ja maahanmuuttojärjestelmä saavuttaa kapasiteettinsa äärirajat kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden meneillään olevan maahantulon ja aiempien vuosien maahantulojen kumulatiivisesta vaikutuksesta;

26) ”vastaanotto-olosuhteilla” direktiivin (EU) 2024/1346 2 artiklan 6 alakohdassa määriteltyjä vastaanotto-olosuhteita;

27) ”henkilöllä, jolle on myönnetty maahanpääsy” henkilöä, jonka maahanpääsyn jäsenvaltio on hyväksynyt asetuksen (EU) 2024/1350 nojalla tai sellaisen kansallisen uudelleensijoittamisjärjestelmän nojalla, joka ei kuulu kyseisellä asetuksella käyttöön otettuun kehykseen;

28) ”EU:n yhteisvastuukoordinaattorilla” komission tämän asetuksen 15 artiklan nojalla nimittämää henkilöä, jonka tehtävät määritellään kyseisessä artiklassa.

II OSA

YHTEINEN TURVAPAIKKA-ASIOIDEN JA MUUTTOLIIKKEEN HALLINTAKEHYS

I LUKU

Kokonaisvaltainen lähestymistapa

3 artikla

Kokonaisvaltainen lähestymistapa turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaan

1. Yhteisten toimien, joita unioni ja jäsenvaltiot toteuttavat turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnan alalla toimivaltuuksiensa puitteissa, on pohjauduttava kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan ja perustuttava SEUT 80 artiklassa vahvistettuun yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteeseen, ja niissä on oltava ohjaavana periaatteena yhdennetty päätöksenteko kansainvälistä ja unionin oikeutta noudattaen ja perusoikeuksia kunnioittaen.

Yleisenä tavoitteena pidettävän turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen tehokkaan hallinnan saavuttamiseksi sovellettavan unionin oikeuden puitteissa kyseisillä toimilla on seuraavat tavoitteet:

a) varmistaa turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaan liittyvien politiikkojen johdonmukaisuus unioniin suuntautuvien muuttovirtojen hallinnassa;

b) puuttua asiaankuuluviin muuttoreitteihin ja luvattomaan edelleen liikkumiseen jäsenvaltioiden välillä.

2. Komissio, neuvosto ja jäsenvaltiot varmistavat, että turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaan liittyvät politiikat pannaan täytäntöön johdonmukaisesti niin niiden sisäisten kuin ulkoistenkin osatekijöiden osalta ja kuulevat tätä varten toimielimiä ja ulkoisista politiikoista vastaavia elimiä, toimistoja ja virastoja.

4 artikla

Kokonaisvaltaisen lähestymistavan sisäiset osatekijät

Tämän asetuksen 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi kokonaisvaltaisen lähestymistavan sisäisiin osatekijöihin on kuuluttava seuraavat:

a) unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen, jäsenvaltioiden ja kansainvälisten järjestöjen tiivis yhteistyö ja keskinäinen kumppanuus;

b) jäsenvaltioiden ulkorajojen tehokas valvonta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1896 ([26]) 3 artiklassa säädetyn Euroopan yhdennetyn rajaturvallisuuden pohjalta;

c) merellä pelastettuja henkilöitä koskevassa kansainvälisessä ja unionin oikeudessa vahvistettujen velvoitteiden täysimääräinen noudattaminen;

([26]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

d) nopea ja tosiasiallinen pääsy oikeudenmukaiseen ja tehokkaaseen kansainvälistä suojelua koskevaan menettelyyn jäsenvaltioiden alueella, myös jäsenvaltioiden ulkorajoilla, aluemerellä tai jäsenvaltioiden kauttakulkualueilla, sekä kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden tunnustaminen pakolaisiksi tai toissijaista suojelua saaviksi henkilöiksi asetuksen (EU) 2024/1348 ja asetuksen (EU) 2024/1347 mukaisesti;

e) kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittäminen;

f) tehokkaat toimenpiteet, joilla vähennetään kannustimia kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden luvattomaan edelleen liikkumiseen jäsenvaltioiden välillä ja ehkäistään tällaista edelleen liikkumista;

g) asianmukaisten vastaanotto-olosuhteiden saatavuus hakijoille direktiivin (EU) 2024/1346 mukaisesti;

h) laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamisen tehokas hallinnointi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY ([27]) mukaisesti;

i) tehokkaat toimenpiteet, joilla tarjotaan kannustimia ja tukea kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kotouttamiseksi jäsenvaltioissa;

j) toimenpiteet, joilla pyritään torjumaan hyväksikäyttöä ja vähentämään laitonta työntekoa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/52/EY ([28]) mukaisesti;

k) tarvittaessa unionin tasolla perustettujen operatiivisten välineiden, kuten Euroopan raja- ja merivartioviraston ja Euroopan unionin turvapaikkaviraston, jäljempänä ”turvapaikkavirasto”, välineiden, sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (eu-LISA) ylläpitämien unionin tietojärjestelmien käyttöönotto ja hyödyntäminen.

5 artikla

Kokonaisvaltaisen lähestymistavan ulkoiset osatekijät

Edellä 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi unioni ja jäsenvaltiot edistävät ja kehittävät toimivaltuuksiensa puitteissa räätälöityjä ja molempia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia kansainvälistä ja unionin oikeutta täysimääräisesti noudattaen ja ihmisoikeuksia täysimääräisesti kunnioittaen sekä edistävät tiivistä yhteistyötä asiaankuuluvien kolmansien maiden kanssa kahdenvälisellä, alueellisella, monenvälisellä ja kansainvälisellä tasolla, jotta voidaan muun muassa

a) edistää laillista muuttoliikettä ja laillisia maahantuloväyliä kansainvälistä suojelua tarvitsevia kolmansien maiden kansalaisia ja niitä henkilöitä varten, joille on muutoin myönnetty maahanpääsy jäsenvaltiossa tapahtuvaa laillista oleskelua varten;

b) tukea kumppanimaita, joissa on suuria määriä suojelun tarpeessa olevia muuttajia ja pakolaisia, ja vahvistaa niiden operatiivisia valmiuksia turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnan sekä rajaturvallisuuden alalla ihmisoikeuksia täysimääräisesti kunnioittaen;

c) ehkäistä sääntöjenvastaista muuttoliikettä ja torjua muuttajien salakuljetusta ja ihmiskauppaa, mukaan lukien niistä johtuvien haavoittuvuuksien vähentäminen, samalla kun turvataan oikeus hakea kansainvälistä suojelua;

d) puuttua sääntöjenvastaisen muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisiin syihin ja työntötekijöihin;

e) tehostaa palauttamista, takaisinottoa ja uudelleenkotouttamista;

f) varmistaa yhteisen viisumipolitiikan täysimittainen täytäntöönpano.

([27]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/52/EY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista (EUVL L 168, 30.6.2009, s. 24).

6 artikla

Yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaate

1. Unioni ja jäsenvaltiot noudattavat tämän asetuksen mukaisten velvoitteidensa täytäntöönpanossa SEUT 80 artiklassa vahvistettua yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatetta ja ottavat huomioon, että unionin turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaa koskevien politiikkojen vaikuttavuus on niiden yhteinen etu.

2. Jäsenvaltioiden on tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan täyttäessään tehtävä tiivistä yhteistyötä ja

a) perustettava ja pidettävä yllä kansallisia turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintajärjestelmiä, joilla tarjotaan tosiasiallinen pääsy kansainvälistä suojelua koskeviin menettelyihin, myönnetään tällainen suojelu sitä tarvitseville hakijoille ja varmistetaan laittomasti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille tehokas ja ihmisarvoinen palauttaminen direktiivin 2008/115/EY mukaisesti sekä varmistetaan kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden asianmukainen vastaanotto ja panostetaan siihen direktiivin (EU) 2024/1346 mukaisesti;

b) varmistettava, että tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten osoitetaan tarvittavat resurssit ja riittävästi pätevää henkilöstöä, ja pyydettävä, tapauksen mukaan tai jos jäsenvaltiot katsovat sen tarpeelliseksi, asiaankuuluvilta unionin elimiltä, toimistoilta ja virastoilta tukea tähän tarkoitukseen;

c) toteutettava perusoikeuksia täysimääräisesti kunnioittaen kaikki tarvittavat ja oikeasuhteiset toimet, jotta voidaan ehkäistä ja vähentää sääntöjenvastaista muuttoliikettä jäsenvaltioiden alueelle, mukaan lukien muuttajien salakuljetuksen ja ihmiskaupan ehkäiseminen ja torjuminen sekä salakuljetettujen muuttajien ja ihmiskaupan uhrien oikeuksien suojelu;

d) sovellettava moitteettomasti ja pikaisesti sääntöjä, jotka koskevat kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä, ja toteutettava tarvittaessa siirto vastuussa olevaan jäsenvaltioon III osan I–VI luvun ja IV osan I luvun mukaisesti;

e) annettava muille jäsenvaltiolle tehokasta, tarveperusteista tukea yhteisvastuutarjousten muodossa II tai IV osassa säädetyn mukaisesti;

f) toteutettava tehokkaat toimenpiteet, joilla vähennetään kannustimia kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden luvattomaan edelleen liikkumiseen jäsenvaltioiden välillä ja ehkäistään tällaista edelleen liikkumista.

3. Jotta voidaan tukea jäsenvaltioita niiden velvoitteiden täyttämisessä, EU:n pysyvään muuttoliikkeen hallinnan tukivälineistöön on sisällytettävä vähintään

a) operatiivinen ja tekninen apu, jota asiaankuuluvat unionin elimet, toimistot ja virastot antavat toimeksiantojensa mukaisesti, erityisesti turvapaikkaviraston Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2303 ([29]) mukaisesti, Euroopan raja- ja merivartiovirasto asetuksen (EU) 2019/1896 mukaisesti ja Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/794 ([30]) mukaisesti;

b) tuki, joka myönnetään unionin rahastoista tässä osassa säädetyn yhteisen kehyksen täytäntöönpanoon asetuksen (EU) 2021/1147 ja tapauksen mukaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1148 ([31]) mukaisesti;

c) unionin säännöstön poikkeukset, jotka tarjoavat jäsenvaltioille välineitä, joita ne tarvitsevat vastatakseen erityisiin muuttoliikehaasteisiin, asetuksissa (EU) 2024/1359 ja (EU) 2024/1348 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1349 ([32]) tarkoitetulla tavalla;

([29]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2303, annettu 15 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan unionin turvapaikkavirastosta ja asetuksen (EU) N:o 439/2010 kumoamisesta (EUVL L 468, 30.12.2021, s. 1).

([30]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53).

([31]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1148, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen perustamisesta osaksi yhdennetyn rajaturvallisuuden rahastoa (EUVL L 251, 15.7.2021, s. 48).

([32]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1349, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, rajalla tapahtuvasta palautusmenettelystä ja asetuksen (EU) 2021/1148 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj).

d) unionin pelastuspalvelumekanismin käyttöönotto Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/836 ([33]) mukaisesti;

e) toimenpiteet, joilla helpotetaan palauttamis- ja uudelleenkotouttamistoimia, myös kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla, perusoikeuksia täysimääräisesti kunnioittaen;

f) muuttoliikkeen ulkoista ulottuvuutta koskevat tehostetut ja monialaiset toimet;

g) tehostetut diplomaattiset ja poliittiset toimet;

h) koordinoidut viestintästrategiat;

i) vaikuttavien ja ihmisoikeuksiin perustuvien muuttoliikepolitiikkojen tukeminen kolmansissa maissa;

j) laillisen muuttoliikkeen ja hallitun liikkuvuuden edistäminen, myös vahvistamalla kahdenvälisiä, alueellisia ja kansainvälisiä kumppanuuksia ja liikkuvuuskumppanuuksia muuttoliikkeen, pakkomuuton ja laillisten maahantuloväylien aloilla.

7 artikla

Strateginen lähestymistapa turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaan kansallisella tasolla

1. Jäsenvaltioilla on oltava käytössä kansalliset strategiat, joissa määritetään strateginen lähestymistapa, jolla varmistetaan jäsenvaltioiden valmiudet panna turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintajärjestelmänsä täytäntöön tehokkaasti ja noudattaen täysimääräisesti unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan, ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion erityistilanne ja etenkin maantieteellinen sijainti.

Laatiessaan kansallisia strategioitaan jäsenvaltiot voivat tarvittaessa ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuulla komissiota ja asiaankuuluvia unionin elimiä, toimistoja ja virastoja, erityisesti turvapaikkavirastoa, sekä paikallis- ja alueviranomaisia. Kyseisiin strategioihin on sisällytettävä vähintään

a) ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä muuttoliikepaineen riskin vähentämiseksi sekä valmiussuunnitelma, ottaen huomioon asetusten (EU) 2019/1896 ja (EU) 2021/2303 ja direktiivin (EU) 2024/1346 nojalla laadittavat valmiussuunnitelmat sekä kertomukset, jotka komissio esittää suosituksen (EU) 2020/1366 nojalla;

b) tiedot siitä, miten jäsenvaltiot panevat tässä osassa vahvistetut periaatteet täytäntöön ja miten niistä johtuvia oikeudellisia velvoitteita noudatetaan kansallisella tasolla;

c) tiedot siitä, miten turvapaikkaviraston ja Euroopan raja- ja merivartioviraston toteuttaman seurannan ja asetuksen (EU) 2022/922 mukaisesti tehdyn arvioinnin sekä asetuksen (EU) 2024/1356 10 artiklan mukaisesti toteutetun seurannan tulokset on otettu huomioon.

2. Kansallisissa strategioissa on otettava huomioon muut asiaankuuluvat strategiat ja olemassa olevat tukitoimet, etenkin asetusten (EU) 2021/1147 ja (EU) 2021/2303 mukaiset tukitoimet, ja niiden on oltava johdonmukaisia asetuksen (EU) 2019/1896 8 artiklan 6 kohdan mukaisesti Euroopan yhdennettyä rajaturvallisuutta varten vahvistettujen kansallisten strategioiden kanssa ja täydennettävä niitä.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava kansalliset turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintastrategiansa komissiolle kuusi kuukautta ennen 8 artiklassa tarkoitetun strategian hyväksymistä.

4. Unionin taloudellista ja operatiivista tukea, myös unionin elinten, toimistojen ja virastojen operatiivista tukea, velvoitteiden noudattamiseksi annetaan asetusten (EU) 2019/1986, (EU) 2021/1147, (EU) 2021/2303 ja tapauksen mukaan (EU) 2021/1148 mukaisesti.

5. Komissio seuraa muuttoliiketilannetta ja tiedottaa siitä säännöllisillä katsauksilla, jotka perustuvat Euroopan ulkosuhdehallinnon, turvapaikkaviraston, Euroopan raja- ja merivartioviraston, Europolin ja Euroopan unionin perusoi-

([33]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/836, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, unionin pelastuspalvelumekanismista annetun päätöksen N:o 1313/2013/EU muuttamisesta (EUVL L 185, 26.5.2021, s. 1).

keusviraston toimittamiin dataan ja tietoihin ja etenkin tietoihin, jotka on kerätty suosituksen (EU) 2020/1366 nojalla ja muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevan EU:n mekanismin ja verkoston puitteissa, ja tarpeen mukaan jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin.

6. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä jäsenvaltioiden käyttöön annettavan mallin, jotta voidaan varmistaa jäsenvaltioiden kansallisten strategioiden vertailukelpoisuus tiettyjen keskeisten osatekijöiden, kuten valmiussuunnitelmien, osalta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

8 artikla

Pitkän aikavälin eurooppalainen turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintastrategia

1. Komissio laatii jäsenvaltioita kuultuaan, ottaen huomioon unionin elinten, toimistojen ja virastojen asiaa koskevat raportit ja analyysit ja käyttäen perustana 7 artiklassa tarkoitettuja kansallisia strategioita, viisivuotisen eurooppalaisen turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintastrategian, jäljempänä ”strategia”, jossa esitetään strateginen lähestymistapa kansallisten strategioiden johdonmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Komissio toimittaa strategian Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Strategia ei ole oikeudellisesti sitova.

2. Ensimmäinen strategia hyväksytään viimeistään 12 päivänä joulukuuta 2025 ja sen jälkeen joka viides vuosi.

3. Strategiaan on sisällyttävä 4 ja 5 artiklassa luetellut osatekijät, ja siinä on annettava tärkeä asema Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännölle ja otettava huomioon myös seuraavat:

a) 7 artiklassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden kansallisten turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintastrategioiden täytäntöönpano ja se, ovatko ne unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisia;

b) komission suosituksen (EU) 2020/1366 nojalla keräämät asiaankuuluvat tiedot;

c) komission ja turvapaikkaviraston keräämät tiedot unionin turvapaikkasäännöstön täytäntöönpanosta;

d) Euroopan ulkosuhdehallinnolta sekä asiaankuuluvilta unionin elimiltä, toimistoilta ja virastoilta kerätyt tiedot, erityisesti turvapaikkaviraston, Euroopan raja- ja merivartioviraston ja Euroopan unionin perusoikeusviraston raportit;

e) muut asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien jäsenvaltioilta, valvontaviranomaisilta, kansainvälisiltä järjestöiltä ja muilta asiaankuuluvilta elimiltä, toimistoilta, virastoilta tai järjestöiltä saadut tiedot.

II LUKU

Vuotuinen muuttoliikkeen hallintasykli

9 artikla

Euroopan vuotuinen turvapaikka- ja muuttoliikekertomus

1. Komissio hyväksyy vuosittain Euroopan vuotuisen turvapaikka- ja muuttoliikekertomuksen, jossa arvioidaan edeltävien 12 kuukauden turvapaikka-, vastaanotto- ja muuttoliiketilannetta ja mahdollisia kehityskulkuja ja esitetään strateginen tilannekuva muuttoliike- ja turvapaikka-alasta ja joka toimii myös unionin varhaisvaroitus- ja tilannetietoisuusvälineenä, jäljempänä ”kertomus”.

2. Kertomus perustetaan jäsenvaltioiden, Euroopan ulkosuhdehallinnon, turvapaikkaviraston, Euroopan raja- ja merivartioviraston, Europolin ja Euroopan unionin perusoikeusviraston toimittamiin asiaankuuluviin määrällisiin ja laadullisiin tietoihin. Siinä voidaan ottaa huomioon myös muiden asiaankuuluvien elinten, toimistojen, virastojen tai järjestöjen toimittamat tiedot.

3. Kertomus sisältää seuraavat osatekijät:

a) kokonaistilannearvio, joka kattaa kaikki unioniin suuntautuvat muuttoreitit ja muuttoreitit kaikissa jäsenvaltioissa sekä erityisesti seuraavat seikat:

i) kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten lukumäärä ja hakijoiden kansalaisuudet;

ii) tunnistettujen ilman huoltajaa olevien alaikäisten lukumäärä ja, jos tämä tieto on saatavilla, sellaisten henkilöiden lukumäärä, joilla on erityisiä vastaanottotarpeita tai menettelyyn liittyviä tarpeita;

iii) sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden lukumäärä, joille on myönnetty kansainvälinen suojelu asetuksen (EU) 2024/1347 mukaisesti;

iv) ensimmäisessä asteessa tehtyjen ja lainvoimaisten turvapaikkapäätösten lukumäärä;

v) jäsenvaltioiden vastaanottokapasiteetti;

vi) jäsenvaltioiden viranomaisten havaitsemien niiden kolmansien maiden kansalaisten lukumäärä, jotka eivät täytä tai eivät enää täytä jäsenvaltion alueelle tulon tai siellä oleskelun tai asumisen edellytyksiä, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2226 ([34]) 3 artiklan 1 kohdan 19 alakohdassa määritellyt sallitun oleskeluajan ylittäneet henkilöt;

vii) jäsenvaltioiden tekemien direktiivin 2008/115/EY mukaisten palauttamispäätösten lukumäärä ja niiden kolmansien maiden kansalaisten lukumäärä, jotka ovat poistuneet jäsenvaltioiden alueelta palauttamispäätöstä noudattaen;

viii) niiden kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden lukumäärä, joille jäsenvaltiot ovat myöntäneet maahanpääsyn unionin ja kansallisen uudelleensijoittamisjärjestelmän tai humanitaarisen maahanpääsyn järjestelmän perusteella;

ix) niiden kolmansien maiden kansalaisten lukumäärä, joihin sovelletaan asetuksissa (EU) 2024/1348 ja (EU) 2024/1349 säädettyä rajamenettelyä, ja heidän kansalaisuutensa;

x) saapuvien ja lähtevien 39 ja 41 artiklan mukaisten vastaanottopyyntöjen ja takaisinottoilmoitusten lukumäärä;

xi) siirtopäätösten lukumäärä ja tämän asetuksen mukaisesti toteutettujen siirtojen lukumäärä;

xii) etsintä- ja pelastusoperaatioiden seurauksena maihin laskettujen kolmansien maiden kansalaisten lukumäärä ja kansalaisuus ja kyseisten kolmansien maiden kansalaisten jättämien kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten lukumäärä;

xiii) jäsenvaltiot, joissa on tapahtunut toistuvia maahantuloja meritse, erityisesti etsintä- ja pelastusoperaatioita seuranneen maihin laskemisen johdosta;

xiv) niiden kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden lukumäärä, joilta on evätty pääsy asetuksen (EU) 2016/399 14 artiklan mukaisesti;

xv) niiden kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden lukumäärä, jotka saavat tilapäistä suojelua neuvoston direktiivin 2001/55/EY ([35]) mukaisesti;

xvi) niiden henkilöiden lukumäärä, jotka on otettu kiinni heidän ylittäessään sääntöjen vastaisesti ulkorajan maitse, meritse tai lentoteitse, sekä, jos kyseiset tiedot ovat saatavilla ja todennettavissa, sääntöjenvastaisten rajanylitysten yritysten lukumäärä;

xvii) unionin elinten, toimistojen ja virastojen jäsenvaltioille antama tuki;

b) tulevaa vuotta koskeva ennuste, mukaan lukien meritse tapahtuvien maahantulojen ennakoitu lukumäärä, muuttoliikkeen edellisen vuoden kokonaistilanteen perusteella ja ottaen huomioon vallitsevan tilanteen, myös aiemman paineen;

([34]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2226, annettu 30 päivänä marraskuuta 2017, rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsylle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja asetusten (EY) N:o 767/2008 ja (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (EUVL L 327, 9.12.2017, s. 20).

([35]) Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12).

c) tiedot unionin ja jäsenvaltioiden varautumisen tasosta ja ennustettujen tilanteiden mahdollisista vaikutuksista;

d) tiedot jäsenvaltioiden valmiuksista, erityisesti vastaanottokapasiteetista;

e) tämän asetuksen 7 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetut turvapaikkaviraston ja Euroopan raja- ja merivartioviraston toteuttaman seurannan, asetuksen (EU) 2022/922 mukaisesti tehdyn arvioinnin ja asetuksen (EU) 2024/1356 10 artiklan mukaisesti toteutetun seurannan tulokset;

f) arvio siitä, tarvitaanko asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden tukemiseksi yhteisvastuutoimenpiteitä ja EU:n pysyvään muuttoliikkeen hallinnan tukivälineistöön perustuvia toimenpiteitä.

4. Komissio hyväksyy kertomuksen viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä lokakuuta ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Kertomus toimii perustana unionin tason päätöksille muuttoliiketilanteiden hallitsemiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

6. Ensimmäinen kertomus annetaan viimeistään 15 päivänä lokakuuta 2025.

7. Kertomusta varten jäsenvaltiot sekä turvapaikkavirasto, Euroopan raja- ja merivartiovirasto, Europol ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto toimittavat 10 artiklassa tarkoitetut tiedot viimeistään kunkin vuoden 1 päivänä kesäkuuta.

8. Komissio kutsuu muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevan EU:n mekanismin kokouksen koolle kunkin vuoden heinäkuun alkupuoliskolla esittääkseen alustavan tilannearvion ja vaihtaakseen tietoja mekanismin jäsenten kanssa. Muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevan EU:n mekanismin kokoonpano ja toimintatapa on vahvistettu suosituksessa (EU) 2020/1366 alkuperäisessä muodossaan.

9. Jäsenvaltiot ja asiaankuuluvat unionin elimet, toimistot ja virastot toimittavat komissiolle ajantasaiset tiedot viimeistään kunkin vuoden 1 päivänä syyskuuta.

10. Komissio kutsuu muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevan EU:n mekanismin kokouksen koolle viimeistään kunkin vuoden 30 päivänä syyskuuta esittääkseen koostetun tilannearvion. Muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevan EU:n mekanismin kokoonpano ja toimintatapa on vahvistettu suosituksessa (EU) 2020/1366 alkuperäisessä muodossaan.

10 artikla

Muuttoliikkeen kokonaistilanteen, muuttoliikepaineen, muuttoliikepaineen riskin tai merkittävän muuttoliiketilanteen arvioinnissa käytettävät tiedot

1. Kun komissio arvioi muuttoliikkeen kokonaistilannetta tai sitä, onko jäsenvaltio muuttoliikepaineen tai muuttoliikepaineen riskin alaisena tai kohtaako sitä merkittävä muuttoliiketilanne, se hyödyntää 9 artiklassa tarkoitettua kertomusta ja ottaa huomioon mahdolliset 9 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaiset lisätiedot.

2. Komissio ottaa huomioon myös seuraavat:

a) asianomaisen jäsenvaltion esittämät tiedot, mukaan lukien sen tarpeiden ja kapasiteetin arviointi ja sen varautumistoimenpiteet sekä 7 artiklassa tarkoitettuun kansalliseen strategiaan sisältyvät mahdolliset merkitykselliset lisätiedot;

b) alkuperämaana ja kauttakulkumaana olevien kolmansien maiden, ensimmäisten turvapaikkamaiden ja asetuksessa (EU) 2024/1348 määriteltyjen turvallisten kolmansien maiden kanssa muuttoliikeasioissa sekä palauttamis- ja takaisinottoasioissa tehtävän yhteistyön taso, ottaen huomioon myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009 ([36]) 25 a artiklan mukaisesti laadittu vuosiraportti;

([36]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö) (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1).

c) geopoliittinen tilanne asiaankuuluvissa kolmansissa maissa sekä muuttoliikkeen perimmäiset syyt, mahdolliset muuttajien välineellistämistilanteet ja mahdolliset kehityskulut jäsenvaltioiden ulkorajat ylittämällä tehtyjen laittomien maahantulojen alalla, jotka saattavat vaikuttaa muuttoliikkeeseen;

d) asiaankuuluvat suositukset, joista säädetään asetuksen (EU) 2022/922 20 artiklassa, asetuksen (EU) 2021/2303 15 artiklassa ja asetuksen (EU) 2019/1896 32 artiklan 7 kohdassa;

e) suosituksen (EU) 2020/1366 nojalla kerätyt tiedot;

f) neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2018/1993 ([37]) mukaiset yhteisen tilannetietoisuuden ja -analyysin raportit, edellyttäen, että poliittisen kriisitoiminnan integroidut järjestelyt on aktivoitu, tai muuttoliikettä koskevan tilannetietoisuuden ja -analyysin raportti, joka on laadittu muuttoliikkeeseen liittyvää varautumista ja kriisien hallintaa koskevan EU:n mekanismin ensimmäisessä vaiheessa, kun poliittisen kriisitoiminnan integroituja järjestelyjä ei ole aktivoitu;

g) tiedot viisumivapautta koskevasta raportointiprosessista ja kolmansien maiden kanssa käytävästä vuoropuhelusta;

h) Euroopan unionin perusoikeusviraston neljännesvuosittaiset tiedotteet muuttoliikkeestä ja muut raportit;

i) unionin elinten, toimistojen ja virastojen jäsenvaltioille antama tuki;

j) asetuksen (EU) 2019/1896 32 artiklassa tarkoitettua haavoittuvuusarviointia koskevan raportin asiaankuuluvat osat;

k) jäsenvaltioiden välillä tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden luvattoman edelleen liikkumisen mittaluokka ja kehityssuuntaukset asiaankuuluvilta unionin elimiltä, toimistoilta ja virastoilta saatujen saatavilla olevien tietojen ja asiaankuuluvista tietojärjestelmistä saatujen data-analyysien perusteella.

3. Arvioidakseen, kohtaako jäsenvaltiota merkittävä muuttoliiketilanne, komissio ottaa lisäksi huomioon kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden meneillään olevan maahantulon ja aiempien vuosien maahantulojen kumulatiivisen vaikutuksen.

11 artikla

Komission täytäntöönpanopäätös muuttoliikepaineen tai muuttoliikepaineen riskin alaisena tai merkittävän muuttoliiketilanteen kohteena olevien jäsenvaltioiden määrittämisestä

1. Komissio antaa 9 artiklassa tarkoitetun kertomuksen ohella täytäntöönpanopäätöksen sen määrittämisestä, onko tietty jäsenvaltio tulevan vuoden aikana muuttoliikepaineen tai muuttoliikepaineen riskin alaisena tai kohtaako sitä merkittävä muuttoliiketilanne.

Tätä varten komissio kuulee asianomaisia jäsenvaltioita. Komissio voi asettaa määräajan tällaisille kuulemisille.

2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi komissio käyttää 10 artiklan nojalla kerättyjä tietoja ottaen huomioon kaikki 9 artiklassa tarkoitetun kertomuksen osatekijät, kaikki muuttoreitit, mukaan lukien rakenteelliseksi ilmiöksi muodostuneen etsintä- ja pelastusoperaatioita seuraavan maihin laskemisen sekä jäsenvaltioiden välillä tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden luvattoman edelleen liikkumisen erityispiirteet, sekä asianomaiseen jäsenvaltioon kohdistuneen aiemman paineen ja vallitsevan tilanteen.

3. Jos jäsenvaltioon on etsintä- ja pelastusoperaatioita seuranneen toistuvan maihin laskemisen vuoksi tullut viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana suuria määriä maahantulijoita, komissio katsoo kyseisen jäsenvaltion olevan muuttoliikepaineen alaisena edellyttäen, että kyseiset maahantulot mittaluokkansa vuoksi aiheuttavat suhteettomia velvoitteita asianomaisen jäsenvaltion hyvin varautuneelle turvapaikka-, vastaanotto- ja maahanmuuttojärjestelmälle.

4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanopäätöksensä viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä lokakuuta ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

([37]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1993, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, EU:n poliittisen kriisitoiminnan integroiduista järjestelyistä (EUVL L 320, 17.12.2018, s. 28).

12 artikla

Komission ehdotus neuvoston täytäntöönpanosäädökseksi vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta

1. Komissio antaa 9 artiklassa tarkoitetun kertomuksen perusteella ja sen ohella vuosittain ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanosäädökseksi, jolla muodostetaan vuotuinen yhteisvastuureservi, joka on tarpeen tulevan vuoden muuttoliiketilanteen tasapainoiseksi ja tehokkaaksi käsittelemiseksi. Kyseisessä ehdotuksessa otetaan huomioon muuttoliikepaineen alaisena olevien jäsenvaltioiden vuotuiset ennustetut yhteisvastuutarpeet.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa komission ehdotuksessa määritetään unionin tason vuotuiseen yhteisvastuureserviin vaadittavien sisäisten siirtojen ja rahoitusosuuksien vuotuiset kokonaismäärät, joiden on oltava vähintään

a) 30 000 sisäisten siirtojen osalta;

b) 600 miljoonaa euroa rahoitusosuuksien osalta.

Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa komission ehdotuksessa vahvistetaan myös kunkin jäsenvaltion osuuksien vuotuiset ohjeelliset määrät soveltamalla 66 artiklassa säädettyä viiteperustetta, jotta voidaan helpottaa jäsenvaltion sitoumusten antamista yhteisvastuutarjouksistaan, jäljempänä ”sitoumusmenettely”, 13 artiklan mukaisesti.

3. Määrittäessään kaikkien jäsenvaltioiden kesken jaettavan unionin laajuisen vastuun tasoa ja siitä seuraavaa yhteisvastuun tasoa komissio ottaa huomioon asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset kriteerit, mukaan lukien maahantulijoiden kokonaismäärä, keskimääräinen hakemusten hyväksymisaste ja keskimääräinen palauttamisaste kyseisenä vuonna. Komissio ottaa huomioon myös sen, että jäsenvaltiot, joista tulee hyötyviä jäsenvaltioita 58 artiklan 1 kohdan nojalla, eivät ole velvollisia toteuttamaan sitoumustensa mukaisia yhteisvastuutarjouksia.

Komissio voi määrittää sisäisille siirroille ja rahoitusosuuksille tämän artiklan 2 kohdassa säädettyä suuremmat määrät, ja se voi määrittää 56 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädettyjä muita yhteisvastuun muotoja, jos tällaisille toimenpiteille tulee tarvetta asianomaisessa jäsenvaltiossa muuttoliikkeen alalla ilmenevien erityisten haasteiden vuoksi. Jotta voidaan säilyttää erityyppisten yhteisvastuutoimenpiteiden samanarvoisuus, tämän artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjen määrien välinen suhdeluku on säilytettävä.

4. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 2 kohdassa säädetään, sellaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien unionin elinten, toimistojen ja virastojen 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimittamat tiedot tai komission 11 artiklan 1 kohdan nojalla suorittamat kuulemiset eivät osoita yhteisvastuutoimenpiteille olevan tarvetta tulevana vuonna, tämä seikka otetaan asianmukaisesti huomioon tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa komission ehdotuksessa.

5. Jos komissio on todennut 11 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanopäätöksessä, että yksi tai useampi jäsenvaltio on muuttoliikepaineen alaisena sen vuoksi, että sinne on etsintä- ja pelastusoperaatioita seuranneen toistuvan maihin laskemisen vuoksi tullut suuria määriä maahantulijoita, komissio vahvistaa asianomaisten jäsenvaltioiden erityispiirteet huomioon ottaen vuotuisen yhteisvastuureservin ohjeellisen prosenttiosuuden, joka asetetaan kyseisten jäsenvaltioiden käyttöön.

6. Komissio hyväksyy tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ehdotuksen viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä lokakuuta ja toimittaa sen neuvostolle. Komissio toimittaa kyseisen ehdotuksen yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua komission ehdotusta ei julkisteta ennen kuin 57 artiklassa tarkoitettu neuvoston täytäntöönpanosäädös on annettu. Sen turvallisuusluokka on ”RESTREINT UE/EU RESTRICTED”, ja sitä käsitellään tämän mukaisesti neuvoston päätöksen 2013/488/EU ([38]) mukaisesti.

13 artikla

EU:n korkean tason yhteisvastuufoorumi

1. Tämän asetuksen IV osan tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi perustetaan EU:n korkean tason yhteisvastuufoorumi, jäljempänä ”korkean tason foorumi”, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana toimii neuvoston puheenjohtajana toimiva jäsenvaltio. Jäsenvaltioiden on oltava edustettuina asianmukaisella vastuun ja päätöksentekovallan tasolla, jotta korkean tason foorumi voi hoitaa sille annetut tehtävät.

([38]) Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

Kolmansia maita, jotka ovat tehneet unionin kanssa sopimuksen perusteista ja menettelyistä, joilla määritetään jäsenvaltiossa tai kyseisessä kolmannessa maassa jätetyn kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, voidaan tarpeen mukaan kutsua mukaan korkean tason foorumiin tapauskohtaista yhteisvastuutoimiin osallistumista varten.

2. Neuvosto kutsuu korkean tason foorumin koolle 15 päivän kuluessa 9 artiklassa tarkoitetun kertomuksen, 11 artiklassa tarkoitetun päätöksen ja 12 artiklassa tarkoitetun komission ehdotuksen hyväksymisestä.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetussa kokouksessa korkean tason foorumi tarkastelee 9 artiklassa tarkoitettua kertomusta, 11 artiklassa tarkoitettua päätöstä ja 12 artiklassa tarkoitettua komission ehdotusta ja arvioi kokonaistilannetta. Lisäksi se tekee päätelmän siitä, mitä yhteisvastuutoimenpiteitä ja minkä tasoisia tarjouksia tarvitaan 57 artiklassa säädetyn menettelyn nojalla, ja tarvittaessa muista muuttoliikkeen hallintatoimista vastuun, varautumisen ja valmiussuunnittelun aloilla sekä muuttoliikkeen ulkoisesta ulottuvuudesta. Jäsenvaltioiden on kyseisen korkean tason foorumin kokouksen aikana annettava sitoumukset yhteisvastuutarjouksistaan vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamiseksi 57 artiklan nojalla.

4. Jos neuvosto jonkin jäsenvaltion aloitteesta tai komission kehotuksesta katsoo vuotuiseen yhteisvastuureserviin osoitettujen yhteisvastuutarjousten olevan riittämättömiä määritettyihin tarpeisiin nähden, muun muassa kun on myönnetty merkittäviä vähennyksiä 61 ja 62 artiklan mukaisesti, tai kun yhden tai useamman muuttoliikepaineen alaisena olevan jäsenvaltion tarpeet ovat ennakoitua suuremmat tai kun kokonaistilanne edellyttää lisää yhteisvastuutukea, neuvosto päättää yksinkertaisella enemmistöllä kutsua korkean tason foorumin uudelleen koolle pyytääkseen jäsenvaltioita esittämään täydentäviä yhteisvastuutarjouksia. Sitoumusmenettelyssä noudatetaan 57 artiklassa säädettyä menettelyä.

14 artikla

EU:n teknisen tason yhteisvastuufoorumi

1. Tämän asetuksen IV osan moitteettoman toiminnan varmistamiseksi perustetaan EU:n teknisen tason yhteisvastuufoorumi, jäljempänä ”teknisen tason foorumi”, ja EU:n yhteisvastuukoordinaattori kutsuu foorumin koolle ja toimii sen puheenjohtajana komission puolesta.

2. Teknisen tason foorumi koostuu jäsenvaltioiden asiaankuuluvien viranomaisten edustajista, joiden on edustettava riittävän korkeaa hierarkian tasoa, jotta teknisen tason foorumi voi hoitaa sille annetut tehtävät.

3. Kolmansia maita, jotka ovat tehneet unionin kanssa sopimuksen perusteista ja menettelyistä, joilla määritetään jäsenvaltiossa tai kyseisessä kolmannessa maassa jätetyn kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, voidaan tarpeen mukaan kutsua mukaan teknisen tason foorumiin tapauskohtaista yhteisvastuutoimiin osallistumista varten.

4. Turvapaikkavirasto osallistuu teknisen tason foorumiin. Euroopan raja- ja merivartiovirasto ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto osallistuvat teknisen tason foorumiin tarpeen mukaan ja EU:n yhteisvastuukoordinaattorin kutsusta. Yhdistyneiden kansakuntien erityisjärjestöjä voidaan myös kutsua osallistumaan siinä määrin kuin ne ovat mukana yhteisvastuumekanismissa.

5. Kun 57 artiklassa tarkoitettu neuvoston täytäntöönpanosäädös on annettu, EU:n yhteisvastuukoordinaattori kutsuu koolle teknisen tason foorumin ensimmäisen kokouksen. Ensimmäisen kokouksen jälkeen teknisen tason foorumi kokoontuu säännöllisesti ja niin usein kuin on tarpeen, erityisesti 58 artiklan 3 kohdan ja 59 artiklan 6 kohdan nojalla, järjestääkseen yhteisvastuumekanismin operatiivisen toimeenpanon jäsenvaltioiden välillä ja vastatakseen yhteisvastuutarpeisiin yksilöidyillä tarjouksilla.

15 artikla

EU:n yhteisvastuukoordinaattori

1. Komissio nimittää EU:n yhteisvastuukoordinaattorin koordinoimaan teknisellä tasolla yhteisvastuumekanismin täytäntöönpanoa tämän asetuksen IV osan mukaisesti.

2. EU:n yhteisvastuukoordinaattori

a) tukee sisäisiä siirtoja hyötyvästä jäsenvaltiosta osallistuvaan jäsenvaltioon;

b) koordinoi ja tukee yhteisvastuumekanismin täytäntöönpanossa mukana olevien jäsenvaltioiden, elinten, toimistojen, virastojen ja yksiköiden välistä viestintää;

c) muodostaa yleiskuvan hyötyvien jäsenvaltioiden tarpeista ja osallistuvien jäsenvaltioiden tarjouksista sekä seuraa meneillään olevaa yhteisvastuutoimenpiteiden toteutusta;

d) järjestää säännöllisin väliajoin jäsenvaltioiden viranomaisten välisiä kokouksia, joilla varmistetaan vuotuisen yhteisvastuureservin vaikuttava ja tehokas operatiivinen toimeenpano, jäsenvaltioiden välisen mahdollisimman hyvän vuorovaikutuksen ja yhteistyön helpottamiseksi;

e) tekee tunnetuksi parhaita käytäntöjä yhteisvastuumekanismin täytäntöönpanon alalla;

f) kutsuu koolle teknisen tason foorumin ja toimii sen puheenjohtajana;

g) hoitaa asetuksen (EU) 2024/1359 7 artiklassa tarkoitetut tehtävät.

3. Sovellettaessa 2 kohtaa EU:n yhteisvastuukoordinaattoria avustaa toimisto, ja hänelle osoitetaan tarvittavat taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta hän voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti. EU:n yhteisvastuukoordinaattori koordinoi toimintaansa tiiviisti turvapaikkaviraston kanssa, myös kun on kyse tämän asetuksen mukaisten sisäisten siirtojen käytännön yksityiskohdista.

4. Edellä 9 artiklassa tarkoitetussa kertomuksessa esitetään tilannekatsaus yhteisvastuumekanismin täytäntöönpanosta ja toiminnasta.

5. Jäsenvaltioiden on annettava EU:n yhteisvastuukoordinaattorille tarvittavat tiedot ja data, jotta tämä voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.

III OSA

VASTUUSSA OLEVAN JÄSENVALTION MÄÄRITTÄMISPERUSTEET JA -MENETTELYT

I LUKU

Yleiset periaatteet ja takeet

16 artikla

Pääsy kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelymenettelyyn

1. Jäsenvaltioiden on käsiteltävä jokainen kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön minkä tahansa jäsenvaltion alueella tai rajalla tai kauttakulkualueella tekemä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus. Hakemuksen käsittelee yksi ainoa jäsenvaltio, joka on tämän osan II luvussa säädettyjen perusteiden tai III luvussa säädettyjen lausekkeiden nojalla vastuussa oleva jäsenvaltio.

2. Jollei mitään jäsenvaltiota voida määrittää kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi tässä asetuksessa lueteltujen perusteiden nojalla, hakemuksen käsittelystä vastaa ensimmäinen jäsenvaltio, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus rekisteröitiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen IV osassa säädettyjen sääntöjen soveltamista.

3. Jos jäsenvaltion on mahdotonta siirtää hakijaa jäsenvaltioon, joka on alun perin nimetty vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi, koska on perusteltuja syitä uskoa, että kyseiseen jäsenvaltioon siirtämisen vuoksi olisi olemassa todellinen vaara hakijan perusoikeuksien loukkaamisesta tavalla, joka on verrattavissa perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitettuun epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun, määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion on jatkettava tämän osan II luvussa säädettyjen perusteiden tai III luvussa säädettyjen lausekkeiden tarkastelua sen määrittämiseksi, voidaanko jokin toinen jäsenvaltio nimetä vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi.

Jos jäsenvaltio ei tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti voi toteuttaa siirtoa mihinkään tämän osan II luvussa säädettyjen perusteiden tai III luvussa säädettyjen lausekkeiden nojalla nimettyyn jäsenvaltioon eikä ensimmäiseen jäsenvaltioon, jossa hakemus rekisteröitiin, eikä se pysty määrittämään, voidaanko jokin toinen jäsenvaltio nimetä vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi, kyseisestä jäsenvaltiosta tulee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio.

4. Jos asetuksen (EU) 2024/1356 15 artiklassa säädettyä turvallisuustarkastusta ei ole tehty kyseisen asetuksen mukaisesti, ensimmäisen jäsenvaltion, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus rekisteröitiin, on tutkittava mahdollisimman pian hakemuksen rekisteröinnin jälkeen ja ennen vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevien tämän osan II luvussa säädettyjen perusteiden tai III luvussa säädettyjen lausekkeiden soveltamista, onko perusteltua syytä katsoa hakijan muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle.

Jos asetuksen (EU) 2024/1356 15 artiklassa säädetty turvallisuustarkastus on tehty mutta ensimmäisellä jäsenvaltiolla, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus rekisteröitiin, on pätevä syy tutkia, onko perusteltua syytä katsoa hakijan muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle, kyseisen jäsenvaltion on tutkittava asia mahdollisimman pian hakemuksen rekisteröinnin jälkeen ja ennen vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevien tämän osan II luvussa säädettyjen perusteiden tai III luvussa säädettyjen lausekkeiden soveltamista.

Jos asetuksen (EU) 2024/1356 15 artiklan tai tämän kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan mukaisesti tehty turvallisuustarkastus osoittaa, että on perusteltua syytä katsoa hakijan muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle, turvallisuustarkastuksen tekevä jäsenvaltio on vastuussa oleva jäsenvaltio, eikä tämän asetuksen 39 artiklaa sovelleta.

5. Jokainen jäsenvaltio säilyttää oikeutensa lähettää hakija turvalliseen kolmanteen maahan asetuksessa (EU) 2024/1348 säädettyjen sääntöjen ja takeiden mukaisesti.

17 artikla

Hakijan velvoitteet ja yhteistyö toimivaltaisten viranomaisten kanssa

1. Kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehtävä ja rekisteröitävä siinä jäsenvaltiossa, johon hakija tulee ensimmäisenä.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos kolmannen maan kansalaisella tai kansalaisuudettomalla henkilöllä on voimassa oleva oleskeluasiakirja tai voimassa oleva viisumi, kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehtävä ja rekisteröitävä siinä jäsenvaltiossa, joka myönsi oleskeluasiakirjan tai viisumin.

Jos kolmannen maan kansalaisella tai kansalaisuudettomalla henkilöllä on oleskeluasiakirja tai viisumi, jonka voimassaolo on päättynyt tai joka on mitätöity, peruutettu tai kumottu, kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehtävä ja rekisteröitävä siinä jäsenvaltiossa, jossa hän oleskelee.

3. Hakijan on tehtävä täysimääräisesti yhteistyötä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisen kanssa kerättäessä biometrisiä tietoja asetuksen (EU) 2024/1358 mukaisesti ja tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, ja erityisesti hänen on mahdollisimman pian ja viimeistään tämän asetuksen 22 artiklassa tarkoitetun puhuttelun aikana esitettävä ja ilmaistava kaikki saatavillaan olevat seikat ja tiedot, jotka ovat merkityksellisiä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisen kannalta, myös esittämällä henkilöllisyyden osoittavat asiakirjat, jos hakijalla on hallussaan tällaisia asiakirjoja. Jos hakija ei puhuttelun ajankohtana pysty toimittamaan näyttöä esittämiensä seikkojen ja tietojen tueksi tai täyttämään tämän asetuksen 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua malliasiakirjaa, toimivaltainen viranomainen asettaa tällaisen näytön toimittamiselle tapauksen yksilölliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen määräajan, jonka on oltava 39 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla ajanjaksolla.

4. Hakijan edellytetään oleskelevan

a) 1 ja 2 kohdassa tarkoitetussa jäsenvaltiossa, kunnes vastuussa oleva jäsenvaltio on määritetty ja tapauksen mukaan siirtomenettely pantu täytäntöön;

b) vastuussa olevassa jäsenvaltiossa;

c) sisäisen siirron kohdejäsenvaltiossa 67 artiklan 11 kohdan nojalla tehdyn siirron jälkeen.

5. Kun hakijalle ilmoitetaan siirtopäätöksestä 42 artiklan 2 kohdan ja 67 artiklan 10 kohdan mukaisesti, hakijan on tehtävä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja noudatettava kyseistä päätöstä.

18 artikla

Velvoitteiden noudattamatta jättämisen seuraukset

1. Edellyttäen, että hakijalle on ilmoitettu hänen velvollisuuksistaan ja niiden noudattamatta jättämisen seurauksista asetuksen (EU) 2024/1356 11 artiklan 1 kohdan b alakohdan tai direktiivin (EU) 2024/1346 5 artiklan 1 kohdan ja 21 artiklan mukaisesti, hakija ei ole oikeutettu kyseisen direktiivin 17–20 artiklassa säädettyihin vastaanotto-olosuhteisiin kyseisen direktiivin 21 artiklan mukaisesti missään muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen edellytetään olevan tämän asetuksen 17 artiklan 4 kohdan nojalla siitä hetkestä lähtien, kun hänelle on ilmoitettu päätöksestä siirtää hänet vastuussa olevaan jäsenvaltioon.

Ensimmäinen alakohta ei vaikuta tarpeeseen varmistaa unionin oikeuden, mukaan lukien perusoikeuskirja, ja kansainvälisten velvoitteiden mukainen elintaso.

2. Vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisen kannalta merkitykselliset seikat ja tiedot, jotka toimitetaan määräajan päättymisen jälkeen, otetaan huomioon vain, jos ne tarjoavat tämän asetuksen asianmukaisen soveltamisen kannalta ratkaisevaa näyttöä, erityisesti kun on kyse ilman huoltajaa olevista alaikäisistä ja perheenyhdistämisestä.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, jos hakija ei ole siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen edellytetään oleskelevan, ja jos sen jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla, jossa hakija oleskelee, on perusteltua syytä epäillä, että hakija on saattanut joutua jonkin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU ([39]) 2 ja 3 artiklassa tarkoitetun rikoksen kohteeksi.

4. Jäsenvaltioiden on tätä artiklaa soveltaessaan otettava huomioon hakijan yksilölliset olosuhteet, mukaan lukien todellinen vaara perusoikeuksien loukkaamisesta siinä jäsenvaltiossa, jossa hakijan edellytetään oleskelevan. Jäsenvaltioiden toteuttamien kaikkien toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia.

19 artikla

Tiedonsaantioikeus

1. Mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään päivänä, jona kansainvälistä suojelua koskeva hakemus rekisteröidään jäsenvaltiossa, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on annettava hakijalle tiedot tämän asetuksen soveltamisesta, hänen tämän asetuksen mukaisista oikeuksistaan ja 17 artiklassa säädetyistä velvoitteistaan ja 18 artiklassa säädetyistä velvoitteiden noudattamatta jättämisen seurauksista. Kyseisiin tietoihin on sisällyttävä erityisesti seuraavat tiedot:

a) tämän asetuksen tavoitteet;

b) tieto siitä, millä tavoin hakijan odotetaan tekevän yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa 17 artiklan mukaisesti;

c) tieto siitä, että oikeus hakea kansainvälistä suojelua ei tarkoita, että hakija voisi valita, mikä jäsenvaltio on vastuussa hänen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa käsittelystä tai mikä jäsenvaltio on sisäisen siirron kohdejäsenvaltio;

d) seuraukset, joita aiheutuu toisen hakemuksen tekemisestä eri jäsenvaltiossa sekä seuraukset, joita aiheutuu lähtemisestä jäsenvaltiosta, jossa hakijan edellytetään oleskelevan 17 artiklan 4 kohdan nojalla, ja erityisesti tieto siitä, että hakija on oikeutettu vastaanotto-olosuhteisiin ainoastaan 18 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukaisesti;

e) perusteet ja menettelyt vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi, tällaisten perusteiden etusijajärjestys menettelyn eri vaiheissa ja menettelyn kesto;

f) perheenyhdistämistä koskevat säännökset ja tältä osin sovellettavat perheenjäsenen ja sukulaisen määritelmät, tieto oikeudesta pyytää ja saada 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu malliasiakirja, mukaan lukien tiedot henkilöistä ja yhteisöistä, jotka voivat avustaa malliasiakirjan täyttämisessä, sekä tiedot kansallisista, kansainvälisistä tai muista asiaankuuluvista järjestöistä, jotka voivat auttaa perheenjäsenten tunnistamisessa ja jäljittämisessä;

([39]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

g) tieto oikeudesta henkilökohtaiseen puhutteluun 22 artiklan mukaisesti ja puhuttelun tarkoituksesta, menettelystä sekä velvoitteesta esittää suullisesti taikka toimittamalla asiakirjoja tai muita tietoja, tapauksen mukaan myös 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun malliasiakirjan avulla, mahdollisimman pian menettelyn aikana kaikki asiaankuuluvat tiedot, joiden avulla voidaan selvittää, onko hakijalla jäsenvaltioissa perheenjäseniä, sukulaisia tai muita omaisia, sekä tieto keinoista, joilla hakija voi toimittaa tällaiset tiedot, ja avusta, jota jäsenvaltio voi tarjota perheenjäsenten tai sukulaisten jäljittämisessä;

h) hakijan velvoite antaa mahdollisimman pian menettelyn aikana kaikki asiaankuuluvat tiedot, joiden avulla voidaan selvittää, onko hakijalla aiempia oleskeluasiakirjoja, viisumeita tai tutkintotodistuksia;

i) mahdollisuus esittää toimivaltaisille viranomaisille asianmukaisesti perustellut syyt, joiden vuoksi niiden olisi harkittava 35 artiklan 1 kohdan soveltamista;

j) hakijan velvoite esittää henkilöllisyyden osoittavat asiakirjat, jos hänellä on hallussaan tällaisia asiakirjoja, ja tehdä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa asetuksen (EU) 2024/1358 mukaisessa biometristen tietojen keräämisessä;

k) tieto oikeudesta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa muutoksen hakemiseksi siirtopäätökseen 43 artiklan 2 kohdassa säädetyssä määräajassa ja siitä, että tällaisen muutoksenhaun laajuutta rajoitetaan 43 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukaisesti;

l) tieto oikeudesta saada maksutonta oikeudellista neuvontaa asioissa, jotka liittyvät tämän osan II luvussa säädettyjen perusteiden tai III luvussa säädettyjen lausekkeiden soveltamiseen, vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyn kaikissa vaiheissa 21 artiklan mukaisesti;

m) tieto oikeudesta saada muutoksenhaun tai uudelleenkäsittelyn tapauksessa pyynnöstä maksutonta oikeusapua, jos asianomaisella henkilöllä ei ole varaa maksaa siitä aiheutuvia kustannuksia;

n) tieto siitä, että pakenemisesta seuraa määräajan jatkaminen 46 artiklan mukaisesti;

o) tieto siitä, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja turvapaikkavirasto käsittelevät hakijan henkilötietoja, muun muassa vaihtaakseen häntä koskevia tietoja keskenään, ainoastaan tämän asetuksen mukaisten velvoitteidensa täytäntöönpanoa varten ja noudattaen kaikilta osin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä annettua unionin oikeutta ja kansallista lainsäädäntöä;

p) käsiteltävät henkilötietoryhmät;

q) hakijan oikeus saada pääsy itseään koskeviin tietoihin ja oikeus pyytää, että tällaiset tiedot oikaistaan, jos ne ovat virheellisiä, tai poistetaan, jos niitä on käsitelty lainvastaisesti, sekä menettelyt kyseisten oikeuksien käyttämiseksi, mukaan lukien 52 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten yhteystiedot, niiden kansallisten tietosuojaviranomaisten yhteystiedot, jotka ovat vastuussa henkilötietojen suojaa koskevien kantelujen käsittelystä, ja tietosuojavastaavan yhteystiedot;

r) kun on kyse ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä, tältä osin hakijalle myönnettävät takeet ja hakijan oikeudet, edustajan tehtävä ja velvollisuudet, menettely valituksen tekemiseksi edustajasta luottamuksellisesti ja turvallisesti ja kunnioittaen täysin lapsen oikeutta tulla kuulluksi;

s) tieto siitä, että jos aihetodisteet eivät ole keskenään yhdenmukaisia, todennettavissa ja riittävän yksityiskohtaisia vastuun määrittämiseksi, jäsenvaltio voi pyytää DNA-tutkimusta tai verikoetta perhesiteen toteen näyttämiseksi taikka hakijan iän arviointia;

t) tapauksen mukaan tieto 67 ja 68 artiklassa säädetystä sisäisten siirtojen menettelystä.

2. Hakijalla on oltava mahdollisuus pyytää tietoja menettelyn etenemisestä, ja toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hakijalle kyseisestä mahdollisuudesta. Jos hakija on alaikäinen, alaikäisellä ja vanhemmalla tai edustajalla on oltava mahdollisuus pyytää tällaisia tietoja.

20 artikla

Tietojen saavutettavuus

1. Edellä 19 artiklassa tarkoitetut tiedot on annettava kirjallisesti tiiviisti esitetyssä, avoimessa, ymmärrettävässä ja helposti saatavilla olevassa muodossa käyttäen selkeää ja yksinkertaista kieltä, ja ne on annettava kielellä, jota hakija ymmärtää tai jota hakijan voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän. Jäsenvaltioiden on käytettävä tähän tarkoitukseen tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittua yhteistä tiedotusmateriaalia. Yhteisen tiedotusmateriaalin on oltava saatavilla myös verkossa sellaisella avoimella alustalla, johon kansainvälistä suojelua hakevilla henkilöillä on helppo pääsy.

Tarvittaessa tiedot on annettava myös suullisesti, tapauksen mukaan 22 artiklassa tarkoitetun henkilökohtaisen puhuttelun yhteydessä, jotta voidaan varmistaa, että hakija ymmärtää ne. Tätä varten hakijalla on oltava tilaisuus esittää kysymyksiä annettujen tietojen selventämiseksi. Jäsenvaltiot voivat käyttää tukena multimedialaitteita.

2. Turvapaikkavirasto laatii tiiviissä yhteistyössä asiasta vastaavien kansallisten viranomaisten kanssa yhteisen tiedotusmateriaalin sekä erityisesti ilman huoltajaa oleville alaikäisille ja muille haavoittuvassa asemassa oleville hakijoille, tarvittaessa myös erityisiä vastaanottotarpeita tai menettelyyn liittyviä tarpeita omaaville hakijoille, suunnattuja tietoja, jotka sisältävät vähintään 19 artiklassa tarkoitetut tiedot. Kyseisen yhteisen tiedotusmateriaalin on sisällettävä myös tietoa asetuksen (EU) 2024/1358 soveltamisesta ja erityisesti siitä, mitä tarkoitusta varten hakijan tietoja voidaan käsitellä Eurodac-järjestelmässä.

Yhteinen tiedotusmateriaali on laadittava niin, että jäsenvaltiot voivat täydentää sitä jäsenvaltiokohtaisilla lisätiedoilla.

3. Jos hakija on alaikäinen, 19 artiklassa tarkoitetut tiedot on annettava lapsiystävällisellä tavalla asianmukaisesti koulutetun henkilöstön toimesta ja hakijan edustajan läsnä ollessa.

21 artikla

Oikeus oikeudelliseen neuvontaan

1. Hakijoilla on oltava oikeus käyttää tehokkaasti apunaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksyttyä tai luvan saanutta oikeudellista avustajaa tai muuta neuvonantajaa asioissa, jotka liittyvät tämän osan II luvussa säädettyjen perusteiden tai III luvussa säädettyjen lausekkeiden soveltamiseen, tässä asetuksessa säädetyn vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyn kaikissa vaiheissa.

2. Rajoittamatta hakijan oikeutta valita oikeudellinen avustajansa tai muu neuvonantajansa omalla kustannuksellaan, hakija voi pyytää maksutonta oikeudellista neuvontaa vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyssä.

3. Maksutonta oikeudellista neuvontaa saavat antaa hakijoiden neuvomista, avustamista tai edustamista varten kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytyt tai luvan saaneet oikeudelliset avustajat tai muut neuvonantajat taikka valtiosta riippumattomat järjestöt, jotka on hyväksytty kansallisen lainsäädännön mukaisesti tarjoamaan oikeudellisia palveluja tai oikeudellista edustusta hakijoille.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa maksuttoman oikeudellisen neuvonnan tosiasiallinen saatavuus voidaan varmistaa antamalla yhden henkilön tehtäväksi antaa oikeudellista neuvontaa samanaikaisesti usealle hakijalle menettelyn hallinnollisessa vaiheessa.

4. Jäsenvaltiot voivat järjestää oikeudellisen neuvonnan antamisen kansallisten järjestelmiensä mukaisesti.

5. Jäsenvaltioiden on annettava erityisiä menettelysääntöjä tässä artiklassa säädetyn maksuttoman oikeudellisen neuvonnan antamista koskevien pyyntöjen esittämisen ja käsittelyn järjestelyistä.

6. Kun maksutonta oikeudellista neuvontaa annetaan vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyssä, siihen on sisällyttävä

a) ohjeistus ja selonteko vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteista ja -menettelyistä, mukaan lukien tiedot oikeuksista ja velvoitteista kyseisen menettelyn kaikissa vaiheissa;

b) ohjeistus ja avustaminen sellaisten tietojen antamista varten, jotka voivat auttaa määrittämään vastuussa olevan jäsenvaltion tämän osan II luvussa säädettyjen perusteiden nojalla;

c) ohjeistus ja avustaminen 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun malliasiakirjan osalta.

7. Maksuttoman oikeudellisen neuvonnan tarjoaminen vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyssä voidaan jättää pois, jos hakijaa jo avustaa ja edustaa oikeudellinen avustaja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

8. Tämän artiklan täytäntöön panemiseksi jäsenvaltiot voivat pyytää apua turvapaikkavirastolta. Lisäksi jäsenvaltioille voidaan antaa rahoitustukea unionin rahastoista tällaiseen rahoitukseen sovellettavien säädösten mukaisesti.

22 artikla

Henkilökohtainen puhuttelu

1. Jotta voidaan helpottaa vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyä, 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava hakijan henkilökohtainen puhuttelu 39 artiklan soveltamiseksi. Puhuttelun on myös määrä auttaa hakijaa ymmärtämään oikein 19 artiklan mukaisesti saamansa tiedot.

Toimivaltaisten viranomaisten on kerättävä tietoja tietyn hakijan tilanteesta esittämällä proaktiivisesti kysymyksiä, jotka auttavat määrittämään vastuussa olevan jäsenvaltion 39 artiklan soveltamiseksi.

Jos on viitteitä siitä, että hakijalla on perheenjäseniä tai sukulaisia jossakin jäsenvaltiossa, hakijalle on toimitettava malliasiakirja, jonka turvapaikkavirasto laatii. Hakijan on annettava kyseisessä malliasiakirjassa saatavillaan olevat tiedot 39 artiklan soveltamisen helpottamiseksi. Hakijan on mahdollisuuksien mukaan täytettävä kyseinen malliasiakirja ennen tässä artiklassa säädettyä henkilökohtaista puhuttelua.

Turvapaikkavirasto laatii tämän kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetun malliasiakirjan viimeistään 12 päivänä huhtikuuta 2025. Turvapaikkavirasto laatii myös perheenjäsenten tunnistamista ja jäljittämistä koskevat suuntaviivat, joilla tuetaan pyynnön esittänyttä jäsenvaltiota ja pyynnön saanutta jäsenvaltiota 25–28 ja 34 artiklan soveltamisessa 39 ja 40 artiklan mukaisesti.

Hakijalle on annettava tilaisuus esittää toimivaltaisille viranomaisille asianmukaisesti perustellut syyt, joiden vuoksi niiden olisi harkittava 35 artiklan 1 kohdan soveltamista.

2. Henkilökohtaisesta puhuttelusta voidaan luopua, jos

a) hakija on paennut;

b) hakija ei ole osallistunut henkilökohtaiseen puhutteluun eikä ole esittänyt perusteltua syytä poissaololleen;

c) hakija on 19 artiklassa tarkoitetut tiedot saatuaan jo antanut muilla tavoin tiedot, jotka ovat merkityksellisiä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisen kannalta.

Sovellettaessa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohtaa puhuttelun suorittamatta jättäneen jäsenvaltion on annettava hakijalle tilaisuus esittää 39 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa kaikki lisätiedot, jotka ovat merkityksellisiä vastuussa olevan jäsenvaltion asianmukaisen määrittämisen kannalta, mukaan lukien asianmukaisesti perustellut syyt, joiden vuoksi viranomaisen olisi harkittava henkilökohtaisen puhuttelun tarvetta.

3. Henkilökohtainen puhuttelu on suoritettava joutuisasti ja joka tapauksessa ennen vastaanottopyynnön esittämistä 39 artiklan nojalla.

4. Henkilökohtainen puhuttelu on suoritettava hakijan ensisijaisesti valitsemalla kielellä, paitsi jos on jokin toinen kieli, jota hän ymmärtää ja jolla hän pystyy ilmaisemaan itseään selkeästi. Kun kyseessä on ilman huoltajaa oleva tai tapauksen mukaan huoltajan kanssa oleva alaikäinen, puhuttelun suorittajalla on oltava tarvittavat tiedot alaikäisten oikeuksista ja erityistarpeista ja puhuttelu on suoritettava lapsen huomioon ottavalla ja asiayhteyteen sopivalla tavalla alaikäisen iän ja kehitystason huomioon ottaen edustajan ja tapauksen mukaan alaikäisen oikeudellisen avustajan läsnä ollessa. Tarvittaessa on järjestettävä tulkki, jonka välityksellä hakija ja henkilökohtaisen puhuttelun suorittaja pystyvät kommunikoimaan keskenään asianmukaisesti. Henkilökohtaiseen puhutteluun voidaan järjestää paikalle kulttuurivälittäjä. Hakijan sitä pyytäessä ja mahdollisuuksien mukaan puhuttelun suorittajan ja tapauksen mukaan tulkin on oltava hakijan toivomaa sukupuolta.

5. Jos se on olosuhteiden vuoksi perusteltua, jäsenvaltiot voivat suorittaa henkilökohtaisen puhuttelun videoyhteyden välityksellä. Tällöin jäsenvaltion on huolehdittava tarvittavin järjestelyin asianmukaisista tiloista, menettelyyn liittyvistä ja teknisistä vaatimuksista, oikeusavusta ja tulkkauksesta ottaen huomioon turvapaikkaviraston ohjeet.

6. Henkilökohtainen puhuttelu on suoritettava olosuhteissa, jotka takaavat asianmukaisen luottamuksellisuuden. Puhuttelun suorittajan on oltava kansallisen lainsäädännön mukaisesti pätevä henkilö. Hakijoille, joiden on todettu tarvitsevan erityisiä menettelyllisiä takeita asetuksen (EU) 2024/1348 nojalla, on annettava riittävää tukea sellaisten edellytysten luomiseksi, että he voivat tosiasiassa esittää kaikki seikat, joiden avulla vastuussa oleva jäsenvaltio voidaan määrittää. Hakijoiden puhuttelun suorittavan henkilöstön on myös täytynyt saada pääpiirteissään tietoonsa seikat, jotka saattavat vaikuttaa kielteisesti hakijan kykyyn tulla puhutelluksi, kuten viitteet siitä, että hakijaa on aiemmin kidutettu tai että hän on joutunut ihmiskaupan uhriksi.

7. Henkilökohtaisen puhuttelun suorittavan jäsenvaltion on tehtävä puhuttelusta äänitallenne ja laadittava siitä kirjallinen yhteenveto, joka sisältää vähintään tärkeimmät hakijan puhuttelussa antamat tiedot. Hakijalle on ilmoitettava ennakolta tällaisesta tallentamisesta ja sen tarkoituksesta. Jos on epäselvyyttä siitä, mitä lausuntoja hakija henkilökohtaisessa puhuttelussa esitti, äänitallennetta pidetään ensisijaisena. Yhteenveto voidaan esittää joko selosteena tai vakiolomakkeella. Jäsenvaltion on varmistettava, että hakija taikka hakijaa oikeudellisesti edustava kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytty tai luvan saanut oikeudellinen avustaja tai muu neuvonantaja saa yhteenvedon käyttöönsä riittävän ajoissa mahdollisimman pian puhuttelun jälkeen ja joka tapauksessa ennen kuin toimivaltaiset viranomaiset tekevät päätöksen vastuussa olevasta jäsenvaltiosta. Hakijalle on annettava tilaisuus esittää huomautuksia kirjallisesta yhteenvedosta taikka selventää suullisesti tai kirjallisesti siinä olevia mahdollisia käännösvirheitä tai väärinymmärryksiä tai muita asiavirheitä henkilökohtaisen puhuttelun päätteeksi tai tietyssä määräajassa sen jälkeen.

23 artikla

Alaikäisille myönnettävät takeet

1. Jäsenvaltioiden on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu kaikissa tässä asetuksessa säädetyissä menettelyissä. Menettelyjä, joissa on mukana alaikäisiä, on käsiteltävä ensisijaisina.

2. Kunkin jäsenvaltion, jossa on ilman huoltajaa olevia alaikäisiä, on varmistettava, että heillä on edustaja, joka edustaa ja avustaa heitä kaikissa tässä asetuksessa säädetyissä asiaankuuluvissa menettelyissä. Edustajalla on oltava resurssit, pätevyys, koulutus ja asiantuntemus ja hänen on oltava riippumaton sen varmistamiseksi, että lapsen etu otetaan huomioon tämän asetuksen nojalla suoritettavissa menettelyissä. Edustajan on voitava tutustua hakijan asiakirja-aineistossa olevien asiaankuuluvien asiakirjojen sisältöön, mukaan lukien ilman huoltajaa oleville alaikäisille tarkoitettu erityinen tiedotusmateriaali, ja hänen on pidettävä alaikäinen ajan tasalla tämä asetuksen mukaisten menettelyjen etenemisestä.

Jos hakemuksen tekee henkilö, joka väittää olevansa alaikäinen tai jonka osalta on objektiivisia syitä uskoa hänen olevan alaikäinen ja joka on ilman huoltajaa, toimivaltaisten viranomaisten on

a) nimettävä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa riittävän nopeasti alaikäisen avustamiseksi vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyssä henkilö, jolla on tarvittavat taidot ja asiantuntemus, jotta hän voi tilapäisesti avustaa alaikäistä tämän edun ja yleisen hyvinvoinnin turvaamiseksi niin, että alaikäinen voi käyttää tämän asetuksen mukaisia oikeuksiaan, sekä tarvittaessa toimia edustajana, kunnes alaikäiselle on nimitetty edustaja;

b) nimitettävä edustaja mahdollisimman pian ja viimeistään 15 työpäivän kuluttua päivästä, jona hakemus on tehty.

Jos ilman huoltajaa olevien alaikäisten tekemiä hakemuksia on suhteeton määrä tai jos tilanne on muuten poikkeuksellinen, toisen alakohdan b alakohdan mukaista edustajan nimeämisen määräaikaa voidaan jatkaa kymmenellä työpäivällä.

Kun toimivaltainen viranomainen toteaa, että hakija, joka väittää olevansa alaikäinen, on ilman minkäänlaista epäilystä 18 vuotta täyttänyt, sen ei tarvitse nimetä edustajaa tämän kohdan mukaisesti.

Edustajan tai toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun henkilön tehtävät päättyvät, jos toimivaltaiset viranomaiset asetuksen (EU) 2024/1348 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun iän arvioinnin jälkeen eivät oleta, että hakija on alaikäinen, tai katsovat, että hakija ei ole alaikäinen, tai kun hakija ei enää ole ilman huoltajaa oleva alaikäinen.

Kun edustajaksi nimitetään organisaatio, sen on nimettävä henkilö, joka hoitaa organisaation tehtävät alaikäisen osalta. Kyseiseen henkilöön sovelletaan ensimmäistä alakohtaa.

Ensimmäisessä alakohdassa säädetty edustaja voi olla sama henkilö tai organisaatio kuin asetuksen (EU) 2024/1348 23 artiklassa säädetty henkilö tai organisaatio.

3. Jäsenvaltioiden on menettelyn koko keston ajan otettava ilman huoltajaa olevan alaikäisen edustaja mukaan menettelyyn, jolla määritetään vastuussa oleva jäsenvaltio tämän asetuksen mukaisesti. Edustajan on avustettava ilman huoltajaa olevaa alaikäistä niiden tietojen esittämisessä, jotka ovat merkityksellisiä lapsen edun arvioimiseksi 4 kohdan mukaisesti, myös kuulluksi tulemista koskevan oikeuden käyttämisessä, ja hänen on tuettava alaikäisen yhteydenpitoa muihin toimijoihin, kuten perheenjäseniä jäljittäviin järjestöihin, jos se on aiheellista, ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuusvelvollisuuden alaikäistä kohtaan.

4. Jäsenvaltioiden on lapsen etua arvioidessaan tehtävä keskenään tiivistä yhteistyötä ja otettava huomioon erityisesti seuraavat seikat:

a) perheen yhdistämisen mahdollisuus;

b) alaikäisen hyvinvointi ja sosiaalinen kehitys lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mukaan lukien muut haavoittuvuutta lisäävät olosuhteet, kuten trauma, terveyteen liittyvät erityistarpeet tai vammaisuus, ottaen erityisesti huomioon alaikäisen etnisen, uskonnollisen, kulttuurisen ja kielellisen taustan sekä tarpeen varmistaa sosiaalisen ja kasvatuksellisen huolenpidon vakaus ja jatkuvuus;

c) turvallisuusnäkökohdat erityisesti silloin, kun alaikäinen saattaa olla kokenut väkivaltaa tai hyväksikäyttöä tai joutunut ihmiskaupan uhriksi;

d) alaikäisen näkemykset hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti;

e) jos hakija on ilman huoltajaa oleva alaikäinen, edustajan siinä jäsenvaltiossa, jossa ilman huoltajaa oleva alaikäinen on, antamat tiedot;

f) muut lapsen edun arvioinnin kannalta merkitykselliset syyt.

5. Ennen kuin ilman huoltajaa oleva alaikäinen siirretään, siirron toteuttavan jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta vastuussa olevalle jäsenvaltiolle tai sisäisen siirron kohdejäsenvaltiolle, jonka on vahvistettava, että kaikki asianmukaiset direktiivin 2024/1346 16 ja 27 artiklassa ja asetuksen (EU) 2024/1348 23 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet toteutetaan viipymättä, mukaan lukien edustajan nimittäminen jäsenvaltiossa tai sisäisen siirron kohdejäsenvaltiossa. Ennen ilman huoltajaa olevan alaikäisen siirtämistä koskevan päätöksen tekemistä on aina arvioitava yksilöllisesti lapsen etu. Arvio on tehtävä tämän artiklan 4 kohdassa lueteltujen merkityksellisten seikkojen perusteella, ja kyseisiin seikkoihin perustuvan arvion päätelmät on ilmoitettava selvästi siirtopäätöksessä. Arvio on tehtävä viipymättä sellaisen asianmukaisesti koulutetun henkilöstön toimesta, jolla on tarvittava pätevyys ja asiantuntemus sen varmistamiseksi, että lapsen etu otetaan huomioon.

6. Sovellettaessa 25 artiklaa jäsenvaltion, jossa ilman huoltajaa olevan alaikäisen kansainvälistä suojelua koskeva hakemus ensimmäisen kerran rekisteröitiin, on välittömästi toteutettava asianmukaiset toimet jäsenvaltioiden alueella oleskelevien ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenten, sisarusten tai sukulaisten tunnistamiseksi ja suojattava samalla lapsen etu.

Tätä varten kyseinen jäsenvaltio voi pyytää apua kansainvälisiltä tai muilta asiaankuuluvilta järjestöiltä, ja se voi edistää alaikäisen mahdollisuuksia käyttää näiden järjestöjen tarjoamia jäljittämispalveluja.

Jäljempänä 52 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten henkilöstön, joka käsittelee ilman huoltajaa olevia alaikäisiä koskevia pyyntöjä, on saatava tämän asetuksen soveltamisen kannalta merkityksellistä asianmukaista koulutusta alaikäisten erityistarpeista.

7. Edistääkseen tämän artiklan 6 kohdan nojalla toteutettavia asianmukaisia toimia toisen jäsenvaltion alueella oleskelevien ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenten tai sukulaisten tunnistamiseksi komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joihin sisältyy vakiolomake asiaankuuluvien tietojen vaihtamiseksi jäsenvaltioiden välillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

II LUKU

Vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteet

24 artikla

Perusteiden etusijajärjestys

1. Perusteita, joiden nojalla vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään, sovelletaan tässä luvussa esitetyssä järjestyksessä.

2. Tässä luvussa säädettyjen perusteiden nojalla vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään sen tilanteen perusteella, joka vallitsi, kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus ensimmäisen kerran rekisteröitiin jossakin jäsenvaltiossa.

25 artikla

Ilman huoltajaa olevat alaikäiset

1. Jos hakija on ilman huoltajaa oleva alaikäinen, sovelletaan ainoastaan tässä artiklassa säädettyjä perusteita. Kyseisiä perusteita sovelletaan 2–5 kohdassa esitetyssä järjestyksessä.

2. Vastuussa oleva jäsenvaltio on se jäsenvaltio, jossa ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsen tai sisarus oleskelee laillisesti, ellei ole osoitettu, että se ei ole lapsen edun mukaista. Jos hakija on naimisissa oleva alaikäinen, jonka puoliso ei ole laillisesti jäsenvaltioiden alueella, vastuussa oleva jäsenvaltio on se jäsenvaltio, jossa alaikäisen isä, äiti tai joku muu kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaisesti hänestä vastuussa oleva aikuinen taikka alaikäisen sisarus oleskelee laillisesti, ellei ole osoitettu, että se ei ole lapsen edun mukaista.

3. Jos ilman huoltajaa olevalla alaikäisellä hakijalla on toisessa jäsenvaltiossa laillisesti oleskeleva sukulainen ja jos yksilöllisen tarkastelun perusteella todetaan, että kyseinen sukulainen voi huolehtia hänestä, kyseisen jäsenvaltion on saatettava alaikäinen ja hänen sukulaisensa yhteen, ja se on vastuussa oleva jäsenvaltio, ellei ole osoitettu, että se ei ole lapsen edun mukaista.

4. Jos 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja perheenjäseniä, sisaruksia tai sukulaisia oleskelee useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään sen perusteella, mikä on lapsen edun mukaista.

5. Jos 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua perheenjäsentä, sisarusta tai sukulaista ei ole, vastuussa oleva jäsenvaltio on se jäsenvaltio, jossa ilman huoltajaa olevan alaikäisen kansainvälistä suojelua koskeva hakemus ensimmäisen kerran rekisteröitiin, jos se on lapsen edun mukaista.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 78 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat

a) ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenten, sisarusten tai sukulaisten tunnistamista;

b) perusteita toteen näytetyn perhesiteen olemassaolon selvittämistä varten;

c) perusteita, joilla arvioidaan sukulaisen valmiuksia huolehtia ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä, myös silloin, kun ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenet, sisarukset tai sukulaiset oleskelevat useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa.

Käyttäessään valtaansa antaa delegoituja säädöksiä komissio ei ylitä sitä, mikä on lapsen edun mukaista 23 artiklan 4 kohdassa säädetyn mukaisesti.

7. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset menetelmät jäsenvaltioiden välisille neuvotteluille ja tietojenvaihdolle tämän artiklan soveltamista varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

26 artikla

Jossakin jäsenvaltiossa laillisesti asuvat perheenjäsenet

1. Jos hakijalla on perheenjäsen, joka on saanut luvan asua jossakin jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua saavana henkilönä tai joka asuu jossakin jäsenvaltiossa neuvoston direktiivin 2003/109/EY ([40]) mukaisen pitkään oleskelleen henkilön oleskeluluvan perusteella tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti myönnetyn pitkään oleskelleen henkilön oleskeluluvan perusteella, jos kyseistä direktiiviä ei sovelleta asianomaisessa jäsenvaltiossa, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä edellyttäen, että asianomaiset henkilöt ovat ilmoittaneet kirjallisesti sitä haluavansa.

2. Jos hakijan perheenjäsen oli aiemmin saanut luvan asua jossakin jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua saavana henkilönä, mutta hänestä on myöhemmin tullut jonkin jäsenvaltion kansalainen, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa hakemuksen käsittelystä edellyttäen, että asianomaiset henkilöt ovat ilmoittaneet kirjallisesti sitä haluavansa.

3. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa sovelletaan myös lapsiin, jotka ovat syntyneet sen jälkeen, kun perheenjäsen on tullut jäsenvaltioiden alueelle.

27 artikla

Kansainvälistä suojelua hakevat perheenjäsenet

Jos hakijalla on perheenjäsen, jonka jossain jäsenvaltiossa tekemästä kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta ei ensimmäisessä käsittelyssä ole vielä tehty itse asian osalta päätöstä, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä, edellyttäen, että asianomaiset henkilöt ovat ilmoittaneet kirjallisesti sitä haluavansa.

28 artikla

Perhemenettely

Jos useiden perheenjäsenten tai alaikäisten naimattomien sisarusten kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset rekisteröidään samassa jäsenvaltiossa samanaikaisesti tai niin läheisinä ajankohtina, että niitä koskevat vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyt voidaan suorittaa yhdessä, ja jos tässä asetuksessa säädettyjen perusteiden soveltaminen johtaisi siihen, että kyseiset henkilöt erotettaisiin toisistaan, heidän hakemustensa käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään seuraavassa järjestyksessä:

a) jäsenvaltio, joka vastuun määräytymisperusteiden nojalla on velvollinen ottamaan vastaan suurimman määrän heistä;

b) jäsenvaltio, joka vastuun määräytymisperusteiden nojalla on vastuussa sen hakemuksen käsittelystä, jonka on jättänyt hakijoista vanhin.

29 artikla

Oleskeluasiakirjojen tai viisumien myöntäminen

1. Jos hakijalla on voimassa oleva oleskeluasiakirja, kyseisen asiakirjan myöntänyt jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä.

2. Jos hakijalla on voimassa oleva viisumi, kyseisen viisumin myöntänyt jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä, paitsi jos kyseinen viisumi on myönnetty toisen jäsenvaltion puolesta asetuksen (EY) N:o 810/2009 8 artiklassa säädetyn edustusjärjestelyn nojalla. Edustettu jäsenvaltio on tällöin vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä.

3. Jos hakijalla on useampia eri jäsenvaltioiden myöntämiä voimassa olevia oleskeluasiakirjoja tai viisumeja, vastuussa oleva jäsenvaltio kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä määritetään seuraavassa järjestyksessä:

a) jäsenvaltio, joka on myöntänyt pisimpään oleskeluun oikeuttavan oleskeluasiakirjan, tai jos asiakirjojen voimassaoloajat ovat samat, jäsenvaltio, joka on myöntänyt oleskeluasiakirjan, jonka voimassaolo päättyy viimeisenä;

([40]) Neuvoston direktiivi 2003/109/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2003, pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44).

b) jos viisumit ovat samantyyppisiä, jäsenvaltio, joka on myöntänyt viisumin, jonka voimassaolo päättyy viimeisenä;

c) jos viisumit ovat erityyppisiä, jäsenvaltio, joka on myöntänyt pisimpään voimassa olevan viisumin, tai jos viisumien voimassaoloajat ovat samat, jäsenvaltio, joka on myöntänyt viisumin, jonka voimassaolo päättyy viimeisenä.

4. Jos hakijalla on yksi tai useampi oleskeluasiakirja, jonka voimassaolo on päättynyt tai joka on mitätöity, kumottu tai peruutettu alle kolme vuotta ennen hakemuksen rekisteröimistä, tai yksi tai useampi viisumi, jonka voimassaolo on päättynyt tai joka on mitätöity, kumottu tai peruutettu alle 18 kuukautta ennen hakemuksen rekisteröimistä, sovelletaan 1, 2 ja 3 kohtaa.

5. Se seikka, että oleskeluasiakirja tai viisumi on myönnetty keksityn tai väärän henkilöllisyyden tai väärien, väärennettyjen tai mitättömien asiakirjojen perusteella, ei estä osoittamasta vastuuta hakemuksen käsittelystä sille jäsenvaltiolle, joka on myöntänyt kyseisen oleskeluasiakirjan tai viisumin. Jäsenvaltio, joka on myöntänyt oleskeluasiakirjan tai viisumin, ei kuitenkaan ole vastuussa hakemuksen käsittelystä, jos se voi osoittaa, että petollinen menettely on tapahtunut oleskeluasiakirjan tai viisumin myöntämisen jälkeen.

30 artikla

Tutkintotodistukset tai muut pätevyystodistukset

1. Jos hakijalla on jäsenvaltioon sijoittautuneen oppilaitoksen myöntämä tutkinto- tai pätevyystodistus, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä edellyttäen, että hakemus rekisteröidään alle kuuden vuoden kuluttua tutkinto- tai pätevyystodistuksen myöntämisestä.

2. Jos hakijalla on useampia eri jäsenvaltioihin sijoittautuneiden oppilaitosten myöntämiä tutkinto- tai pätevyystodistuksia, kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä on vastuussa jäsenvaltio, joka on myöntänyt tutkinto- tai pätevyystodistuksen pisimmästä opiskelujaksosta, tai opiskelujaksojen ollessa yhtä pitkiä jäsenvaltio, jossa viimeisin tutkinto- tai pätevyystodistus on myönnetty.

31 artikla

Viisumivapaa maahantulo

1. Jos kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö tulee jäsenvaltioiden alueelle sellaisen jäsenvaltion kautta, jossa hän on vapautettu viisumipakosta, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa hänen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa käsittelystä.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, jos kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön kansainvälistä suojelua koskeva hakemus rekisteröidään toisessa jäsenvaltiossa, jossa hän ei myöskään tarvitse viisumia alueelle tullakseen. Tällöin tämä toinen jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä.

32 artikla

Hakemuksen tekeminen lentokentän kansainvälisellä kauttakulkualueella

Jos kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tehdään jäsenvaltion lentokentän kansainvälisellä kauttakulkualueella, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa hakemuksen käsittelystä.

33 artikla

Maahantulo

1. Jos tämän asetuksen 40 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa luetteloissa kuvattujen todisteiden tai aihetodisteiden, myös asetuksessa (EU) 2024/1358 tarkoitettujen tietojen, perusteella voidaan todeta, että hakija on tullut kolmannesta maasta jäsenvaltion rajan yli laittomasti maitse, meritse tai lentoteitse, kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä on vastuussa ensimmäinen jäsenvaltio, johon hakija on tällä tavoin tullut. Kyseinen vastuu lakkaa, jos hakemus rekisteröidään yli 20 kuukauden kuluttua päivästä, jona rajanylitys tapahtui.

2. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, jos tämän asetuksen 40 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa luetteloissa kuvattujen todisteiden tai aihetodisteiden, myös asetuksessa (EU) 2024/1358 tarkoitettujen tietojen, perusteella voidaan todeta, että hakija on laskettu maihin jäsenvaltion alueelle etsintä- ja pelastusoperaation seurauksena, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä. Kyseinen vastuu lakkaa, jos hakemus rekisteröidään yli 12 kuukauden kuluttua päivästä, jona maihin laskeminen tapahtui.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta, jos tämän asetuksen 40 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa luetteloissa kuvattujen todisteiden tai aihetodisteiden, myös asetuksessa (EU) 2024/1358 tarkoitettujen tietojen, perusteella voidaan todeta, että hakija siirrettiin sisäisesti toiseen jäsenvaltioon tämän asetuksen 67 artiklan nojalla rajanylityksen jälkeen. Tällöin tämä toinen jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä.

III LUKU

Riippuvuussuhteessa olevat henkilöt ja harkintavaltalausekkeet

34 artikla

Riippuvuussuhteessa olevat henkilöt

1. Jos hakija on raskauden, vastasyntyneen lapsen, vakavan psyykkisen tai fyysisen sairauden, vakavan vammaisuuden, vakavan psyykkisen trauman tai korkean ikänsä vuoksi riippuvainen jossakin jäsenvaltiossa laillisesti asuvan lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa avusta tai jos hakijan jossakin jäsenvaltiossa laillisesti asuva lapsi, sisarus tai vanhempi on riippuvainen hakijan avusta, jäsenvaltioiden on yleensä pidettävä hakija yhdessä kyseisen lapsen, sisaruksen tai vanhemman kanssa tai saatettava heidät yhteen edellyttäen, että perhesiteet olivat olemassa ennen kuin hakija tuli jäsenvaltioiden alueelle ja että kyseinen lapsi, sisarus tai vanhempi taikka hakija kykenee huolehtimaan riippuvuussuhteessa olevasta henkilöstä ja että asianomaiset henkilöt ovat ilmoittaneet kirjallisesti sitä haluavansa, kun heille on ilmoitettu tästä mahdollisuudesta.

Jos on viitteitä siitä, että riippuvuussuhteessa olevan henkilön lapsi, sisarus tai vanhempi asuu laillisesti sen jäsenvaltion alueella, jossa riippuvuussuhteessa oleva henkilö on, kyseisen jäsenvaltion on ennen vastaanottopyynnön esittämistä 39 artiklan mukaisesti varmistettava, kykeneekö kyseinen lapsi, sisarus tai vanhempi huolehtimaan riippuvuussuhteessa olevasta henkilöstä.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettu lapsi, sisarus tai vanhempi asuu laillisesti muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa hakija on, vastuussa oleva jäsenvaltio on se jäsenvaltio, jossa kyseinen lapsi, sisarus tai vanhempi asuu laillisesti, paitsi jos hakija ei terveydentilansa vuoksi kykene huomattavan pitkään aikaan matkustamaan kyseiseen jäsenvaltioon. Tällöin vastuussa oleva jäsenvaltio on se jäsenvaltio, jossa hakija oleskelee. Kyseinen jäsenvaltio ei ole velvollinen tuomaan hakijan lasta, sisarusta tai vanhempaa alueelleen.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 78 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat

a) seikkoja, joiden perusteella arvioidaan riippuvuussuhdetta;

b) perusteita toteen näytetyn perhesiteen olemassaolon selvittämistä varten;

c) perusteita, joilla arvioidaan asianomaisen henkilön valmiuksia huolehtia riippuvuussuhteessa olevasta henkilöstä;

d) seikkoja, joiden perusteella arvioidaan asianomaisen henkilön huomattavan pitkään kestävää matkustuskyvyttömyyttä.

4. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset menetelmät jäsenvaltioiden välisille neuvotteluille ja tietojenvaihdolle tämän artiklan soveltamista varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

35 artikla

Harkintavaltalausekkeet

1. Poiketen siitä, mitä 16 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltio voi päättää käsitellä kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tekemän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, joka on rekisteröity kyseisessä jäsenvaltiossa, siinäkin tapauksessa, ettei se tässä asetuksessa säädettyjen perusteiden mukaisesti ole vastuussa hakemuksen käsittelystä.

2. Jäsenvaltio, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus rekisteröidään ja joka suorittaa vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyn, tai vastuussa oleva jäsenvaltio voi milloin tahansa ennen ensimmäisessä käsittelyssä itse asian osalta tehtävää päätöstä pyytää toista jäsenvaltiota ottamaan vastaan hakijan, jotta omaiset voidaan saattaa yhteen humanitaarisilla perusteilla, jotka perustuvat erityisesti perhesyihin taikka sosiaalisiin tai kulttuurisiin näkökohtiin liittyviin merkityksellisiin yhteyksiin, vaikka tämä toinen jäsenvaltio ei olisi 25–28 ja 34 artiklassa säädettyjen perusteiden mukaisesti vastuussa hakemuksen käsittelystä. Asianomaisten henkilöiden on ilmaistava suostumuksensa siihen kirjallisesti.

Vastaanottopyynnössä on oltava kaikki sen esittäneen jäsenvaltion hallussa olevat tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta vastaanottopyynnön saanut jäsenvaltio voi arvioida tilannetta.

Vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion on suoritettava tarvittavat tarkistukset tutkiakseen pyynnössä viitatut humanitaariset perusteet, ja vastattava vastaanottopyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut vastaanottopyynnön, käyttäen asetuksen (EY) N:o 1560/2003 18 artiklan nojalla perustettua sähköistä viestintäverkkoa. Pyyntöön annettava kielteinen vastaus on perusteltava.

IV LUKU

Vastuussa olevan jäsenvaltion velvoitteet

36 artikla

Vastuussa olevan jäsenvaltion velvoitteet

1. Tämän asetuksen nojalla vastuussa oleva jäsenvaltio on velvollinen

a) ottamaan 39, 40 ja 46 artiklassa säädetyin edellytyksin vastaan hakijan, jonka hakemus rekisteröitiin toisessa jäsenvaltiossa;

b) ottamaan tämän asetuksen 41 ja 46 artiklassa säädetyin edellytyksin takaisin hakijan taikka kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön, jonka osalta kyseinen jäsenvaltio on määritetty vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi asetuksen (EU) 2024/1358 16 artiklan 1 kohdan nojalla;

c) ottamaan tämän asetuksen 41 ja 46 artiklassa säädetyin edellytyksin takaisin henkilön, jolle on myönnetty maahanpääsy ja joka on tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tai joka oleskelee laittomasti muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa hänelle on myönnetty maahanpääsy asetuksen (EU) 2024/1350 mukaisesti tai joka on myöntänyt hänelle kansainvälisen suojelun tai humanitaarisen aseman kansallisen uudelleensijoitusjärjestelmän mukaisesti.

2. Jos hakijan mukana on perheenjäsenen määritelmän täyttävä alaikäinen, kyseisen alaikäisen tilannetta ei tätä asetusta sovellettaessa saa käsitellä erillään hänen perheenjäsenensä tilanteesta, vaan kyseisen perheenjäsenen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion on otettava alaikäinen vastaan tai takaisin ilman, että tähän vaaditaan asianomaisen henkilön kirjallinen suostumus, siinäkin tapauksessa, että alaikäinen ei itse ole hakija, ellei ole osoitettu, että se ei ole lapsen edun mukaista. Sama koskee lapsia, jotka ovat syntyneet sen jälkeen, kun hakija on tullut jäsenvaltioiden alueelle, ilman että on tarpeen aloittaa uutta menettelyä lasten vastaanottamiseksi.

Sen estämättä, mitä 26 artiklassa säädetään kirjallisen suostumuksen vaatimuksesta, kirjallista suostumusta ei vaadita asianomaisilta henkilöiltä, kun aloitetaan uusi menettely alaikäisen vastaanottamiseksi sellaisen jäsenvaltion osalta, joka on määritetty vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi 26 artiklan nojalla, ellei ole osoitettu, että siirto vastuussa olevaan jäsenvaltioon ei ole lapsen edun mukaista.

3. Tämän artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa vastuussa olevan jäsenvaltion on käsiteltävä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tai saatettava käsittely päätökseen asetuksen (EU) 2024/1348 mukaisesti.

37 artikla

Vastuun lakkaaminen

1. Jos jäsenvaltio myöntää hakijalle oleskeluasiakirjan, päättää soveltaa 35 artiklaa, katsoo, että ei ole lapsen edun mukaista siirtää ilman huoltajaa olevaa alaikäistä vastuussa olevaan jäsenvaltioon, tai ei siirrä asianomaista henkilöä vastuussa olevaan jäsenvaltioon 46 artiklassa säädetyissä määräajoissa, kyseisestä jäsenvaltiosta tulee vastuussa oleva jäsenvaltio ja 36 artiklassa säädetyt velvoitteet siirtyvät sille. Sen on tarvittaessa ilmoitettava tästä aiemmin vastuussa olleelle jäsenvaltiolle tai jäsenvaltiolle, joka suorittaa vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyn, tai jäsenvaltiolle, jolle on esitetty hakijaa koskeva vastaanottopyyntö tai takaisinottoilmoitus, käyttäen asetuksen (EY) N:o 1560/2003 18 artiklan nojalla perustettua sähköistä viestintäverkkoa.

Jäsenvaltion, josta tulee vastuussa oleva jäsenvaltio tämän kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla, on ilmoitettava, että siitä on tullut vastuussa oleva jäsenvaltio asetuksen (EU) 2024/1358 16 artiklan 3 kohdan nojalla.

2. Kun hakemus on käsitelty rajamenettelyssä asetuksen (EU) 2024/1348 nojalla, tämän asetuksen 36 artiklan 1 kohdassa säädetyt velvoitteet lakkaavat 15 kuukauden kuluttua siitä, kun päätöksestä, jolla hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, perusteettomana tai ilmeisen perusteettomana pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman osalta, tai päätöksestä, jolla hakemus todetaan implisiittisesti tai nimenomaisesti peruutetuksi, on tullut lainvoimainen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun ajanjakson jälkeen rekisteröityä hakemusta pidetään tätä asetusta sovellettaessa uutena hakemuksena, jonka osalta aloitetaan uusi menettely vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi.

3. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jos henkilö hakee kansainvälistä suojelua toisessa jäsenvaltiossa kyseisessä alakohdassa tarkoitetun 15 kuukauden ajanjakson kuluessa ja takaisinottomenettely on vireillä kyseisen 15 kuukauden ajanjakson päättymispäivänä, vastuu lakkaa vasta, kun kyseinen takaisinottomenettely on saatettu päätökseen tai kun määräajat, joissa siirron toteuttavan jäsenvaltion on toteutettava siirto 46 artiklan mukaisesti, ovat päättyneet.

4. Tämän asetuksen 36 artiklan 1 kohdassa säädetyt velvoitteet lakkaavat, kun vastuussa oleva jäsenvaltio asetuksen (EU) 2017/2226 mukaisesti kirjattujen ja tallennettujen tietojen tai muun näytön perusteella osoittaa, että asianomainen henkilö on poistunut jäsenvaltioiden alueelta vähintään yhdeksäksi kuukaudeksi, paitsi jos asianomaisella henkilöllä on vastuussa olevan jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva oleskeluasiakirja.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun poissaolojakson jälkeen rekisteröityä hakemusta pidetään tätä asetusta sovellettaessa uutena hakemuksena, jonka osalta aloitetaan uusi menettely vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi.

5. Tämän asetuksen 36 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetty velvoite ottaa takaisin kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö lakkaa, jos asetuksen (EU) 2024/1358 16 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun tietojoukon päivityksen perusteella vahvistetaan, että asianomainen henkilö on poistunut jäsenvaltioiden alueelta joko pakosta tai vapaaehtoisesti hakemuksen peruuttamisen tai hylkäämisen jälkeen tehdyn palauttamispäätöksen tai annetun maastapoistamismääräyksen mukaisesti.

Toimeenpannun maastapoistamisen tai vapaaehtoisen paluun jälkeen rekisteröityä hakemusta pidetään tätä asetusta sovellettaessa uutena hakemuksena, jonka osalta aloitetaan uusi menettely vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi.

V LUKU

Menettelyt

I JAKSO

Menettelyn aloittaminen

38 artikla

Menettelyn aloittaminen

1. Jäsenvaltion, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus ensimmäisen kerran rekisteröidään asetuksen (EU) 2024/1348 mukaisesti, tai tapauksen mukaan sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on aloitettava viipymättä menettely vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi.

2. Jos hakija pakenee, jäsenvaltion, jossa hakemus ensimmäisen kerran rekisteröidään, tai tapauksen mukaan sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on jatkettava vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyä.

3. Jäsenvaltion, joka on suorittanut vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyn tai josta on tullut vastuussa oleva jäsenvaltio tämän asetuksen 16 artiklan 4 kohdan nojalla, on viipymättä ilmoitettava Eurodac-järjestelmään asetuksen (EU) 2024/1358 16 artiklan 1 kohdan nojalla

a) sille 16 artiklan 2 kohdan nojalla kuuluva vastuu;

b) sille 16 artiklan 3 kohdan nojalla kuuluva vastuu;

c) sille 16 artiklan 4 kohdan nojalla kuuluva vastuu;

d) sille 39 artiklassa säädettyjen määräaikojen noudattamatta jättämisen johdosta kuuluva vastuu;

e) sen jäsenvaltion vastuu, joka on hyväksynyt hakijaa koskevan vastaanottopyynnön 40 artiklan mukaisesti;

f) sille 68 artiklan 3 kohdan nojalla kuuluva vastuu.

Jollei tällaisia tietoja ole ilmoitettu, sovelletaan tämän artiklan 4 kohdan mukaisia menettelyjä.

4. Hakija, joka on toisessa jäsenvaltiossa ilman oleskeluasiakirjaa tai joka tekee kyseisessä jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyn aikana, on otettava takaisin 41 ja 46 artiklassa säädetyin edellytyksin määrittämisestä vastaavaan jäsenvaltioon.

Velvoite lakkaa, jos määrittämisestä vastaava jäsenvaltio vahvistaa, että hakija on saanut oleskeluasiakirjan toiselta jäsenvaltiolta.

5. Hakija, joka on jäsenvaltiossa ilman oleskeluasiakirjaa tai joka tekee kyseisessä jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen sen jälkeen, kun toinen jäsenvaltio on vahvistanut asianomaisen henkilön sisäisen siirron 67 artiklan 9 kohdan mukaisesti, ja ennen kuin siirto sisäisen siirron kohdejäsenvaltioon on toteutettu 67 artiklan 11 kohdan nojalla, on otettava takaisin 41 ja 46 artiklassa säädetyin edellytyksin kyseiseen jäsenvaltioon. Kyseinen velvoite lakkaa, jos sisäisen siirron kohdejäsenvaltio vahvistaa, että hakija on saanut oleskeluasiakirjan toiselta jäsenvaltiolta.

II JAKSO

Vastaanottopyyntöjä koskevat menettelyt

39 artikla

Vastaanottopyynnön esittäminen

1. Jos 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu jäsenvaltio katsoo, että toinen jäsenvaltio on vastuussa hakemuksen käsittelystä, sen on välittömästi ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa päivästä, jona hakemus rekisteröitiin, pyydettävä tätä toista jäsenvaltiota ottamaan hakija vastaan. Jäsenvaltioiden on asetettava etusijalle 25–28 ja 34 artiklan perusteella esitetyt pyynnöt.

Sen estämättä, mitä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jos saadaan osuma asetuksen (EU) 2024/1358 22 ja 24 artiklan nojalla tallennettuihin tietoihin Eurodac-järjestelmässä tai asetuksen (EY) N:o 767/2008 21 artiklan nojalla tallennettuihin tietoihin viisumitietojärjestelmässä, vastaanottopyyntö on lähetettävä kuukauden kuluessa tällaisen osuman saamisesta.

Jos hakijan vastaanottopyyntöä ei esitetä ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetyissä määräajoissa, kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä on vastuussa jäsenvaltio, jossa hakemus rekisteröitiin.

Jos hakija on ilman huoltajaa oleva alaikäinen, määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion on milloin tahansa ennen kuin ensimmäisessä käsittelyssä tehdään päätös itse asian osalta, jos se katsoo sen olevan lapsen edun mukaista, jatkettava vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyä ja pyydettävä toista jäsenvaltiota ottamaan hakija vastaan, etenkin jos pyyntö perustuu 26, 27 tai 34 artiklaan, vaikka tämän kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetyt määräajat olisivat päättyneet.

2. Vastaanottopyynnön esittänyt jäsenvaltio voi pyytää kiireellistä vastausta, jos kansainvälistä suojelua koskeva hakemus rekisteröitiin sen jälkeen, kun pääsyn epäämispäätös tai palauttamispäätös oli tehty.

Pyynnössä on esitettävä syyt siihen, miksi kiireellinen vastaus on tarpeen, ja aika, jonka kuluessa vastausta pyydetään. Kyseisen ajan on oltava vähintään yksi viikko.

3. Vastaanottopyynnössä on annettava täydelliset ja yksityiskohtaiset syyt tukeutuen tapauksen kaikkiin olosuhteisiin, asiaan vaikuttavat hakijan lausunnon osat mukaan lukien, jotka liittyvät II luvussa säädettyihin asiaankuuluviin perusteisiin, ja tapauksen mukaan 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun malliasiakirjaan. Se on esitettävä vakiolomakkeella, ja siihen on liitettävä 40 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa luetteloissa kuvatun mukaiset todisteet tai aihetodisteet ja mitä tahansa muita merkityksellisiä asiakirjoja tai tietoja, joilla pyyntöä voidaan perustella ja joiden perusteella vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion viranomaiset voivat tarkistaa, onko kyseinen jäsenvaltio tässä asetuksessa säädettyjen perusteiden nojalla vastuussa hakemuksen käsittelystä.

Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset menetelmät vastaanottopyyntöjen laatimiselle ja esittämiselle. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

40 artikla

Vastaanottopyyntöön vastaaminen

1. Vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion on suoritettava tarvittavat tarkistukset ja vastattava hakijan vastaanottopyyntöön viipymättä ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut pyynnön. Jäsenvaltioiden on asetettava etusijalle 25–28 ja 34 artiklan perusteella esitetyt pyynnöt. Tätä varten vastaanottopyynnön saanut jäsenvaltio voi pyytää kansallisia, kansainvälisiä tai muita asiaankuuluvia järjestöjä avustamaan vastaanottopyynnön esittäneen jäsenvaltion toimittamien asiaan vaikuttavien todisteiden ja aihetodisteiden todentamisessa, erityisesti perheenjäsenten tunnistamiseksi ja jäljittämiseksi.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos saadaan osuma asetuksen (EU) 2024/1358 22 ja 24 artiklan nojalla tallennettuihin tietoihin Eurodac-järjestelmässä tai asetuksen (EY) N:o 767/2008 21 artiklan 2 kohdan nojalla tallennettuihin tietoihin viisumitietojärjestelmässä, vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion on vastattava pyyntöön kahden viikon kuluessa siitä, kun se on saanut pyynnön.

3. Vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyssä on käytettävä todisteita ja aihetodisteita.

4. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä kaksi luetteloa, joissa esitetään asiaan vaikuttavat todisteet ja aihetodisteet tämän kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti, ja tarkastelee kyseisiä luetteloita määräajoin uudelleen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa todisteella tarkoitetaan muodollisia todisteita, joiden perusteella vastuu määräytyy tämän asetuksen nojalla, jollei niitä kumota vastakkaisella näytöllä. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle eri tyyppisten hallinnollisten asiakirjojen malleja muodollisia todisteita koskevassa luettelossa esitetyn luokituksen mukaisesti.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa aihetodisteella tarkoitetaan aihetodisteita, jotka, vaikka ne ovat kumottavissa, voivat todistusvoimansa mukaisesti olla riittäviä. Aihetodisteiden todistusvoimaa suhteessa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyvastuuseen arvioidaan tapauskohtaisesti.

5. Todisteita ja aihetodisteita ei pidä vaatia enempää kuin mitä tämän asetuksen asianmukainen soveltaminen edellyttää.

6. Vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion on tunnustettava olevansa vastuussa hakemuksen käsittelystä, jos aihetodisteet ovat keskenään yhdenmukaisia, todennettavissa ja riittävän yksityiskohtaisia vastuun määrittämiseksi.

Jos vastaanottopyyntö esitetään 25–28 ja 34 artiklan perusteella ja vastaanottopyynnön saanut jäsenvaltio ei katso, että aihetodisteet ovat keskenään yhdenmukaisia, todennettavissa ja riittävän yksityiskohtaisia vastuun määrittämiseksi, sen on ilmoitettava perustelunsa tämän artiklan 8 kohdassa tarkoitetussa vastauksessa.

7. Jos vastaanottopyynnön esittänyt jäsenvaltio on pyytänyt kiireellistä vastausta 39 artiklan 2 kohdan nojalla, vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion on vastattava pyydetyssä ajassa tai, jos se ei ole mahdollista, kahden viikon kuluessa siitä, kun se on saanut vastaanottopyynnön.

8. Jos vastaanottopyynnön saanut jäsenvaltio ei vastusta pyyntöä tämän artiklan 1 kohdassa säädetyssä yhden kuukauden määräajassa tai tapauksen mukaan tämän artiklan 2 ja 7 kohdassa säädetyssä kahden viikon määräajassa antamalla vastauksen, jossa esitetään perustellut syyt tukeutuen tapauksen kaikkiin olosuhteisiin, jotka liittyvät II luvussa säädettyihin asiaankuuluviin perusteisiin, kyseinen vastustamatta jättäminen katsotaan pyynnön hyväksymiseksi, jolloin syntyy velvoite ottaa kyseinen henkilö vastaan, mukaan lukien velvoite huolehtia asianmukaisista maahantulojärjestelyistä. Perusteltujen syiden tueksi on esitettävä todisteet ja aihetodisteet, jos niitä on saatavilla.

Komissio laatii täytäntöönpanosäädöksillä vakiolomakkeen tämän artiklan mukaisten vastausten, joissa esitetään perustellut syyt, antamista varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen

III JAKSO

Takaisinottoilmoituksia koskevat menettelyt

41 artikla

Takaisinottoilmoituksen esittäminen

1. Edellä 36 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetussa tilanteessa jäsenvaltion, jossa henkilö oleskelee, on tehtävä takaisinottoilmoitus välittömästi ja joka tapauksessa kahden viikon kuluessa Eurodac-osuman saamisesta. Se, että takaisinottoilmoitusta ei tehdä kyseisessä määräajassa, ei vaikuta vastuussa olevan jäsenvaltion velvollisuuteen ottaa asianomainen henkilö takaisin.

2. Takaisinottoilmoitus on tehtävä vakiolomakkeella, ja siihen on liitettävä 40 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa luetteloissa kuvatun mukaiset todisteet tai aihetodisteet taikka asiaan vaikuttavat asianomaisen henkilön lausuntojen osat.

3. Takaisinottoilmoituksen saaneen jäsenvaltion on annettava takaisinottoilmoituksen tehneelle jäsenvaltiolle vahvistus ilmoituksen vastaanottamisesta kahden viikon kuluessa, paitsi jos takaisinottoilmoituksen saanut jäsenvaltio osoittaa tässä määräajassa, että se ei ole vastuussa 37 artiklan nojalla tai että takaisinottoilmoitus perustuu vastuussa olevan jäsenvaltion virheelliseen merkitsemiseen asetuksen (EU) 2024/1358 nojalla.

4. Jos jäsenvaltio ei toimi 3 kohdassa säädetyssä kahden viikon määräajassa, sen katsotaan vahvistaneen takaisinottoilmoituksen vastaanottamisen.

5. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset menetelmät takaisinottoilmoitusten laatimiselle ja esittämiselle. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

IV JAKSO

Menettelytakeet

42 artikla

Siirtopäätöksestä ilmoittaminen

1. Määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion, jonka esittämä 36 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua hakijaa koskeva vastaanottopyyntö on hyväksytty tai joka on tehnyt takaisinottoilmoituksen 36 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuista henkilöistä, on tehtävä siirtopäätös kahden viikon kuluessa hyväksymisestä tai vahvistuksesta.

2. Jos vastaanottopyynnön saanut jäsenvaltio suostuu ottamaan hakijan vastaan tai takaisinottoilmoituksen saanut jäsenvaltio vahvistaa ottavansa takaisin 36 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetun henkilön, siirron toteuttavan jäsenvaltion on viipymättä ilmoitettava asianomaiselle henkilölle kirjallisesti ja käyttäen yksinkertaista kieltä päätöksestä siirtää hänet vastuussa olevaan jäsenvaltioon ja tapauksen mukaan siitä, että se ei käsittele hänen kansainvälistä suojelua koskevaa hakemustaan, sekä siirron toteuttamisen määräajoista ja 17 artiklan 5 kohdan mukaisesta velvoitteesta noudattaa päätöstä.

3. Jos asianomaista henkilöä edustaa oikeudellisesti kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytty tai luvan saanut oikeudellinen avustaja tai muu neuvonantaja, jäsenvaltiot voivat antaa 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tiedoksi tällaiselle oikeudelliselle avustajalle tai muulle neuvonantajalle asianomaisen henkilön sijasta ja tapauksen mukaan ilmoittaa päätöksestä asianomaiselle henkilölle.

4. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa päätöksessä on annettava myös tiedot 43 artiklan nojalla käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, mukaan lukien oikeus hakea lykkäävää vaikutusta, ja tällaisten oikeussuojakeinojen käyttöön sovellettavista määräajoista ja siirron toteuttamisen määräajoista sekä tarvittaessa maininta siitä, mihin paikkaan ja minä päivänä asianomaisen henkilön on ilmoittauduttava, jos hän matkustaa vastuussa olevaan jäsenvaltioon omin neuvoin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot henkilöistä tai yksiköistä, jotka voivat antaa oikeudellista apua asianomaiselle henkilölle, ilmoitetaan hänelle yhdessä 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen kanssa, ellei niitä ole jo ilmoitettu.

5. Jos asianomaista henkilöä ei oikeudellisesti edusta kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytty tai luvan saanut oikeudellinen avustaja tai muu neuvonantaja, jäsenvaltioiden on annettava hänelle tietoa päätöksen pääkohdista, joihin on sisällyttävä tiedot käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista ja niiden käyttöön sovellettavista määräajoista kielellä, jota asianomainen henkilö ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän.

43 artikla

Oikeussuojakeinot

1. Hakijalla tai muulla 36 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetulla henkilöllä on oltava oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin niin, että hän voi hakea muutosta siirtopäätökseen tai sen uudelleenkäsittelyä tuomioistuimessa sekä tosiseikkojen että oikeudellisten seikkojen osalta.

Tällaisten oikeussuojakeinojen laajuus rajoitetaan koskemaan sen arvioimista,

a) aiheutuisiko siirrosta asianomaiselle henkilölle todellinen vaara altistua perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitetulle epäinhimilliselle tai halventavalle kohtelulle;

b) onko siirtopäätöksen tekemisen jälkeen ilmennyt olosuhteita, jotka ovat ratkaisevia tämän asetuksen asianmukaisen soveltamisen kannalta;

c) onko 25–28 ja 34 artiklaa rikottu, jos on kyse 36 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla vastaanotetuista henkilöistä.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä siirtopäätöksen tiedoksi antamista seuraavasta vähintään yhden viikon mutta enintään kolmen viikon määräajasta, jonka aikana asianomainen henkilö voi käyttää oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin 1 kohdan mukaisesti.

3. Asianomaisella henkilöllä on oltava oikeus pyytää kohtuullisen ajan kuluessa siirtopäätöksen tiedoksi antamisesta mutta joka tapauksissa enintään jäsenvaltioiden 2 kohdan nojalla säätämässä määräajassa tuomioistuinta lykkäämään siirtopäätöksen täytäntöönpanoa, kunnes muutoksenhaun tai uudelleenkäsittelyn tulos on selvillä. Jäsenvaltiot voivat säätää kansallisessa lainsäädännössä, että siirtopäätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä koskeva pyyntö on esitettävä yhdessä 1 kohdan mukaisen muutoksenhaun kanssa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytettävissä on tehokkaat oikeussuojakeinot, lykkäämällä siirtoa, kunnes päätös ensimmäisestä lykkäyspyynnöstä on tehty. Päätös siirtopäätöksen täytäntöönpanon mahdollisesta lykkäämisestä on tehtävä kuukauden kuluessa päivästä, jona toimivaltainen tuomioistuin vastaanotti kyseisen pyynnön.

Jos asianomainen henkilö ei ole käyttänyt oikeuttaan pyytää lykkäävää vaikutusta, siirtopäätöstä koskeva muutoksenhaku tai uudelleenkäsittely ei lykkää siirtopäätöksen täytäntöönpanoa.

Päätös siirtopäätöksen täytäntöönpanon lykkäämättä jättämisestä on perusteltava.

Jos lykkäävä vaikutus myönnetään, tuomioistuimen on pyrittävä antamaan kuukauden kuluessa lykkäävän vaikutuksen myöntämispäätöksestä ratkaisu muutoksenhaun tai uudelleenkäsittelyn pääasiasta.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianomaisella henkilöllä on mahdollisuus oikeusapuun ja tarvittaessa kielelliseen apuun.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeusapu ja oikeudellinen edustus muutoksenhakumenettelyssä myönnetään pyynnöstä maksutta, jos asianomaisella henkilöllä ei ole varaa maksaa siitä aiheutuvia kustannuksia. Jäsenvaltiot voivat säätää, että palkkioiden ja muiden kustannusten osalta tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien hakijoiden kohtelu ei saa olla edullisempi kuin jäsenvaltioiden omille kansalaisilleen oikeusapuun ja oikeudelliseen edustukseen liittyvissä asioissa yleensä myöntämä kohtelu.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta ei myönnetä, jos toimivaltainen viranomainen tai tuomioistuin katsoo, että muutoksenhaku tai uudelleenkäsittely ei voi tosiasiallisesti johtaa asianomaisen henkilön kannalta myönteiseen lopputulokseen, edellyttäen, ettei oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen saantia rajoiteta mielivaltaisesti.

Jos muu viranomainen kuin tuomioistuin tekee toisen alakohdan nojalla päätöksen olla myöntämättä maksutonta oikeusapua tai oikeudellista edustusta, jäsenvaltioiden on tarjottava tehokkaat oikeussuojakeinot muutoksen hakemiseksi kyseiseen päätökseen tuomioistuimessa. Jos päätökseen haetaan muutosta, oikeussuojakeinojen on oltava olennainen osa 1 kohdassa tarkoitettuja oikeussuojakeinoja.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeusavun ja oikeudellisen edustajan saantia ei mielivaltaisesti rajoiteta ja että asianomaisen henkilön oikeutta saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi ei estetä.

Oikeusapu käsittää ainakin tarvittavien menettelyä koskevien asiakirjojen laatimisen. Oikeudellinen edustus käsittää ainakin edustamisen tuomioistuimessa, ja se voidaan rajata sellaisiin oikeudellisiin avustajiin tai neuvonantajiin, jotka on kansallisessa lainsäädännössä erikseen nimetty tarjoamaan oikeusapua ja oikeudellista edustusta.

Oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen saatavuutta koskevista menettelyistä on säädettävä kansallisessa lainsäädännössä.

V JAKSO

Säilöönotto siirtämistä varten

44 artikla

Säilöönotto

1. Jäsenvaltiot eivät saa ottaa ketään säilöön pelkästään sen vuoksi, että häneen sovelletaan tässä asetuksessa säädettyä menettelyä.

2. Jos on olemassa pakenemisen vaara tai jos kansallisen turvallisuuden tai yleisen järjestyksen suojaaminen sitä edellyttää, jäsenvaltiot voivat ottaa asianomaisen henkilön säilöön tämän asetuksen mukaisten siirtomenettelyjen varmistamiseksi, kun säilöönotto tehdään asianomaisen henkilön olosuhteiden yksilöllisen arvioinnin perusteella ja kun se on oikeasuhteinen eikä lievempiä vaihtoehtoisia toimenpiteitä voida soveltaa tehokkaasti.

3. Säilöönoton on oltava mahdollisimman lyhytkestoinen, eikä se saa kestää pidempään kuin on kohtuudella välttämätöntä tarvittavien hallinnollisten menettelyjen toteuttamiseksi asianmukaista huolellisuutta noudattaen, kunnes tämän asetuksen mukainen siirto toteutetaan.

4. Tämän artiklan nojalla säilöön otettujen hakijoiden säilöönotto-olosuhteiden ja heille myönnettävien takeiden osalta sovelletaan direktiivin (EU) 2024/1346 11, 12 ja 13 artiklaa.

5. Hallinto- tai oikeusviranomaisten on annettava määräys tämän artiklan mukaisesta säilöönotosta kirjallisena. Säilöönottomääräyksessä on todettava sen perusteena olevat tosiseikat ja oikeudelliset seikat. Jos säilöönottomääräyksen antaa hallintoviranomainen, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että oikeusviranomainen tutkii viipymättä säilöönoton laillisuuden viran puolesta tai hakijan pyynnöstä tai kummastakin.

45 artikla

Säilöön otettuja hakijoita koskevat määräajat

1. Poiketen siitä, mitä 39 ja 41 artiklassa säädetään, jos henkilö otetaan säilöön 44 artiklan nojalla, määräaika vastaanottopyynnön tai takaisinottoilmoituksen esittämiselle saa olla enintään kaksi viikkoa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen rekisteröinnistä tai enintään kaksi viikkoa Eurodac-osuman saamisesta, jos ilmoituksen tehneessä jäsenvaltiossa ei ole rekisteröity uutta hakemusta.

Jos hakija otetaan säilöön myöhemmin kuin hakemuksen rekisteröintivaiheessa, määräaika vastaanottopyynnön tai takaisinottoilmoituksen esittämiselle saa olla enintään viikko päivästä, jona henkilö otettiin säilöön.

2. Poiketen siitä, mitä 40 artiklan 1 kohdassa säädetään, vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion on vastattava mahdollisimman pian ja joka tapauksessa yhden viikon kuluessa pyynnön saamisesta. Jos jäsenvaltio ei vastaa yhden viikon kuluessa, sen katsotaan hyväksyneen vastaanottopyynnön, jolloin syntyy velvoite ottaa henkilö vastaan, mukaan lukien velvoite huolehtia asianmukaisista maahantulojärjestelyistä.

3. Poiketen siitä, mitä 46 artiklassa säädetään, jos henkilö otetaan säilöön, hänet on siirrettävä siirron toteuttavasta jäsenvaltiosta vastuussa olevaan jäsenvaltioon niin pian kuin se on käytännössä mahdollista ja viiden viikon kuluessa

a) päivästä, jona vastaanottopyyntö hyväksyttiin tai takaisinottoilmoitus vahvistettiin, tai

b) päivästä, jona muutoksenhaulla tai uudelleenkäsittelyllä ei enää ole lykkäävää vaikutusta 43 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

4. Jos siirron toteuttava jäsenvaltio ei noudata vastaanottopyynnön tai takaisinottoilmoituksen esittämiselle asetettuja määräaikoja tai ei tee siirtopäätöstä 42 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa tai jos siirtoa ei toteuteta tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa viiden viikon määräajassa, henkilöä ei enää saa pitää säilössä. Tällöin sovelletaan edelleen 39, 41 ja 46 artiklaa.

VI JAKSO

Siirrot

46 artikla

Yksityiskohtaiset säännöt ja määräajat

1. Hakijan tai muun 36 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetun henkilön siirto siirron toteuttavasta jäsenvaltiosta vastuussa olevaan jäsenvaltioon on toteutettava siirron toteuttavan jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti asianomaisten jäsenvaltioiden välisten neuvottelujen jälkeen heti, kun se on käytännössä mahdollista, mutta kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun toinen jäsenvaltio on hyväksynyt vastaanottopyynnön tai vahvistanut takaisinottoilmoituksen tai kun on annettu lopullinen päätös siirtopäätöstä koskevasta muutoksenhausta tai uudelleenkäsittelystä, jolla on lykkäävä vaikutus 43 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on asetettava etusijalle hakijoiden siirrot, jotka toteutetaan 25–28 ja 34 artiklan perusteella esitettyjen pyyntöjen hyväksymisen jälkeen.

Jos siirrossa on kyse sisäisestä siirrosta, siirto on toteutettava 67 artiklan 11 kohdassa säädetyssä määräajassa.

Jos siirrot vastuussa olevaan jäsenvaltioon toteutetaan valvottuna lähtönä tai saattajan kanssa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että ne toteutetaan inhimillisellä tavalla sekä ihmisarvoa ja muita perusoikeuksia noudattaen ja täysimääräisesti kunnioittaen.

Siirron toteuttava jäsenvaltio myöntää tarvittaessa asianomaiselle henkilölle kulkuluvan. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä kulkuluvan mallin. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Vastuussa olevan jäsenvaltion on ilmoitettava siirron toteuttavalle jäsenvaltiolle tapauksen mukaan joko asianomaisen henkilön turvallisesta perille saapumisesta tai siitä, ettei tämä ole ilmoittautunut viranomaisille asetetussa määräajassa.

2. Jos siirtoa ei toteuteta 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyissä määräajoissa, vastuussa oleva jäsenvaltio vapautuu velvoitteestaan ottaa asianomainen henkilö vastaan tai takaisin ja vastuu siirtyy siirron toteuttavalle jäsenvaltiolle. Kyseistä määräaikaa voidaan jatkaa enintään yhteen vuoteen, jos siirtoa ei voitu toteuttaa asianomaisen henkilön vangitsemisen vuoksi, tai enintään kolmeen vuoteen siitä lukien, kun pyynnön esittänyt jäsenvaltio ilmoitti vastuussa olevalle jäsenvaltiolle, että asianomainen henkilö tai perheenjäsen, joka oli määrä siirtää yhdessä asianomaisen henkilön kanssa, on paennut, fyysisesti vastustaa siirtoa, tarkoituksella saattaa itsensä siirtoon kykenemättömäksi tai ei täytä siirron lääketieteellisiä edellytyksiä.

Jos asianomainen henkilö on jälleen viranomaisten käytettävissä ja 1 kohdassa tarkoitetusta määräajasta on jäljellä alle kolme kuukautta, siirron toteuttavalla jäsenvaltiolla on kolme kuukautta aikaa toteuttaa siirto.

3. Jos henkilön siirtämisessä on tapahtunut virhe tai siirtopäätös on kumottu muutoksenhaun tai uudelleenkäsittelyn perusteella siirron toteuttamisen jälkeen, siirron toteuttaneen jäsenvaltion on viipymättä otettava asianomainen henkilö takaisin.

4. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset menetelmät jäsenvaltioiden välisille neuvotteluille ja tietojenvaihdolle tämän artiklan soveltamista varten erityisesti tapauksissa, joissa on kyse lykätyistä tai viivästyneistä siirroista, hyväksytyksi katsotuista siirroista, alaikäisten tai riippuvuussuhteessa olevien henkilöiden siirroista sekä valvotuista siirroista. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

47 artikla

Siirron kustannukset

1. Asetuksen (EU) 2021/1147 20 artiklan mukaisesti hakijan tai muun tämän asetuksen 36 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetun henkilön siirron tämän asetuksen 46 artiklan nojalla toteuttavalle jäsenvaltiolle on suoritettava korvaus.

2. Jos asianomainen henkilö on siirrettävä takaisin johonkin jäsenvaltioon siksi, että siirrossa on tapahtunut virhe tai että siirtopäätös on kumottu muutoksenhaun tai uudelleenkäsittelyn perusteella siirron toteuttamisen jälkeen, siirron alun perin toteuttanut jäsenvaltio vastaa kustannuksista, jotka aiheutuvat asianomaisen henkilön siirtämisestä takaisin sen alueelle.

3. Tämän asetuksen nojalla siirrettäviä henkilöitä ei saa vaatia maksamaan siirroista aiheutuvia kustannuksia.

48 artikla

Tarvittavien tietojen vaihto ennen siirron toteuttamista

1. Jäsenvaltion, joka toteuttaa hakijan tai muun 36 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetun henkilön siirron, on ilmoitettava vastuussa olevalle jäsenvaltiolle siirrettävän henkilön henkilötiedot, jotka ovat asianmukaisia, olennaisia ja rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen vain sen varmistamiseksi, että vastuussa olevan jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltaiset viranomaiset pystyvät tarjoamaan kyseiselle henkilölle asianmukaisen avun, mihin sisältyy hänen elintärkeiden etujensa suojelemiseen tarvittava välitön terveydenhoito, jotta voidaan turvata tällä asetuksella ja muilla sovellettavilla turvapaikka-asioiden alan säädöksillä myönnetyn suojelun ja oikeuksien jatkuvuus. Kyseiset tiedot on toimitettava vastuussa olevalle jäsenvaltiolle kohtuullisessa ajassa ennen siirron toteuttamista, jotta sen toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävästi aikaa toteuttaa tarvittavat toimenpiteet.

2. Siirron toteuttavan jäsenvaltion on toimitettava vastuussa olevalle jäsenvaltiolle kaikki tiedot, jotka ovat välttämättömiä siirrettävän henkilön oikeuksista ja välittömistä erityistarpeista huolehtimiseksi, ja erityisesti

a) tiedot kaikista välittömistä toimenpiteistä, jotka vastuussa olevan jäsenvaltion on toteutettava sen varmistamiseksi, että siirrettävän henkilön erityistarpeista huolehditaan asianmukaisesti, mukaan lukien välitön terveydenhoito ja tarvittaessa järjestelyt, joita tarvitaan lapsen edun suojaamiseksi;

b) vastaanottavassa jäsenvaltiossa mahdollisesti oleskelevien perheenjäsenten, sukulaisten tai muiden omaisten yhteystiedot;

c) kun on kyse alaikäisistä, tiedot lapsen edun arvioinnista ja alaikäisten koulutuksesta;

d) tapauksen mukaan arvio hakijan iästä;

e) tapauksen mukaan asetuksen (EU) 2024/1356 17 artiklan mukainen seulontalomake, mukaan lukien mahdollinen lomakkeessa mainittu näyttö;

f) kaikki muut merkitykselliset tiedot.

3. Tietojenvaihtoa tämän artiklan nojalla saa tapahtua ainoastaan niiden viranomaisten välillä, jotka on ilmoitettu komissiolle tämän asetuksen 52 artiklan mukaisesti, ja siihen on käytettävä asetuksen (EY) N:o 1560/2003 18 artiklan nojalla perustettua sähköistä viestintäverkkoa. Vaihdettuja tietoja saa käyttää ainoastaan tämän artiklan 1 kohdassa säädettyihin tarkoituksiin, eikä niitä saa käsitellä edelleen.

4. Jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon helpottamiseksi komissio laatii täytäntöönpanosäädöksillä vakiolomakkeen tämän artiklan nojalla vaadittavien tietojen siirtoa varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen

5. Tämän artiklan nojalla tapahtuvaan tietojenvaihtoon sovelletaan 51 artiklan 8 ja 9 kohtaa.

49 artikla

Turvallisuuden kannalta merkityksellisten tietojen vaihto ennen siirron toteuttamista

Jos 41 artiklaa sovellettaessa siirron toteuttavalla jäsenvaltiolla on hallussaan tietoja, jotka viittaavat siihen, että on perusteltua syytä katsoa hakijan tai muun 36 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetun henkilön olevan vaaraksi jonkin jäsenvaltion kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tällaisten tietojen olemassaolosta vastuussa olevalle jäsenvaltiolle. Kyseisten jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten on jaettava tiedot keskenään tällaiseen tietojenvaihtoon käytettävien asianmukaisten kanavien kautta.

50 artikla

Terveydentilaa koskevien tietojen vaihto ennen siirron toteuttamista

1. Siirron toteuttavan jäsenvaltion on yksinomaan tarvittavan lääketieteellisen hoidon antamista varten toimitettava vastuussa olevalle jäsenvaltiolle siirrettävän henkilön erityistarpeita koskevat tiedot, joihin voi yksittäistapauksissa sisältyä tietoja kyseisen henkilön fyysisestä terveydestä tai mielenterveydestä, erityisesti kun kyseessä ovat haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, mukaan lukien vammaiset henkilöt, vanhukset, raskaana olevat naiset, alaikäiset ja henkilöt, joita on kidutettu, jotka on raiskattu tai jotka ovat joutuneet kokemaan muuta vakavaa henkistä, ruumiillista tai seksuaalista väkivaltaa, sikäli kuin nämä tiedot ovat kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltaisten viranomaisten saatavilla. Kyseiset tiedot toimitetaan yhteisellä terveystodistuksella, johon liitetään tarvittavat asiakirjat. Vastuussa olevan jäsenvaltion on varmistettava, että näistä erityistarpeista huolehditaan asianmukaisesti, etenkin jos kyseessä on välittömästi tarvittava lääketieteellinen hoito.

Komissio laatii täytäntöönpanosäädöksillä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun yhteisen terveystodistuksen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen

2. Siirron toteuttava jäsenvaltio toimittaa 1 kohdassa tarkoitetut tiedot vastuussa olevalle jäsenvaltiolle vasta saatuaan siihen hakijan tai hänen edustajansa nimenomaisen suostumuksen tai vain, kun tällainen tietojen toimittaminen on välttämätöntä kansanterveyden tai yleisen turvallisuuden suojelemiseksi tai, jos asianomainen henkilö on fyysisesti tai juridisesti estynyt antamasta suostumustaan, asianomaisen henkilön tai jonkun toisen henkilön elintärkeiden etujen suojaamiseksi. Se, että henkilö ei ole antanut tai on kieltäytynyt antamasta suostumusta, ei estä toteuttamasta siirtoa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja henkilökohtaisia terveystietoja saa käsitellä vain terveydenhuollon ammattihenkilö, jota koskee kansallisen lainsäädännön mukainen salassapitovelvollisuus, tai muu henkilö, jolla on vastaava salassapitovelvollisuus.

4. Tietojenvaihtoa tämän artiklan nojalla saa tapahtua ainoastaan 3 kohdassa tarkoitettujen terveydenhuollon ammattihenkilöiden tai muiden henkilöiden välillä. Vaihdettuja tietoja saa käyttää ainoastaan 1 kohdassa säädettyihin tarkoituksiin, eikä niitä saa käsitellä edelleen.

5. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset menetelmät ja käytännön järjestelyt 1 kohdassa tarkoitettua tietojenvaihtoa varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen

6. Tämän artiklan nojalla tapahtuvaan tietojenvaihtoon sovelletaan 51 artiklan 8 ja 9 kohtaa.

VI LUKU

Hallinnollinen yhteistyö

51 artikla

Tietojen jakaminen

1. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava niitä pyytäville jäsenvaltioille tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa henkilöä koskevat henkilötiedot, jotka ovat asianmukaisia, olennaisia ja rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen seuraavia tarkoituksia varten:

a) vastuussa olevan jäsenvaltion määrittäminen;

b) kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittely;

c) tämän asetuksen mukaisten muiden velvoitteiden täytäntöönpano;

d) palauttamispäätöksen täytäntöönpano.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin saavat sisältyä ainoastaan seuraavat tiedot:

a) asianomaisen henkilön ja tapauksen mukaan hänen perheenjäsentensä, sukulaistensa tai muiden omaistensa henkilötiedot eli suku- ja etunimi sekä tapauksen mukaan entiset nimet, lisä- tai salanimet, nykyinen ja aiempi kansalaisuus, syntymäaika ja -paikka;

b) tiedot henkilö- ja matkustusasiakirjoista, mukaan lukien asiakirjan numero, voimassaolo, myöntämispäivämäärä, asiakirjan myöntänyt viranomainen ja myöntämispaikka;

c) muut tiedot, jotka ovat asetuksen (EU) 2024/1358 mukaisesti tarpeen asianomaisen henkilön henkilöllisyyden toteamiseksi, mukaan lukien asianomaisen jäsenvaltion hakijalta erityisesti tämän asetuksen 67 artiklan 8 kohdan soveltamiseksi keräämät biometriset tiedot;

d) tiedot oleskelupaikoista ja käytetyistä matkareiteistä;

e) tiedot jonkin jäsenvaltion myöntämistä oleskeluasiakirjoista tai viisumeista;

f) tiedot paikasta, jossa hakemus rekisteröitiin;

g) tiedot mahdollisen aiemman kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen rekisteröintipäivästä, vireillä olevan hakemuksen rekisteröintipäivästä, hakemuksen käsittelyvaiheesta ja päätöksestä, jos sellainen on tehty.

3. Jos se on tarpeen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyä varten, vastuussa oleva jäsenvaltio voi pyytää toista jäsenvaltiota ilmoittamaan, mitä perusteita hakija on esittänyt hakemukselleen, ja tapauksen mukaan hakijaa koskevien mahdollisten päätösten perustelut. Jos vastuussa oleva jäsenvaltio soveltaa asetuksen (EU) 2024/1348 55 artiklaa, kyseinen jäsenvaltio voi myös pyytää tietoja, joiden perusteella sen toimivaltaiset viranomaiset voivat todeta, onko tullut esiin tai onko hakija esittänyt uusia seikkoja. Pyynnön saanut jäsenvaltio voi kieltäytyä vastaamasta pyyntöön, jos tällaisten tietojen toimittaminen todennäköisesti vaarantaisi sen olennaiset edut tai vahingoittaisi asianomaisen henkilön tai muiden henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojaa. Pyynnön esittävän jäsenvaltion on ilmoitettava hakijalle etukäteen, mitä nimenomaisia tietoja kyseinen pyyntö koskee ja mistä syystä se esitetään.

4. Tiedonsaantipyyntöjä voidaan esittää ainoastaan yksittäisen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tai sisäisenä siirtona toteutettavan siirron yhteydessä. Kyseisessä pyynnössä on esitettävä sen perusteet ja, jos pyynnön tarkoituksena on tarkistaa vastuun sellaisen määräytymisperusteen olemassaolo, joka todennäköisesti aiheuttaa vastuun syntymisen pyynnön saaneelle jäsenvaltiolle, pyynnössä on mainittava, mihin näyttöön se perustuu, mukaan lukien merkitykselliset luotettavista lähteistä saadut tiedot siitä, millä tavoin ja keinoin hakijat tulevat jäsenvaltioiden alueelle, tai mihin hakijan lausuntojen yksityiskohtaiseen ja todennettavissa olevaan osaan se perustuu. Tällaiset luotettavista lähteistä saadut merkitykselliset tiedot eivät yksinään riitä määrittämään tämän asetuksen mukaista jäsenvaltion vastuuta ja toimivaltaa, mutta ne voivat vaikuttaa muiden jotakin yksittäistä hakijaa koskevien tietojen arviointiin.

5. Pyynnön saanut jäsenvaltio on velvollinen vastaamaan pyyntöön kolmen viikon kuluessa. Vastauksen viivästyminen on perusteltava asianmukaisesti. Kolmen viikon määräajan noudattamatta jättäminen ei vapauta pyynnön saanutta jäsenvaltiota velvollisuudesta vastata pyyntöön. Jos kyseinen pyynnön saanut jäsenvaltio jättää antamatta tietoja, jotka osoittavat sen olevan vastuussa hakemuksen käsittelystä, kyseinen jäsenvaltio ei voi vedota 39 artiklassa säädettyjen määräaikojen ylittymiseen perusteena sille, että se kieltäytyy noudattamasta vastaanottopyyntöä. Tällöin 39 artiklassa säädettyjä vastaanottopyynnön esittämistä koskevia määräaikoja jatketaan ajanjaksolla, joka vastaa pyynnön saaneen jäsenvaltion vastauksen viivästymisaikaa.

6. Tietoja vaihdetaan jäsenvaltion pyynnöstä, ja tietojenvaihtoa saa tapahtua ainoastaan sellaisten viranomaisten välillä, joiden nimeämisestä kukin jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

7. Vaihdettuja tietoja voidaan käyttää ainoastaan 1 kohdassa esitettyihin tarkoituksiin. Kussakin jäsenvaltiossa tällaisia tietoja voidaan toimittaa niiden luonteen ja vastaanottavan viranomaisen toimivallan mukaan ainoastaan niille viranomaisille ja tuomioistuimille, joiden tehtävänä on

a) vastuussa olevan jäsenvaltion määrittäminen;

b) kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittely;

c) tämän asetuksen mukaisten muiden velvoitteiden täytäntöönpano.

8. Tiedot antavan jäsenvaltion on varmistettava, että tiedot ovat täsmällisiä ja ajan tasalla. Jos ilmenee, että jäsenvaltio on antanut virheellisiä tietoja tai tietoja, joita ei olisi pitänyt antaa, asiasta on välittömästi ilmoitettava jäsenvaltioille, joille tiedot on annettu. Näiden on oikaistava tällaiset tiedot tai poistettava ne.

9. Kussakin asianomaisessa jäsenvaltiossa on vaihdettujen tietojen lähettäminen ja vastaanottaminen kirjattava asianomaisen henkilön henkilökansioon tai erilliseen rekisteriin.

52 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset ja niiden resurssit

1. Kunkin jäsenvaltion on viipymättä ilmoitettava komissiolle tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisestä vastaavat toimivaltaiset viranomaiset ja niitä koskevat muutokset. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseisillä viranomaisilla on tarvittavat henkilöresurssit ja aineelliset ja taloudelliset resurssit, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä, joissa on kyse kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämismenettelyjen nopeasta ja tehokkaasta soveltamisesta ja erityisesti menettelyllisten oikeuksien ja perusoikeuksien turvaamisesta, nopean menettelyn varmistamisesta eri jäsenvaltioissa olevien perheenjäsenten ja sukulaisten yhteen saattamiseksi, vastaamisesta tiedonsaantipyyntöihin, vastaanottopyyntöihin ja takaisinottoilmoituksiin säädetyissä määräajoissa sekä soveltuvin osin IV osan mukaisten velvoitteiden noudattamisesta.

2. Komissio julkaisee kootun luettelon 1 kohdassa tarkoitetuista viranomaisista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Jos kyseiseen luetteloon tehdään muutoksia, komissio julkaisee päivitetyn kootun luettelon kerran vuodessa.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten henkilöstölle annetaan tämän asetuksen soveltamista varten tarvittava koulutus.

4. Komissio perustaa täytäntöönpanosäädöksillä suojatut sähköiset viestintäkanavat 1 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten välille sekä kyseisten viranomaisten ja turvapaikkaviraston välille tietojen, asetuksen (EU) 2024/1358 mukaisesti kerättyjen biometristen tietojen, pyyntöjen, ilmoitusten, vastausten ja muun kirjallisen kirjeenvaihdon välittämistä varten ja sen varmistamiseksi, että lähettäjät saavat automaattisesti sähköisen vastaanottotodistuksen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

53 artikla

Hallinnolliset järjestelyt

1. Jäsenvaltiot voivat kahdenvälisesti sopia keskinäisistä hallinnollisista järjestelyistä, jotka koskevat tämän asetuksen täytäntöönpanoon liittyviä käytännön yksityiskohtia, jotta voidaan helpottaa asetuksen soveltamista ja parantaa sen vaikuttavuutta. Tällaiset järjestelyt voivat koskea

a) yhteyshenkilöiden vaihtoa;

b) menettelyjen yksinkertaistamista ja hakijoiden vastaanottopyyntöjen tai takaisinottoilmoitusten toimittamiseen ja käsittelyyn sovellettavien määräaikojen lyhentämistä;

c) IV osan nojalla esitettyjä yhteisvastuutarjouksia.

2. Jäsenvaltiot voivat myös pitää voimassa neuvoston asetuksen (EY) N:o 343/2003 ([41]) ja asetuksen (EU) N:o 604/2013 nojalla sovitut hallinnolliset järjestelyt. Siltä osin kuin tällaiset järjestelyt eivät ole yhteensopivia tämän asetuksen kanssa, asianomaisten jäsenvaltioiden on muutettava kyseisiä järjestelyjä niin, että mahdolliset yhteensopimattomuudet poistuvat.

3. Ennen 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista järjestelyistä sopimista tai niiden muuttamista asianomaisten jäsenvaltioiden on kuultava komissiota järjestelyn yhteensopivuudesta tämän asetuksen kanssa.

4. Jos komissio katsoo, että 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut järjestelyt eivät ole yhteensopivia tämän asetuksen kanssa, se ilmoittaa asiasta asianomaisille jäsenvaltioille kohtuullisen ajan kuluessa. Asianomaisten jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki asianmukaiset toimet kyseisen järjestelyn muuttamiseksi kohtuullisessa ajassa niin, että tällaiset yhteensopimattomuudet poistuvat.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista 1 kohdassa tarkoitetuista järjestelyistä sekä niiden mahdollisista irtisanomisista tai muutoksista.

54 artikla

Vastuussa olevien yksiköiden verkosto

Turvapaikkavirasto perustaa yhden tai useamman 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten verkoston ja helpottaa sen tai niiden toimintaa, jotta voidaan tehostaa käytännön yhteistyötä, myös siirtoja, ja tietojen jakamista kaikista tämän asetuksen täysimääräiseen soveltamiseen liittyvistä asioista, mukaan lukien käytännön työvälineiden, parhaiden käytäntöjen ja ohjeistuksen kehittäminen.

Euroopan raja- ja merivartiovirasto sekä muut asiaankuuluvat unionin elimet, toimistot ja virastot voivat tarvittaessa olla edustettuina tällaisissa verkostoissa.

VII LUKU

Sovittelu

55 artikla

Sovittelu

1. Jotta voidaan helpottaa tämän asetuksen nojalla perustettujen mekanismien asianmukaista toimintaa ja ratkaista sen soveltamiseen liittyviä ongelmia, jos kahdella tai useammalla jäsenvaltiolla on ongelmia tähän asetukseen perustuvassa yhteistyössään tai asetuksen niiden keskisessä soveltamisessa ja kun yksi tai useampi niistä sitä pyytää, asianomaisten jäsenvaltioiden on järjestettävä viipymättä neuvotteluja tarkoituksenmukaisten ratkaisujen löytämiseksi kohtuullisessa ajassa SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetun vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti.

Tiedot kohdatuista ongelmista ja löydetystä ratkaisusta voidaan tarvittaessa ilmoittaa komissiolle ja muille jäsenvaltioille 77 artiklassa tarkoitetussa komiteassa.

2. Jos 1 kohdan nojalla ei päästä ratkaisuun tai jos ongelmat jatkuvat, yksi tai useampi asianomainen jäsenvaltio voi pyytää komissiota järjestämään neuvotteluja asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa tarkoituksenmukaisten ratkaisujen löytämiseksi. Komissio järjestää tällaiset neuvottelut viipymättä. Asianomaisten jäsenvaltioiden on osallistuttava aktiivisesti neuvotteluihin. Jäsenvaltioiden ja komission on kaikin tavoin toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet asian ratkaisemiseksi viipymättä. Komissio voi antaa asianomaisille jäsenvaltioille osoitettuja suosituksia, joissa esitetään toteutettavat toimenpiteet ja asianmukaiset määräajat.

([41]) Neuvoston asetus (EY) N:o 343/2003, annettu 18 päivänä helmikuuta 2003, niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio (EUVL L 50, 25.2.2003, s. 1).

Tiedot kohdatuista ongelmista, annetuista suosituksista ja löydetystä ratkaisusta voidaan tarvittaessa ilmoittaa muille jäsenvaltioille 77 artiklassa tarkoitetussa komiteassa.

Tämän artiklan mukainen menettely ei vaikuta tässä asetuksessa säädettyihin määräaikoihin yksittäistapauksissa.

3. Tämä artikla ei vaikuta SEUT 258 ja 260 artiklan mukaiseen komission valtaan valvoa unionin oikeuden soveltamista. Sillä ei myöskään rajoiteta asianomaisten jäsenvaltioiden mahdollisuutta saattaa riitansa Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi SEUT 273 artiklan mukaisesti tai saattaa asia sen käsiteltäväksi SEUT 259 artiklan mukaisesti.

IV OSA

YHTEISVASTUU

I LUKU

Yhteisvastuumekanismi

56 artikla

Vuotuinen yhteisvastuureservi

1. Vuotuinen yhteisvastuureservi, joka sisältää 57 artiklassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä vahvistetut tarjoukset, joista jäsenvaltiot ovat antaneet sitoumukset korkean tason foorumin kokouksessa, on tärkein väline yhteisvastuutoimenpiteiden toteuttamiseen muuttoliikepaineen alaisena olevien jäsenvaltioiden hyväksi ja perustuu 12 artiklassa tarkoitetussa komission ehdotuksessa yksilöityihin tarpeisiin.

2. Vuotuinen yhteisvastuureservi muodostuu seuraavan tyyppisistä yhteisvastuutoimenpiteistä, joita pidetään keskenään samanarvoisina:

a) seuraavien henkilöiden sisäiset siirrot 67 ja 68 artiklan mukaisesti:

   i) kansainvälistä suojelua hakevat henkilöt;

   ii) jos asianomaiset osallistuva ja hyötyvä jäsenvaltio ovat kahdenvälisesti niin sopineet, kansainvälistä suojelua saavat henkilöt, joille on myönnetty kansainvälinen suojelu alle kolme vuotta ennen 57 artiklassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanosäädöksen hyväksymistä;

b) jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka on tarkoitettu ensisijaisesti jäsenvaltioissa muuttoliikkeen, vastaanoton, turvapaikka-asioiden, lähtöä edeltävän uudelleenkotouttamisen, rajaturvallisuuden ja operatiivisen tuen alalla toteutettaviin toimiin mutta joilla voidaan myös antaa tukea kolmansissa maissa tai niihin liittyen toteutettaviin toimiin, joilla voi olla suora vaikutus muuttovirtoihin jäsenvaltioiden ulkorajoilla tai joilla voidaan parantaa asianomaisen kolmannen maan turvapaikka-, vastaanotto- ja maahanmuuttojärjestelmiä, mukaan lukien tuetun vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotouttamisen ohjelmat, 64 artiklan mukaisesti;

c) muuttoliikkeen, vastaanoton, turvapaikka-asioiden, palauttamisen ja uudelleenkotouttamisen sekä rajaturvallisuuden alalla toteutettavat vaihtoehtoiset yhteisvastuutoimenpiteet, joissa keskitytään operatiiviseen tukeen, valmiuksien kehittämiseen, palveluihin, henkilöstön tukeen, tiloihin ja teknisiin laitteisiin, 65 artiklan mukaisesti.

Hyötyvien jäsenvaltioiden on pantava tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetut kolmansissa maissa tai niihin liittyen toteutettavat toimet täytäntöön tämän asetuksen ja asetuksen (EU) 2021/1147 soveltamisalan ja tavoitteiden mukaisesti.

3. Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet kolmansissa maissa toteutettavia hankkeita varten on kohdennettava erityisesti

a) turvapaikka- ja vastaanottokapasiteetin lisäämiseen kolmansissa maissa, myös lujittamalla inhimillistä ja institutionaalista asiantuntemusta ja kapasiteettia;

b) laillisen muuttoliikkeen ja hallitun liikkuvuuden edistämiseen, myös vahvistamalla muuttoliikettä, pakkomuuttoa ja laillisia maahantuloväyliä koskevia kahdenvälisiä, alueellisia ja kansainvälisiä kumppanuuksia ja liikkuvuuskumppanuuksia;

c) alkuperämaahan palaavien muuttajien ja heidän perheidensä tuetun vapaaehtoisen paluun ja kestävän uudelleenkotouttamisen ohjelmien tukemiseen;

d) muuttajien salakuljetuksen ja ihmiskaupan aiheuttamien haavoittuvuuksien vähentämiseen sekä salakuljetuksen ja ihmiskaupan vastaisiin ohjelmiin;

e) toimivien ja ihmisoikeuksiin perustuvien muuttoliikepolitiikkojen tukemiseen.

57 artikla

Neuvoston täytäntöönpanosäädös vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta

1. Neuvosto antaa 12 artiklassa tarkoitetun komission ehdotuksen perusteella ja 13 artiklassa tarkoitetussa korkean tason foorumissa käydyn sitoumusmenettelyn mukaisesti vuosittain ennen kunkin kalenterivuoden päättymistä täytäntöönpanosäädöksen, jolla muodostetaan vuotuinen yhteisvastuureservi ja johon sisältyvät unionin tason vuotuista yhteisvastuureserviä varten tarvittavien sisäisten siirtojen ja rahoitusosuuksien viiteluvut sekä nimenomaiset sitoumukset, joita kukin jäsenvaltio on antanut kustakin 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta yhteisvastuutarjouksen tyypistä 13 artiklassa tarkoitetussa korkean tason foorumin kokouksessa. Neuvosto hyväksyy tässä kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen määräenemmistöllä. Neuvosto voi muuttaa 12 artiklassa tarkoitettua komission ehdotusta määräenemmistöllä.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä vahvistetaan tarvittaessa myös se ohjeellinen prosenttiosuus vuotuisesta yhteisvastuureservistä, joka voidaan asettaa niiden jäsenvaltioiden käyttöön, jotka ovat muuttoliikepaineen alaisena sen vuoksi, että sinne on etsintä- ja pelastusoperaatioita seuranneen toistuvan maihin laskemisen vuoksi tullut suuria määriä maahantulijoita, ottaen huomioon asianomaisten jäsenvaltioiden maantieteelliset erityispiirteet. Siinä voidaan myös määrittää 56 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädettyjä muita yhteisvastuun muotoja, jos tällaisille toimenpiteille tulee tarvetta asianomaisissa jäsenvaltioissa muuttoliikkeen alalla ilmenevien erityisten haasteiden vuoksi.

3. Jäsenvaltioiden on 13 artiklassa tarkoitetussa korkean tason foorumin kokouksessa tehtävä päätelmä yleisestä viiteluvusta kullekin vuotuiseen yhteisvastuureserviin sisältyvälle yhteisvastuutoimenpiteelle 12 artiklassa tarkoitetun komission ehdotuksen perusteella. Kyseisen kokouksen aikana jäsenvaltioiden on myös annettava sitoumukset tarjouksistaan vuotuiseen yhteisvastuureserviin tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti ja noudattaen 66 artiklassa säädetyn viiteperusteen mukaisesti laskettua pakollista oikeudenmukaista osuuttaan.

4. Tämän artiklan 3 kohtaa täytäntöön pannessaan jäsenvaltioilla on oltava täysi harkintavalta valita jokin 56 artiklan 2 kohdassa luetelluista yhteisvastuutoimenpiteiden tyypeistä tai niiden yhdistelmä. Jäsenvaltioiden, jotka antavat sitoumuksia vaihtoehtoisista yhteisvastuutoimenpiteistä, on ilmoitettava tällaisten toimenpiteiden rahallinen arvo objektiivisten kriteerien perusteella. Vaikka vaihtoehtoisia yhteisvastuutoimenpiteitä ei olisi määritetty 12 artiklassa tarkoitetussa komission ehdotuksessa, jäsenvaltiot voivat silti antaa sitoumuksia tällaisista toimenpiteistä. Jos hyötyvä jäsenvaltio ei pyydä tällaisia toimenpiteitä määrättynä vuonna, ne muunnetaan rahoitusosuuksiksi.

58 artikla

Tiedot koskien komission päätöksessä muuttoliikepaineen alaisena olevaksi määritetyn jäsenvaltion aikomusta käyttää vuotuista yhteisvastuureserviä

1. Jäsenvaltion, joka on 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä määritetty muuttoliikepaineen alaisena olevaksi, on 57 artiklassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanosäädöksen hyväksymisen jälkeen ilmoitettava komissiolle ja neuvostolle, jos se aikoo hyödyntää vuotuista yhteisvastuureserviä. Komissio ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille.

2. Asianomaisen jäsenvaltion on annettava tiedot myös tilanteen korjaamiseksi tarvittavien 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisvastuutoimenpiteiden tyypistä ja tasosta, mukaan lukien tarvittaessa EU:n pysyvään muuttoliikkeen hallinnan tukivälineistöön kuuluvien välineiden mahdollinen käyttö. Jos kyseinen jäsenvaltio aikoo käyttää rahoitusosuuksia, sen on myös yksilöitävä asianomaiset unionin meno-ohjelmat.

3. Kun 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on vastaanotettu, asianomaisen jäsenvaltion on voitava käyttää vuotuista yhteisvastuureserviä 60 artiklan mukaisesti. EU:n yhteisvastuukoordinaattori kutsuu teknisen tason foorumin koolle viipymättä ja joka tapauksessa kymmenen päivän kuluessa tietojen vastaanottamisesta yhteisvastuutoimenpiteiden operatiivista toimeenpanoa varten.

59 artikla

Muuttoliikepaineen alaiseksi itsensä katsovan jäsenvaltion ilmoitus tarpeesta käyttää vuotuista yhteisvastuureserviä

1. Jos jäsenvaltiota ei ole 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä määritetty muuttoliikepaineen alaisena olevaksi mutta se katsoo olevansa muuttoliikepaineen alaisena, sen on ilmoitettava komissiolle tarpeestaan hyödyntää vuotuista yhteisvastuureserviä ja tiedotettava asiasta neuvostolle. Komissio tiedottaa asiasta Euroopan parlamentille.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen on sisällytettävä seuraavat:

a) asianmukaiset perustelut muuttoliikepaineen olemassaolosta ja laajuudesta ilmoituksen antaneessa jäsenvaltiossa, mukaan lukien ajantasaiset tiedot 9 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista indikaattoreista;

b) tiedot tilanteen korjaamiseksi tarvittavien 56 artiklassa tarkoitettujen yhteisvastuutoimenpiteiden tyypistä ja tasosta, mukaan lukien tarvittaessa EU:n pysyvään muuttoliikkeen hallinnan tukivälineistöön kuuluvien välineiden mahdollinen käyttö ja, jos asianomainen jäsenvaltio aikoo käyttää rahoitusosuuksia, asianomaisten unionin meno-ohjelmien yksilöinti;

c) kuvaus siitä, miten vuotuisen yhteisvastuureservin käyttö voisi vakauttaa tilanteen;

d) maininta siitä, miten asianomainen jäsenvaltio aikoo korjata mahdolliset havaitut haavoittuvuudet vastuun, varautumisen tai häiriönsietokyvyn alalla.

3. Jos komissio sitä pyytää, turvapaikkavirasto, Euroopan raja- ja merivartiovirasto ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto sekä asianomainen jäsenvaltio avustavat komissiota muuttoliikepainetta koskevan arvioinnin tekemisessä.

4. Komissio arvioi ilmoituksen pikaisesti ottaen huomioon 9 ja 10 artiklassa säädetyt tiedot, sen, onko ilmoituksen antanut jäsenvaltio 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä määritetty muuttoliikepaineen riskin alaisena olevaksi, unionin kokonaistilanteen, tilanteen ilmoituksen antaneessa jäsenvaltiossa edeltävien 12 kuukauden aikana ja ilmoituksen antaneen jäsenvaltion ilmaisemat tarpeet sekä tekee päätöksen siitä, onko jäsenvaltion katsottava olevan muuttoliikepaineen alaisena. Jos komissio päättää, että kyseinen jäsenvaltio on muuttoliikepaineen alaisena, asianomaisesta jäsenvaltiosta tulee hyötyvä jäsenvaltio, paitsi jos siltä evätään vuotuisen yhteisvastuureservin hyödyntäminen tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti.

5. Komissio toimittaa päätöksensä viipymättä asianomaiselle jäsenvaltiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Jos komission päätöksessä todetaan, että ilmoituksen antanut jäsenvaltio on muuttoliikepaineen alaisena, EU:n yhteisvastuukoordinaattori kutsuu teknisen tason foorumin koolle viipymättä ja kahden viikon kuluessa siitä, kun komission päätös on toimitettu asianomaiselle jäsenvaltiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle, yhteisvastuutoimenpiteiden operatiivista toimeenpanoa varten. EU:n yhteisvastuukoordinaattori kutsuu teknisen tason foorumin koolle, paitsi jos komissio katsoo tai neuvosto päättää antamalla täytäntöönpanosäädöksen kahden viikon kuluessa siitä, kun komission päätös on toimitettu asianomaiselle jäsenvaltiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle, että vuotuisessa yhteisvastuureservissä ei ole riittävästi kapasiteettia, jotta asianomaisen jäsenvaltion voitaisiin antaa hyödyntää vuotuista yhteisvastuureserviä, tai että on olemassa muita objektiivisia syitä olla sallimatta kyseisen jäsenvaltion hyödyntää vuotuista yhteisvastuureserviä.

7. Jos neuvosto päättää, että vuotuisessa yhteisvastuureservissä ei ole riittävästi kapasiteettia, sovelletaan 13 artiklan 4 kohtaa ja korkean tason foorumi kutsutaan koolle viimeistään viikon kuluttua komission päätöksestä.

Jos komission päätöksessä hylätään jäsenvaltion pyyntö tulla katsotuksi muuttoliikepaineen alaisena olevaksi, ilmoituksen antanut jäsenvaltio voi antaa komissiolle ja neuvostolle uuden ilmoituksen, joka sisältää asiaankuuluvia lisätietoja.

60 artikla

Yhteisvastuutarjousten operatiivinen toimeenpano ja koordinointi

1. Teknisen tason foorumissa jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä keskenään ja komission kanssa, jotta voidaan varmistaa asianomaisen vuoden vuotuisen yhteisvastuureservin yhteisvastuutarjousten vaikuttava ja tehokas operatiivinen toimeenpano tasapainoisella ja oikea-aikaisella tavalla ottaen huomioon yksilöidyt ja arvioidut tarpeet sekä käytettävissä olevat yhteisvastuutarjoukset.

2. EU:n yhteisvastuukoordinaattori koordinoi muuttoliiketilanteen kehityksen huomioon ottaen yhteisvastuutarjousten operatiivista toimeenpanoa, jotta voidaan varmistaa käytettävissä olevien yhteisvastuutarjousten tasapuolinen jakautuminen hyötyvien jäsenvaltioiden kesken.

3. Määritettyjen yhteisvastuutoimenpiteiden operatiivisen toimeenpanon yhteydessä jäsenvaltioiden on rahoitusosuuksien toteuttamista lukuun ottamatta toteutettava 56 artiklassa tarkoitetut tiettyä vuotta koskevat sitoumustensa mukaiset yhteisvastuutarjoukset ennen kyseisen vuoden loppua, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 65 artiklan 3 kohdan ja 67 artiklan 12 kohdan soveltamista.

Osallistuvien jäsenvaltioiden on ennen vuoden loppua toteutettava sitoumuksensa oikeasuhteisesti siihen nähden, kuinka suuren kokonaissitoumuksen ne ovat antaneet tietyn vuoden vuotuiseen yhteisvastuureserviin.

Jäsenvaltiot, joille on myönnetty yhteisvastuutarjousten täysimääräinen vähentäminen 61 tai 62 artiklan mukaisesti tai jotka ovat itse hyötyviä jäsenvaltioita 58 artiklan 1 kohdan ja 59 artiklan 4 kohdan nojalla, eivät ole velvollisia toteuttamaan 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja sitoumustensa mukaisia yhteisvastuutarjouksia tiettynä vuonna.

Osallistuvien jäsenvaltioiden ei edellytetä toteuttavan 56 artiklan 2 kohdan nojalla antamiaan sitoumuksia eikä soveltavan vastuun korvaamisia suhteessa hyötyvään jäsenvaltioon 63 artiklan nojalla, jos komissio on 11 artiklassa tai 59 artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa päätöksessä yksilöinyt kyseisessä hyötyvässä jäsenvaltiossa järjestelmäpuutteita, jotka liittyvät tämän asetuksen III osassa säädettyihin sääntöihin ja joilla voisi olla tämän asetuksen toiminnan kannalta vakavia kielteisiä seurauksia.

4. Teknisen tason foorumin vuotuisen syklin ensimmäisen kokouksen aikana osallistuvat ja hyötyvät jäsenvaltiot voivat yksilöityjen tarpeiden perusteella ilmaista kohtuullisia toiveita, jotka koskevat mahdollisten sisäisen siirron ehdokkaiden profiileja ja niiden omien yhteisvastuutarjousten mahdollista toteuttamisaikataulua, ottaen huomioon, että hyötyvät jäsenvaltiot tarvitsevat kiireellisiä toimia.

EU:n yhteisvastuukoordinaattori helpottaa jäsenvaltioiden välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä kyseisissä kysymyksissä.

Jäsenvaltioiden on sisäisiä siirtoja toteuttaessaan pidettävä ensisijaisina haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden sisäisiä siirtoja.

5. Turvapaikka-asioiden, rajaturvallisuuden ja muuttoliikkeen hallinnan alalla toimivaltaiset unionin elimet, toimistot ja virastot tarjoavat pyydettäessä ja toimeksiantojensa puitteissa tukea jäsenvaltioille ja komissiolle tämän osan asianmukaisen täytäntöönpanon ja toiminnan varmistamiseksi. Tällaista tukea voidaan antaa analyysien, asiantuntemuksen ja operatiivisen tuen muodossa. EU:n yhteisvastuukoordinaattori koordinoi turvapaikkaviraston, Euroopan raja- ja merivartioviraston tai minkä tahansa muun unionin elimen, toimiston tai viraston asiantuntijoiden tai ryhmien tarjoamaa apua yhteisvastuutarjousten operatiivisessa toimeenpanossa.

6. Jäsenvaltioiden on tammikuusta 2025 alkaen joka vuosi tammikuussa vahvistettava EU:n yhteisvastuukoordinaattorille kunkin edellisenä vuonna toteutetun yhteisvastuutoimenpiteen tasot.

61 artikla

Yhteisvastuutarjousten vähentäminen muuttoliikepaineeseen liittyvissä tapauksissa

1. Jäsenvaltio, joka on 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä määritetty muuttoliikepaineen alaisena olevaksi tai joka katsoo olevansa muuttoliikepaineen alaisena ja joka ei ole hyödyntänyt vuotuista yhteisvastuureserviä 58 artiklan mukaisesti tai ei ole ilmoittanut tarpeestaan käyttää vuotuista yhteisvastuureserviä 59 artiklan mukaisesti, voi milloin tahansa pyytää, että sen sitoumusten mukaisia tarjouksia, jotka vahvistetaan 57 artiklassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä, vähennetään osittain tai täysimääräisesti.

Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava pyyntönsä komissiolle. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava pyyntönsä tiedoksi myös neuvostolle.

2. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu pyynnön esittävä jäsenvaltio on jäsenvaltio, jota ei ole 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä määritetty muuttoliikepaineen alaisena olevaksi mutta joka katsoo olevansa muuttoliikepaineen alaisena, kyseisen jäsenvaltion on sisällytettävä pyyntöönsä

a) kuvaus siitä, miten sen sitoumusten mukaisten tarjousten täysimääräinen tai osittainen vähentäminen voisi auttaa vakauttamaan tilanteen;

b) maininta siitä, olisiko sitoumuksen mukainen tarjous mahdollista korvata toisen tyyppisellä yhteisvastuutarjouksella;

c) maininta siitä, miten kyseinen jäsenvaltio korjaa mahdolliset havaitut haavoittuvuudet vastuun, varautumisen tai häiriönsietokyvyn alalla;

d) asianmukaiset perustelut muuttoliikepaineen olemassaolosta ja laajuudesta pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa.

Tällaista pyyntöä arvioidessaan komissio ottaa huomioon myös 9 ja 10 artiklassa säädetyt tiedot.

3. Komissio ilmoittaa tekemästään pyyntöä koskevasta arvioinnista neuvostolle neljän viikon kuluessa tämän artiklan mukaisesti toimitetun pyynnön vastaanottamisesta. Komissio tiedottaa kyseisestä arvioinnista myös Euroopan parlamentille.

4. Komission tekemän arvioinnin saatuaan neuvosto hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jolla määritetään, annetaanko jäsenvaltiolle lupa poiketa 57 artiklassa tarkoitetusta neuvoston täytäntöönpanosäädöksestä.

62 artikla

Yhteisvastuutarjousten vähentäminen merkittävissä muuttoliiketilanteissa

1. Jos 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä on määritetty, että jäsenvaltiota kohtaa merkittävä muuttoliiketilanne, tai jos jäsenvaltio katsoo, että sitä kohtaa merkittävä muuttoliiketilanne, se voi milloin tahansa pyytää, että sen sitoumusten mukaisia tarjouksia, jotka vahvistetaan 57 artiklassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä, vähennetään osittain tai täysimääräisesti.

Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava pyyntönsä komissiolle. Asianomaisen jäsenvaltion on välitettävä pyyntönsä tiedoksi neuvostolle.

2. Jos 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä on määritetty, että pyynnön esittävää jäsenvaltiota kohtaa merkittävä muuttoliiketilanne, pyyntöön on sisällytettävä seuraavat:

a) kuvaus siitä, miten sen sitoumusten mukaisten tarjousten täysimääräinen tai osittainen vähentäminen voisi auttaa vakauttamaan tilanteen;

b) maininta siitä, olisiko sitoumuksen mukainen tarjous mahdollista korvata toisen tyyppisellä yhteisvastuutarjouksella;

c) maininta siitä, miten kyseinen jäsenvaltio korjaa mahdolliset havaitut haavoittuvuudet vastuun, varautumisen tai häiriönsietokyvyn alalla;

d) asianmukaiset perustelut turvapaikka-, vastaanotto- ja maahanmuuttojärjestelmän siitä osa-alueesta, jolla kapasiteetin äärirajat on saavutettu, ja maininta siitä, miten kyseisen jäsenvaltion kapasiteetin äärirajojen saavuttaminen tällä tietyllä osa-alueella vaikuttaa sen kykyyn täyttää sitoumuksensa.

3. Jos 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä ei ole määritetty, että pyynnön esittävää jäsenvaltiota kohtaa merkittävä muuttoliiketilanne, mutta se katsoo, että sitä kohtaa merkittävä muuttoliiketilanne, pyyntöön on sisällytettävä tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi myös asianmukaiset perustelut pyynnön esittävän jäsenvaltion muuttoliiketilanteen merkittävyydestä. Tällaista pyyntöä arvioidessaan komissio ottaa huomioon myös 9 ja 10 artiklassa säädetyt tiedot ja sen, onko jäsenvaltion 11 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä määritetty olevan muuttoliikepaineen riskin alaisena.

4. Komissio ilmoittaa tekemästään pyyntöä koskevasta arvioinnista neuvostolle neljän viikon kuluessa tämän artiklan mukaisesti toimitetun pyynnön vastaanottamisesta. Komissio tiedottaa kyseisestä arvioinnista myös Euroopan parlamentille.

5. Komission tekemän arvioinnin saatuaan neuvosto hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jolla määritetään, annetaanko jäsenvaltiolle lupa poiketa 57 artiklassa tarkoitetusta neuvoston täytäntöönpanosäädöksestä.

63 artikla

Vastuun korvaamiset

1. Jos 57 artiklassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä vahvistetut sisäisistä siirroista annetut sitoumukset vuotuiseen yhteisvastuureserviin ovat vähintään 50 prosenttia 12 artiklassa tarkoitetussa komission ehdotuksessa ilmoitetusta määrästä, hyötyvä jäsenvaltio voi pyytää 69 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, että muut jäsenvaltiot ottavat sisäisten siirtojen sijasta vastuun sellaisten kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelystä, joiden osalta hyötyvä jäsenvaltio on määritetty vastuussa olevaksi.

2. Osallistuva jäsenvaltio voi ilmoittaa hyötyville jäsenvaltioille halukkuudestaan ottaa sisäisten siirtojen sijasta vastuun sellaisten kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelystä, joiden osalta hyötyvä jäsenvaltio on määritetty vastuussa olevaksi, seuraavissa tilanteissa:

a) jos 1 kohdassa vahvistettu kynnysarvo on saavutettu; tai

b) jos osallistuva jäsenvaltio on antanut sisäisiä siirtoja koskevia sitoumuksia vähintään 50 prosenttia 57 artiklassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä vahvistetusta pakollisesta oikeudenmukaisesta osuudestaan vuotuiseen yhteisvastuureserviin.

Jos osallistuva jäsenvaltio on ilmoittanut tällaisesta halukkuudesta ja hyötyvä jäsenvaltio hyväksyy ehdotuksen, hyötyvän jäsenvaltion on sovellettava 69 artiklassa säädettyä menettelyä.

3. Osallistuvien jäsenvaltioiden on otettava vastuu kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista, joiden osalta hyötyvä jäsenvaltio on määritetty vastuussa olevaksi, tämän kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista kahdesta luvusta suurempaan saakka, jos 13 artiklan 4 kohdan mukaisesti koolle kutsutun korkean tason foorumin kokouksen jälkeen 57 artiklassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä vahvistetut sitoumukset sisäisistä siirroista vuotuiseen yhteisvastuureserviin

a) jäävät alle 12 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun luvun; tai

b) ovat alle 60 prosenttia viiteluvusta, jota käytetään laskettaessa kunkin jäsenvaltion pakollista oikeudenmukaista osuutta sisäisistä siirroista vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamiseksi 57 artiklan mukaisesti.

4. Tämän artiklan 3 kohtaa sovelletaan myös, jos tiettynä vuonna toteutettavat sitoumukset jäävät alle kyseisen kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetuista kahdesta luvusta suuremman 61 tai 62 artiklan mukaisesti myönnetyn täysimääräisen tai osittaisen vähentämisen tuloksena tai siksi, että 58 artiklan 1 kohdassa ja 59 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut hyötyvät jäsenvaltiot eivät ole velvollisia toteuttamaan sitoumustensa mukaisia yhteisvastuutarjouksia tiettynä vuonna.

5. Jos osallistuva jäsenvaltio ei ole tietyn vuoden loppuun mennessä toteuttanut sitoumuksia tai hyväksynyt sisäisiä siirtoja 67 artiklan 9 kohdan nojalla 57 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen sitoumustensa mukaisten sisäisten siirtojen määrää vastaavasti, sen on hyötyvän jäsenvaltion pyynnöstä otettava vastuu kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista, joiden osalta hyötyvä jäsenvaltio on määritetty vastuussa olevaksi, 57 artiklan 3 kohdan mukaisesti annettujen sisäisiä siirtoja koskevien sitoumusten lukumäärään saakka mahdollisimman pian tietyn vuoden päätyttyä.

6. Osallistuvan jäsenvaltion on yksilöitävä ne yksittäiset hakemukset, joista se ottaa vastuun tämän artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla, ja annettava ne tiedoksi hyötyvälle jäsenvaltiolle käyttäen asetuksen (EY) N:o 1560/2003 18 artiklalla perustettua sähköistä viestintäverkkoa.

Osallistuvasta jäsenvaltiosta tulee näistä yksilöidyistä hakemuksista vastuussa oleva jäsenvaltio, ja sen on ilmoitettava vastuustaan asetuksen (EU) 2024/1358 16 artiklan 3 kohdan nojalla.

7. Jäsenvaltioilla ei ole velvoitetta ottaa tämän artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla vastuuta 66 artiklassa säädetyn viiteperusteen mukaisesti lasketun oikeudenmukaisen osuutensa ylittävästä määrästä hakemuksia.

8. Tätä artiklaa sovelletaan ainoastaan, kun

a) hakija ei ole ilman huoltajaa oleva alaikäinen;

b) hyötyvä jäsenvaltio on määritetty vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi 29–33 artiklassa säädettyjen perusteiden nojalla;

c) 39 artiklan 1 kohdassa säädetty siirron määräaika ei ole vielä päättynyt;

d) hakija ei ole paennut osallistuvasta jäsenvaltiosta;

e) asianomainen henkilö ei ole kansainvälistä suojelua saava henkilö;

f) asianomainen henkilö ei ole henkilö, jolle on myönnetty maahanpääsy.

9. Osallistuva jäsenvaltio voi soveltaa tätä artiklaa kolmansien maiden kansalaisiin tai kansalaisuudettomiin henkilöihin, joiden hakemukset on lopullisesti hylätty hyötyvässä jäsenvaltiossa. Sovelletaan asetuksen (EU) 2024/1348 55 ja 56 artiklaa.

64 artikla

Rahoitusosuudet

1. Rahoitusosuudet ovat osallistuvalta jäsenvaltiolta peräisin olevien määrien siirtoja unionin talousarvioon, ja ne ovat ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ([42]) 21 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Rahoitusosuudet käytetään tämän asetuksen 56 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen vuotuisen yhteisvastuureservin toimien toteuttamiseen.

2. Hyötyvien jäsenvaltioiden on yksilöitävä toimet, joita voidaan rahoittaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla rahoitusosuuksilla, ja ilmoitettava ne teknisen tason foorumille. Komissio pitää tiiviisti yhteyttä hyötyviin jäsenvaltioihin sen varmistamiseksi, että kyseiset toimet vastaavat 56 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja 3 kohdassa säädettyjä tavoitteita. EU:n yhteisvastuukoordinaattori pitää yllä luetteloa toimista ja asettaa sen saataville teknisen tason foorumin kautta.

3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen rahoitusosuuksien toimintaa koskevista säännöistä. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Jos tämän asetuksen 57 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrää ei kohdenneta täysimääräisesti, jäljellä oleva määrä voidaan lisätä asetuksen (EU) 2021/1147 10 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun määrään.

5. Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle ja teknisen tason foorumille edistymisestä tämän artiklan mukaisilla rahoitusosuuksilla rahoitettujen toimien toteuttamisessa.

6. Komissio sisällyttää 9 artiklassa tarkoitettuun kertomukseensa tietoja rahoitusosuuksilla rahoitettujen toimien toteuttamisesta tämän artiklan mukaisesti, myös toteutukseen mahdollisesti vaikuttavista ongelmista ja niiden ratkaisemiseksi toteutetuista toimenpiteistä.

65 artikla

Vaihtoehtoiset yhteisvastuutoimenpiteet

1. Vaihtoehtoisten yhteisvastuutoimenpiteiden muodossa annettavien tarjousten on perustuttava hyötyvän jäsenvaltion erityiseen pyyntöön. Tällaiset tarjoukset lasketaan rahoituksen muodossa tarjottavaksi yhteisvastuuksi, ja asianomaisten osallistuvien ja hyötyvien jäsenvaltioiden on yhdessä vahvistettava niiden konkreettinen arvo realistisella tavalla ja ilmoitettava tämä arvo EU:n yhteisvastuukoordinaattorille ennen kyseisten tarjousten toteuttamista.

([42]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

2. Jäsenvaltiot saavat tarjota ainoastaan sellaisia vaihtoehtoisia yhteisvastuutoimenpiteitä, jotka toteutetaan hyötyvissä jäsenvaltioissa turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnan alalla unionin elinten, toimistojen ja virastojen operaatioina tai unionin rahoituksella toteutettavien toimien lisäksi ja jotka eivät ole päällekkäisiä. Jäsenvaltiot saavat tarjota vaihtoehtoisia yhteisvastuutoimenpiteitä ainoastaan kaiken sen lisäksi, mihin niiden on osallistuttava unionin elinten, toimistojen ja virastojen kautta.

3. Hyötyvien ja osallistuvien jäsenvaltioiden on saatettava päätökseen sovittujen vaihtoehtoisten yhteisvastuutoimenpiteiden toteuttaminen, vaikka asiaankuuluvien täytäntöönpanosäädösten voimassaolo olisi päättynyt.

66 artikla

Viiteperuste

Kullekin jäsenvaltiolle kuuluva 57 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu osuus esitettävistä yhteisvastuutarjouksista lasketaan liitteessä I esitetyn kaavan mukaisesti, ja se perustuu kunkin jäsenvaltion osalta seuraaviin kriteereihin Eurostatin tuoreimpien saatavilla olevien tietojen mukaan:

a) väkiluku (painotus 50 prosenttia);

b) yhteenlaskettu BKT (painotus 50 prosenttia).

II LUKU

Menettelyvaatimukset

67 artikla

Menettely ennen sisäistä siirtoa

1. Tässä artiklassa vahvistettua menettelyä sovelletaan 56 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden sisäisiin siirtoihin.

2. Ennen tässä artiklassa säädetyn menettelyn soveltamista hyötyvän jäsenvaltion on varmistettava, ettei ole perusteltua syytä katsoa asianomaisen henkilön muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle. Jos on perusteltua syytä katsoa henkilön muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle ennen tässä artiklassa säädettyä menettelyä tai sen aikana, myös jos uhka sisäiselle turvallisuudelle on määritetty asetuksen (EU) 2024/1356 15 artiklan mukaisesti, hyötyvä jäsenvaltio ei saa soveltaa tässä artiklassa vahvistettua menettelyä tai sen on lopetettava menettely välittömästi. Hyötyvän jäsenvaltion on jätettävä asianomainen henkilö pois kaikista tulevista sisäisistä siirroista tai muista siirroista mihin tahansa jäsenvaltioon. Jos asianomainen henkilö on kansainvälistä suojelua hakeva henkilö, hyötyvä jäsenvaltio on vastuussa oleva jäsenvaltio tämän asetuksen 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

3. Jos sisäisiä siirtoja on määrä toteuttaa, hyötyvän jäsenvaltion on yksilöitävä henkilöt, jotka voitaisiin siirtää sisäisesti. Hyötyvän jäsenvaltion pyynnöstä turvapaikkavirasto tukee hyötyvää jäsenvaltiota sisäisesti siirrettävien henkilöiden yksilöimisessä ja yhdyttämisessä sisäisen siirron kohdejäsenvaltioiden kanssa asetuksen (EU) 2021/2303 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan mukaisesti.

Jäsenvaltion on tapauksen mukaan otettava huomioon merkitykselliset, esimerkiksi perhesyihin tai kulttuurisiin näkökohtiin liittyvät, yhteydet asianomaisen henkilön ja sisäisen siirron kohdejäsenvaltion välillä. Tätä varten hyötyvän jäsenvaltion on annettava sisäisesti siirrettäville henkilöille mahdollisuus antaa tietoa merkityksellisistä yhteyksistään tiettyihin jäsenvaltioihin ja esittää asiaankuuluvat tiedot ja asiakirjat kyseisten yhteyksien määrittämiseksi. Kyseinen mahdollisuus ei tarkoita, että asianomaisella henkilöllä on tämän artiklan nojalla oikeus valita tietty sisäisen siirron kohdejäsenvaltio.

4. Hyötyvät jäsenvaltiot voivat käyttää EU:n yhteisvastuukoordinaattorin kehittämiä välineitä sisäisesti siirrettävien henkilöiden yksilöimisessä ja yhdyttämisessä sisäisen siirron kohdejäsenvaltioiden kanssa.

Hakijat, joilla ei ole merkityksellisiä yhteyksiä mihinkään jäsenvaltioon, on jaettava oikeudenmukaisesti muiden sisäisen siirron kohdejäsenvaltioiden kesken.

Jos sisäisesti siirrettäväksi yksilöity henkilö on kansainvälistä suojelua saava henkilö, hänet on siirrettävä sisäisesti vasta, kun hän on antanut kirjallisesti suostumuksensa sisäiseen siirtoon.

5. Jos sisäisiä siirtoja on määrä toteuttaa, hyötyvän jäsenvaltion on ilmoitettava tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille henkilöille tässä artiklassa ja 68 artiklassa säädetystä menettelystä sekä tapauksen mukaan 17 artiklan 3, 4 ja 5 kohdassa säädetyistä velvoitteista ja 18 artiklassa säädetyistä velvoitteiden noudattamatta jättämisen seurauksista.

Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta hakijoihin, joiden osalta hyötyvä jäsenvaltio voidaan määrittää vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi 25–28 ja 34 artiklassa vahvistettujen perusteiden nojalla, lukuun ottamatta 25 artiklan 5 kohtaa. Tällaisia hakijoita ei voida siirtää sisäisesti.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että perheenjäsenet siirretään sisäisesti saman jäsenvaltion alueelle.

7. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hyötyvän jäsenvaltion on toimitettava sisäisen siirron kohdejäsenvaltioille mahdollisimman nopeasti vakiolomaketta käyttäen kaikki asianomaista henkilöä koskevat merkitykselliset tiedot ja asiakirjat, muun muassa jotta sisäisen siirron kohdejäsenvaltion viranomaiset voivat tarkistaa, onko olemassa syytä katsoa asianomaisen henkilön muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle.

8. Sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on tutkittava hyötyvän jäsenvaltion 7 kohdan nojalla toimittamat tiedot ja tarkistettava, ettei ole perusteltua syytä katsoa asianomaisen henkilön muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle. Sisäisen siirron kohdejäsenvaltio voi halutessaan todentaa kyseiset tiedot asianomaisen henkilön henkilökohtaisen puhuttelun avulla. Asianomaiselle henkilölle on ilmoitettava asianmukaisesti tällaisen puhuttelun luonteesta ja tarkoituksesta. Henkilökohtainen puhuttelu on toteutettava 9 kohdassa säädetyissä määräajoissa.

9. Jos ei ole perusteltua syytä katsoa asianomaisen henkilön muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle, sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on vahvistettava, että se toteuttaa asianomaisen henkilön sisäisen siirron viikon kuluessa siitä, kun se on saanut hyötyvän jäsenvaltion toimittamat merkitykselliset tiedot.

Jos tarkistuksissa saadaan varmuus siitä, että on perusteltua syytä katsoa asianomaisen henkilön muodostavan uhan sisäiselle turvallisuudelle, sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on ilmoitettava hyötyvälle jäsenvaltiolle viikon kuluessa siitä, kun se saanut hyötyvän jäsenvaltion toimittamat merkitykselliset tiedot, asiaankuuluvista tietokannoista saadun varoituksen luonteesta ja sen taustatekijöistä. Tällöin asianomaisen henkilön sisäistä siirtoa ei toteuteta.

Poikkeustapauksissa, joissa voidaan osoittaa, että tietojen tutkiminen on erityisen monimutkaista tai että samaan aikaan on tutkittavana suuri määrä tapauksia, sisäisen siirron kohdejäsenvaltio voi antaa vastauksensa ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa mainitun yhden viikon määräajan jälkeen kuitenkin niin, että vastaus annetaan joka tapauksessa kahden viikon kuluessa. Tällöin sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on ilmoitettava hyötyvälle jäsenvaltiolle alkuperäisessä yhden viikon määräajassa päätöksestään lykätä vastauksen antamista.

Jos jäsenvaltio ei toimi ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa mainitussa yhden viikon määräajassa tai kolmannessa alakohdassa mainitussa kahden viikon määräajassa, sen katsotaan vahvistaneen tietojen vastaanottamisen, jolloin syntyy velvoite siirtää asianomainen henkilö sisäisesti, mukaan lukien velvoite huolehtia asianmukaisista maahantulojärjestelyistä.

10. Hyötyvän jäsenvaltion on tehtävä siirtopäätös viikon kuluessa sisäisen siirron kohdejäsenvaltion antamasta vahvistuksesta. Sen on ilmoitettava asianomaiselle henkilölle viipymättä kirjallisesti päätöksestä siirtää hänet kyseiseen jäsenvaltioon viimeistään kaksi päivää ennen siirtoa, kun on kyse kansainvälistä suojelua hakevista henkilöistä, ja viimeistään viikkoa ennen siirtoa, kun on kyse kansainvälistä suojelua saavista henkilöistä.

Jos sisäisesti siirrettävä henkilö on hakija, hänen on noudatettava sisäistä siirtoa koskevaa päätöstä.

11. Asianomaisen henkilön sisäinen siirto hyötyvästä jäsenvaltiosta sisäisen siirron kohdejäsenvaltioon on toteutettava hyötyvän jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti asianomaisten jäsenvaltioiden välisten neuvottelujen jälkeen heti, kun se on käytännössä mahdollista, ja neljän viikon kuluessa siitä, kun sisäisen siirron kohdejäsenvaltio on antanut vahvistuksen tai kun on annettu lainvoimainen päätös siirtopäätöstä koskevasta muutoksenhausta tai uudelleenkäsittelystä, jolla on lykkäävä vaikutus 43 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

12. Hyötyvien jäsenvaltioiden ja sisäisen siirron kohdejäsenvaltioiden on jatkettava sisäisen siirron menettelyä senkin jälkeen, kun artiklassa 57, 61 ja 62 tarkoitettujen neuvoston täytäntöönpanosäädösten täytäntöönpanon määräaika tai voimassaolo on päättynyt.

13. Sisäisen siirron menettelyyn sovelletaan soveltuvin osin 42 artiklan 3, 4 ja 5 kohtaa, 43 ja 44 artiklaa, 46 artiklan 1 ja 3 kohtaa, 47 artiklan 2 ja 3 kohtaa sekä 48 ja 50 artiklaa.

Hyötyvän jäsenvaltion, joka toteuttaa kansainvälistä suojelua saavan henkilön siirron, on toimitettava sisäisen siirron kohdejäsenvaltiolle kaikki 51 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot sekä tiedot perusteista, joita kansainvälistä suojelua saava henkilö on esittänyt hakemukselleen, ja kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä koskevien mahdollisten päätösten perustelut.

14. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset menetelmät sisäisiin siirtoihin liittyvien tietojen ja asiakirjojen laatimiselle ja toimittamiselle. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Näitä täytäntöönpanosäädöksiä laatiessaan komissio voi kuulla turvapaikkavirastoa.

68 artikla

Menettely sisäisen siirron jälkeen

1. Sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on ilmoitettava hyötyvälle jäsenvaltiolle, turvapaikkavirastolle ja EU:n yhteisvastuukoordinaattorille asianomaisen henkilön turvallisesta perille saapumisesta tai siitä, ettei tämä ole ilmoittautunut viranomaisille asetetussa määräajassa.

2. Jos sisäisen siirron kohdejäsenvaltio on siirtänyt sisäisesti hakijan, jonka osalta vastuussa olevaa jäsenvaltiota ei ole vielä määritetty, sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on sovellettava III osassa säädettyjä menettelyjä, lukuun ottamatta 16 artiklan 2 kohtaa, 17 artiklan 1 ja 2 kohtaa, 25 artiklan 5 kohtaa, 29 ja 30 artiklaa sekä 33 artiklan 1 ja 2 kohtaa.

Jos tämän kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla ei voida määrittää vastuussa olevaa jäsenvaltiota, sisäisen siirron kohdejäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä.

Sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on ilmoitettava vastuustaan Eurodac-järjestelmässä asetuksen (EU) 2024/1358 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3. Jos hakija, jonka osalta hyötyvä jäsenvaltio oli aiemmin määritetty vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi muiden kuin 67 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen perusteiden nojalla, on siirretty sisäisesti, vastuu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä siirtyy sisäisen siirron kohdejäsenvaltiolle.

Vastuu mahdollisten lisäselvitysten tai sellaisten myöhempien hakemusten käsittelystä, jotka asianomainen henkilö tekee asetuksen (EU) 2024/1348 55 ja 56 artiklan mukaisesti, siirtyy myös sisäisen siirron kohdejäsenvaltiolle.

Sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on ilmoitettava vastuustaan Eurodac-järjestelmässä asetuksen (EU) 2024/1358 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

4. Jos sisäisesti siirretty henkilö on kansainvälistä suojelua saava henkilö, sisäisen siirron kohdejäsenvaltion on automaattisesti myönnettävä kyseiselle henkilölle hyötyvän jäsenvaltion myöntämää asemaa vastaava kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema.

69 artikla

Menettely vastuun korvaamiseksi 63 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla

1. Jos hyötyvä jäsenvaltio pyytää toista jäsenvaltiota ottamaan käsittelyvastuun tietystä määrästä kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia 63 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla, sen on välitettävä pyyntönsä osallistuvalle jäsenvaltiolle ja ilmoitettava siinä niiden kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten lukumäärä, joista se haluaa tämän ottavan vastuun sisäisten siirtojen sijasta.

2. Osallistuvan jäsenvaltion on vastattava pyyntöön 30 päivän kuluessa kyseisen pyynnön vastaanottamisesta.

Osallistuva jäsenvaltio voi päättää ottaa käsittelyvastuun vähemmästä määrästä kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia kuin mitä hyötyvä jäsenvaltio on pyytänyt.

3. Jäsenvaltion, joka on hyväksynyt pyynnön tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti, on yksilöitävä ne yksittäiset kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset, joista se ottaa käsittelyvastuun, ja ilmoitettava vastuustaan asetuksen (EU) 2024/1358 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

70 artikla

Muut velvoitteet

Jäsenvaltioiden on pidettävä komissio, erityisesti EU:n yhteisvastuukoordinaattori, ajan tasalla yhteisvastuutoimenpiteiden, myös yhteistyössä kolmansien maiden kanssa toteutettavien toimenpiteiden, toteuttamisesta.

III LUKU

Unionin rahoitustuki

71 artikla

Rahoitustuki

Yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteen mukaisesti rahoitustuki, jota annetaan tämän osan I ja II luvun nojalla toteutettavien sisäisten siirtojen johdosta, pannaan täytäntöön asetuksen (EU) 2021/1147 20 artiklan mukaisesti.

V OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

72 artikla

Tietoturva ja tietosuoja

1. Tällä asetuksella ei rajoiteta henkilötietojen suojaa koskevan unionin oikeuden eikä etenkään asetuksen (EU) 2016/679, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([43]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680 ([44]) soveltamista.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen mukaisesti käsiteltyjen henkilötietojen turvallisuus ja erityisesti estää laiton tai luvaton pääsy käsiteltyihin henkilötietoihin ja käsiteltyjen henkilötietojen laiton tai luvaton luovuttaminen, muuttaminen tai hävittäminen.

3. Kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen valvontaviranomaisen tai toimivaltaisten valvontaviranomaisten on valvottava itsenäisesti asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, että asianomaisen jäsenvaltion 52 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten suorittama henkilötietojen käsittely on lainmukaista.

73 artikla

Tietojen salassapito

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 52 artiklassa tarkoitettuja viranomaisia sitoo työssään saamiensa tietojen osalta kansallisen lainsäädännön mukainen salassapitovelvollisuus.

([43]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

([44]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

74 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista, mukaan lukien kansallisen lainsäädännön mukaiset hallinnolliset tai rikosoikeudelliset seuraamukset, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

75 artikla

Määräaikojen laskeminen

Kaikki tässä asetuksessa säädetyt määräajat lasketaan seuraavasti:

a) päivinä, viikkoina tai kuukausina ilmoitettu määräaika lasketaan alkavaksi jonkin tapahtuman tai toiminnan toteuttamishetkestä; tapahtumapäivän tai toiminnan toteuttamispäivän ei katsota sisältyvän tähän määräaikaan;

b) viikkoina tai kuukausina ilmaistu määräaika päättyy määräajan viimeisen viikon tai kuukauden sen päivän päätyttyä, joka on sama viikonpäivä tai joka sattuu samalle kuukauden päivämäärälle, joka nimeltään tai järjestysnumeroltaan vastaa sitä tapahtumapäivää tai toiminnan toteuttamispäivää, josta määräaika on laskettava;

c) jos kuukausina ilmaistun määräajan viimeisessä kuukaudessa ei ole päivää, jona määräajan tulisi päättyä, määräaika päättyy keskiyölläkyseisen viimeisen kuukauden viimeisenä päivänä;

d) lauantait, sunnuntait ja asianomaisen jäsenvaltion yleiset vapaapäivät sisältyvät määräaikoihin; jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, sitä seuraava työpäivä lasketaan määräajan viimeiseksi päiväksi.

76 artikla

Alueellinen soveltamisala

Ranskan tasavallan osalta tätä asetusta sovelletaan ainoastaan sen Euroopassa olevaan alueeseen.

77 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

78 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 11 päivästä kesäkuuta 2024 viiden vuoden ajaksi 25 artiklan 6 kohdassa ja 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 25 artiklan 6 kohdassa ja 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevien 25 artiklan 6 kohdan ja 34 artiklan 3 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole neljän kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

79 artikla

Seuranta ja arviointi

Komissio tarkastelee viimeistään 1 päivänä helmikuuta 2028 ja sen jälkeen vuosittain tämän asetuksen IV osassa säädettyjen toimenpiteiden toimivuutta ja antaa kertomuksen tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden toteuttamisesta. Kertomus annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Komissio tarkastelee säännöllisesti ja vähintään joka kolmas vuosi muuttoliikkeen kokonaistilanteen perusteella 12 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa vahvistettujen lukujen asianmukaisuutta ja tämän asetuksen III osan yleistä toimivuutta, myös tarvetta muuttaa perheenjäsenen määritelmää ja kyseisessä osassa asetettujen määräaikojen pituutta.

Komissio arvioi tätä asetusta viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2031 ja sen jälkeen joka viides vuosi kiinnittäen erityistä huomiota SEUT 80 artiklassa vahvistettuun yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteeseen. Komissio antaa kertomuksia kyseisen arvioinnin tärkeimmistä havainnoista Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki kertomusten laatimista varten tarvittavat tiedot viimeistään kuusi kuukautta ennen komission kunkin kertomuksen antamisen määräajan päättymistä.

80 artikla

Tilastot

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle (Eurostat) tämän asetuksen ja asetuksen (EY) N:o 1560/2003 soveltamiseen liittyvät tilastotiedot Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 862/2007 ([45]) 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

VI OSA

MUIDEN UNIONIN SÄÄDÖSTEN MUUTTAMINEN

81 artikla

Asetuksen (EU) 2021/1147 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2021/1147 seuraavasti:

1) muutetaan 2 artikla seuraavasti:

([45]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 862/2007, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, muuttoliikettä ja kansainvälistä suojelua koskevista yhteisön tilastoista sekä ulkomaisia työntekijöitä koskevien tilastojen laatimisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 311/76 kumoamisesta (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 23).

a) korvataan 1 ja 2 alakohta seuraavasti:

"1) "kansainvälistä suojelua hakevalla henkilöllä" Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1351 (*) 2 artiklan 4 alakohdassa määriteltyä hakijaa;

2) "kansainvälistä suojelua saavalla henkilöllä" asetuksen (EU) 2024/1351 2 artiklan 7 alakohdassa määriteltyä kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä;

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1351, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnasta sekä asetusten (EU) 2021/1147 ja (EU) 2021/1060 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 604/2013 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).";

b) korvataan 4 alakohta seuraavasti:

"4) "perheenjäsenellä" asetuksen (EU) 2024/1351 2 artiklan 8 alakohdassa määriteltyä perheenjäsentä;";

c) korvataan 11 ja 12 alakohta seuraavasti:

"11) "kolmannen maan kansalaisella" asetuksen (EU) 2024/1351 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä kolmannen maan kansalaista;

12) "ilman huoltajaa olevalla alaikäisellä" asetuksen (EU) 2024/1351 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyä ilman huoltajaa olevaa alaikäistä;";

d) lisätään alakohta seuraavasti:

"15) "yhteisvastuutoimella" toimea, jonka soveltamisalasta säädetään asetuksen (EU) 2024/1351 56 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja jota rahoitetaan kyseisen asetuksen 64 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla jäsenvaltioiden rahoitusosuuksilla.";

2) lisätään 15 artiklaan kohta seuraavasti:

"6 a. Unionin talousarviosta maksettava rahoitusosuus voidaan korottaa 100 prosenttiin yhteisvastuutoimien kaikista tukikelpoisista menoista.";

3) korvataan 20 artikla seuraavasti:

"20 artikla

Kansainvälistä suojelua hakevien tai kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden siirtoja varten tarkoitetut määrärahat

1. Jäsenvaltio saa tämän asetuksen 13 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen osuutensa lisäksi

a) 10 000 euroa kutakin sellaista kansainvälistä suojelua hakevaa henkilöä kohden, jonka osalta kyseisestä jäsenvaltiosta tulee sisäisen siirron johdosta vastuussa oleva jäsenvaltio asetuksen (EU) 2024/1351 67 ja 68 artiklan mukaisesti;

b) 10 000 euroa kutakin sellaista kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä kohden, joka siirretään sisäisesti kyseiseen jäsenvaltioon asetuksen (EU) 2024/1351 67 ja 68 artiklan mukaisesti.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja määriä korotetaan 12 000 euroon kutakin sellaista kansainvälistä suojelua hakevaa tai kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä kohden, joka on ilman huoltajaa oleva alaikäinen ja joka siirretään sisäisesti kyseiseen jäsenvaltioon asetuksen (EU) 2024/1351 67 ja 68 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltio, joka kattaa 1 kohdassa tarkoitettujen siirtojen kustannukset, saa 500 euron korvauksen kutakin toiseen jäsenvaltioon siirrettyä kansainvälistä suojelua hakevaa tai kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä kohden.

3. Jäsenvaltio, joka kattaa asetuksen (EU) 2024/1351 36 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettujen ja kyseisen asetuksen 46 artiklan mukaisesti toteutettujen siirtojen kustannukset, saa 500 euron korvauksen kutakin toiseen jäsenvaltioon siirrettyä kansainvälistä suojelua hakevaa henkilöä kohden.

4. Tämän artiklan 1–3 kohdassa tarkoitetut määrät kohdennetaan jäsenvaltion ohjelmaan edellyttäen, että henkilö, jonka osalta määrä myönnetään, on tapauksen mukaan siirretty tosiasiallisesti kyseiseen jäsenvaltioon tai rekisteröity hakijaksi vastuussa olevassa jäsenvaltiossa asetuksen (EU) 2024/1351 mukaisesti. Kyseisiä määriä ei saa käyttää muihin jäsenvaltion ohjelman toimiin paitsi asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa, jos komissio hyväksyy sen kyseiseen ohjelmaan tehtävällä muutoksella.

5. Tässä artiklassa tarkoitetut määrät ovat varainhoitoasetuksen 125 artiklan mukaisesti kustannuksiin perustumatonta rahoitusta.

6. Jäsenvaltioiden on säilytettävä valvontaa ja tarkastuksia varten tiedot, jotka tarvitaan siirrettyjen henkilöiden asianmukaista tunnistamista ja heidän siirtämisensä ajankohdan määrittämistä varten.

7. Jotta voidaan ottaa huomioon vallitseva inflaatiotaso, sisäisten siirtojen suhteen tapahtunut kehitys ja muut tekijät, joilla saatetaan optimoida tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen määrien muodostama taloudellinen kannustinvaikutus, komissiolle siirretään valta antaa delegoituja säädöksiä 37 artiklan mukaisesti kyseisten määrien mukauttamiseksi käytettävissä olevien varojen rajoissa, jos se katsotaan tarpeelliseksi.”;

4) lisätään 35 artiklan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

”h a) yhteisvastuutoimien toteutus, mukaan lukien rahoitusosuuksien jakautuminen toimikohtaisesti ja kuvaus rahoituksen tuloksena saavutetuista tärkeimmistä tuloksista;”;

5) lisätään liitteessä II olevaan 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

”c) tuetaan yhteisvastuutoimia liitteessä III säädetyn tuen soveltamisalan mukaisesti.”;

6) lisätään liitteen VI taulukossa 1 olevaan IV kohtaan rivi seuraavasti:

”007 Yhteisvastuutoimet”;

7) lisätään liitteen VI taulukkoon 3 koodit seuraavasti:

”006 Uudelleensijoittaminen ja humanitaarinen maahanpääsy

007 Kansainvälinen suojelu (saapuvat siirrot)

008 Kansainvälinen suojelu (lähtevät siirrot)

009 Yhteisvastuutoimet”.

82 artikla

Asetuksen (EU) 2021/1060 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2021/1060 seuraavasti:

1) lisätään 36 artiklaan kohta seuraavasti:

”3 a. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 3 kohdassa säädetään, tekniseen apuun tarkoitettua unionin rahoitusosuutta ei myönnetä AMIF-asetuksen 2 artiklan 15 alakohdassa ja BMVI-asetuksen 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyjen yhteisvastuutoimien tukemiseen.”;

2) muutetaan 63 artikla seuraavasti:

a) lisätään 6 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta AMIF-asetuksen 2 artiklan 15 alakohdassa ja BMVI-asetuksen 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyjen yhteisvastuutoimien tukemiseen.”;

b) lisätään 7 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Jos ohjelmaa muutetaan rahoitustuen käyttöönottamiseksi AMIF-asetuksen 2 artiklan 15 alakohdassa ja BMVI-asetuksen 2 artiklan 11 alakohdassa määritellyille yhteisvastuutoimille, ohjelmassa voidaan sopia, että tällaiseen muutokseen liittyvien menojen tukikelpoisuus alkaa 11 päivästä kesäkuuta 2024.”.

VII OSA

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

83 artikla

Asetuksen (EU) N:o 604/2013 kumoaminen

Kumotaan asetus (EU) N:o 604/2013 1 päivästä heinäkuuta 2026.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

Asetus (EY) N:o 1560/2003 on voimassa, paitsi jos ja siihen saakka kun sitä muutetaan tämän asetuksen nojalla hyväksytyillä täytäntöönpanosäädöksillä.

84 artikla

Siirtymätoimenpiteet

1. Jos hakemus on rekisteröity 1 päivän heinäkuuta 2026 jälkeen, jäsenvaltion vastuun syntymiseen tämän asetuksen nojalla todennäköisesti vaikuttavat seikat otetaan huomioon myös kyseistä päivää edeltävältä ajalta.

2. Ennen 1 päivää heinäkuuta 2026 rekisteröidyn kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään asetuksessa (EU) N:o 604/2013 vahvistettujen perusteiden nojalla.

3. Komissio esittää viimeistään 12 päivänä syyskuuta 2024 tiiviissä yhteistyössä asiaankuuluvien unionin elinten, toimistojen ja virastojen ja jäsenvaltioiden kanssa neuvostolle yhteisen täytäntöönpanosuunnitelman, jossa arvioidaan puutteita ja vaadittavia operatiivisia toimia, sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot ovat asianmukaisesti varautuneet panemaan tämän asetuksen täytäntöön viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2026, ja antaa siitä tiedon Euroopan parlamentille.

Kunkin jäsenvaltion on kyseisen yhteisen täytäntöönpanosuunnitelman perusteella ja komission ja asiaankuuluvien unionin elinten, toimistojen ja virastojen tuella laadittava viimeistään 12 päivänä joulukuuta 2024 kansallinen täytäntöönpanosuunnitelma, jossa vahvistetaan toimet ja niiden toteuttamisaikataulu. Kunkin jäsenvaltion on saatettava suunnitelmansa täytäntöönpano päätökseen viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2026.

Tämän artiklan täytäntöön panemiseksi jäsenvaltiot voivat hyödyntää asiaankuuluvien unionin elinten, toimistojen ja virastojen tukea ja unionin rahastot voivat myöntää jäsenvaltioille rahoitustukea kyseisiä elimiä, toimistoja, virastoja ja rahastoja koskevien säädösten mukaisesti.

Komissio seuraa tiiviisti toisessa alakohdassa tarkoitettujen kansallisten täytäntöönpanosuunnitelmien täytäntöönpanoa.

Komissio esittää kahdessa ensimmäisessä 9 artiklassa tarkoitetussa kertomuksessa tilannekatsauksen tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisen täytäntöönpanosuunnitelman ja kansallisten täytäntöönpanosuunnitelmien täytäntöönpanosta.

Tämän kohdan viidennessä alakohdassa mainittujen kertomusten toimittamiseen saakka komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kuuden kuukauden välein tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisen täytäntöönpanosuunnitelman ja kansallisten täytäntöönpanosuunnitelmien toteuttamisen edistymisestä.

85 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2026.

Tämän asetuksen 7–15 artiklaa, 22 artiklan 1 kohdan neljättä alakohtaa, 23 artiklan 7 kohtaa, 25 artiklan 6 ja 7 kohtaa, 34 artiklan 3 ja 4 kohtaa, 39 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa, 40 artiklan 4 kohtaa, 40 artiklan 8 kohdan toista alakohtaa, 41 artiklan 5 kohtaa, 46 artiklan 1 kohdan viidettä alakohtaa, 46 artiklan 4 kohtaa, 48 artiklan 4 kohtaa, 50 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa, 50 artiklan 5 kohtaa, 52 artiklan 4 kohtaa, 56 ja 57 artiklaa, 64 artiklan 3 kohtaa, 67 artiklan 14 kohtaa sekä 78 ja 84 artiklaa sovelletaan kuitenkin 11 päivästä kesäkuuta 2024.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä 14 päivänä toukokuuta 2024.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puheenjohtaja	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	H. LAHBIB

LIITE I

Tämän asetuksen 66 artiklan mukaisen viiteperusteen laskukaava:

$$\text{Väkiluvun vaikutus}_{MS} = \frac{\text{Väkiluku}_{\mathbf{MS}}}{\sum_{\mathbf{i=1}}^{\mathbf{n}} \text{Väkiluku}_{\mathbf{MS}}}$$

$$\text{BKT:n vaikutus}_{MS} = \frac{\mathbf{BKT_{MS}}}{\sum_{\mathbf{i=1}}^{\mathbf{n}} \mathbf{BKT_{MS}}}$$

Osuus_{MS} = 50 % väkiluvun vaikutus $_{MS}$ + 50 % $\text{BKT:n vaikutus}_{MS}$

n: jäsenvaltioiden kokonaismäärä

LIITE II

Vastaavuustaulukko

Asetus (EU) N:o 604/2013	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
2 artiklan a alakohta	2 artiklan 1 alakohta
2 artiklan b alakohta	2 artiklan 3 alakohta
2 artiklan c alakohta	2 artiklan 4 alakohta
2 artiklan d alakohta	2 artiklan 5 alakohta
2 artiklan e alakohta	2 artiklan 6 alakohta
2 artiklan f alakohta	2 artiklan 7 alakohta
2 artiklan g alakohta	2 artiklan 8 alakohta
2 artiklan h alakohta	2 artiklan 9 alakohta
2 artiklan i alakohta	2 artiklan 10 alakohta
2 artiklan j alakohta	2 artiklan 11 alakohta
2 artiklan k alakohta	2 artiklan 12 alakohta
2 artiklan l alakohta	2 artiklan 13 alakohta
2 artiklan m alakohta	2 artiklan 14 alakohta
2 artiklan n alakohta	2 artiklan 18 alakohta
3 artikla	16 artikla
4 artikla	19 artikla
5 artikla	22 artikla
6 artikla	23 artikla
7 artikla	24 artikla
8 artikla	25 artikla
9 artikla	26 artikla
10 artikla	27 artikla
11 artikla	28 artikla
12 artikla	29 artikla
14 artikla	31 artikla
15 artikla	32 artikla
13 artikla	33 artikla
16 artikla	34 artikla
17 artikla	35 artikla
18 artikla	36 artikla
19 artikla	37 artikla
20 artikla	38 artikla
21 artikla	39 artikla
22 artikla	40 artikla

Asetus (EU) N:o 604/2013	Tämä asetus
23 artikla	41 artikla
24 artikla	41 artikla
25 artikla	41 artikla
26 artikla	42 artikla
27 artikla	43 artikla
28 artikla	44 artikla
29 artikla	46 artikla
30 artikla	47 artikla
31 artikla	48 artikla
32 artikla	50 artikla
34 artikla	51 artikla
35 artikla	52 artikla
36 artikla	53 artikla
37 artikla	55 artikla